

د معلوماتو تبادله او بنسکاره کول

ADB

د عامه
اړيکو
پالیسي 2011
د معلوماتو تبادله او
ښکاره کول

Asian Development Bank

ADB

د چاپ تول حقوق محفوظ دي. په 2011 ميلادي کال کې خپور شوي دي
په فلپاين کې چاپ شوي دي

ISBN 978-92-9254-395-2 (Print), ISBN 978-92-9254-396-9 (PDF)
د خپروني د زيرمي شميره. TIM146277

د اطلاعاتو په خپروني کې فهرست شوي دي

د اسيا پرمختيايي بانک
د عامه اړيکو پاليسي 2011: د معلوماتو تبادلې او ښکاره کول.
مندالوينگ ښار، فلپاين: د اسيا پرمختيايي بانک، 2011.

1. د معلوماتو ښکاره کول. 2. د معلوماتو تبادلې. 3. د اسيا پرمختيايي بانک
I. د اسيا پرمختيايي بانک

په دغه سند کې د يوې ځانگړې جغرافيايي سيمې نوم ذکر کول او يا د مرجع په توگه يادونه او يا يوې سيمې ته د هيواد اصطلاح کارول، د اسيا پرمختيايي بانک له لوري د نوموړې سيمې په اړه حقوقي قضاوت او يا د هویت ورکولو په معنی نه دي.

د اسيا پرمختيايي بانک د دغه معلوماتو چاپ او فوتوکاپي چې د شخصي او غير سوداگريزو موخو د کارولو لپاره وي او د اسيا پرمختيايي بانک ته يې مناسب اعتبار ورکول شي، هڅوي. د اسيا پرمختيايي بانک د ليکلي اجازې او رضایت پرته کاروونکو ته د سوداگريزو موخو لپاره د دغه سند پلورل، بيا ویشل او يا يې مثني جوړول منع دي

يادونه: په دغه سند کې د “\$” د امريکايي ډالر لپاره کارول شوي ده.

د اسيا پرمختيايي بانک
6 د اسيا پرمختيايي بانک جاده، د مندالوينگ ښار
1550 ميټرو، مانيلا، فلپاين
ټيليفون +63 2 632 4444
فکس +63 2 636 2444
www.adb.org

د نورو معلوماتو لپاره مهرباني وکړئ
د عامه معلوماتو او ښکاره کولو له واحد سره اړيکې ونيسئ (InfoUnit)
د بهرنيو اړيکو څانگه
فکس +63 2 636 2649
disclosure@adb.org

د ډيرو مطالعاتو لپاره دغه پاڼې ته مراجعه وکړئ: <http://www.adb.org/Disclosure>

د اسيا پرمختيايي بانک د رييسانو د بورډ لوري د 25 اکتوبر 2011 ميلادي کال کې تصويب شوي پاليسي سند دي.
په داسې پاڼو کې چاپ شوي دي چې بيا کارول کيدای شي.

”اس دستاويز کا انگریزی سے اُردو زبان میں ترجمہ کیا گیا ہے تا کہ زیادہ سے زیادہ لوگ اس سے مستفید ہوسکیں۔ ایشیائی ترقیاتی بینک نے اس ترجمہ کی درستگی کی توثیق کرنے کی کوشش کی ہے لیکن ایشیائی ترقیاتی بینک میں استعمال ہونے والی زبان چونکہ انگریزی ہے اور اس دستاويز کا اصل متن بھی انگریزی زبان میں ہے لہذا اسی کو مستند خیال کیا جائے۔ کسی بھی حوالہ جات کے لیے اس دستاويز کے اصل انگریزی متن ہی سے رجوع کیا جانا چاہیے۔“

د مطالبو فهرست

iv	مخففات یا لنډنوم
v	د لغاتونو تعریف
vi	د بیا کتنې ډله
1	عمومي لنډیز
4	1 پیژندګلوي
5	2 په عامه اړیکو کې د آسیا پرمختیایي بانک تجربه
5	د پالیسي موخې
5	د پالیسي د پلي کولو ارزونه
8	3 د عامه اړیکو په اړه نړیوال دود
9	4 د 2005 میلادي کال د پالیسي په اړه وړاندیز شوي پراختیا
11	5 پالیسي یا تګلاره
13	6 د ښکاره کولو جزییات
13	د هیواد د شراکت او سیمه ایزې همکاري ستراتیژيګاني
14	پروژې او پروګرامونه
18	پروژو او پروګرامونو پورې نور اړونده معلومات
19	پالیسي ګانې او ستراتیژي ګانې
19	عملیاتي اصول او پروسیجرونه
19	نور معلومات
22	د احتمالي ښکاره کولو استثنائات
25	7 د عامه اړیکو کړنلاره
25	د پام وړ کتونکي
25	د پام وړ کتونکو ته د رسیدلو کړنلاره
26	ژباړه
27	8 د پلي کولو تنظیمات
27	دندې او مسؤلیتونه
29	د معلوماتو د ترلاسه کولو پروسیجر
32	څارنه او رپورټ ورکونه
32	د پالیسي د پلي کیدو نېټه او بیا کتنه
33	9 د سرچینو اغیز او ونډه
34	10 د بیا کتنه مطابقت
	ضمیمې
35	1. د بهرني مشورې پروسه
37	2. د نورو څو اړخیزه پرمختیایي بانکونو کې د معلوماتو ښکاره کول
	3. د 2005 کال د عامه اړیکو پالیسي، د عامل اړیکو د پالیسي دڅیړنې سند او د نړیوال بانک او بین
42	الامریکایي پرمختیایي بانک معلوماتو ته د لاس رسی د پالیسیو پرتله
47	4. د عامه اړیکو د پالیسي د کاري چوکاټ پایلې

مخففات یا لنډنوم

د آسیا پرمختیایي بانک	—	ADB
د آسیا پرمختیایي وجوه	—	ADF
د افریقا پرمختیایي بانک	—	AfDB
د هیواد د شراکت سټراټیژي	—	CPS
د پرمختیا د اغیزمنتیا کمیټه	—	DEC
د بهرنیو اړیکو پراختیا	—	DER
د پرمختګ په حال کې غړي هیوادونه	—	DMC
د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک	—	EBRD
د چاپیریال د اغیز ارزونه	—	EIA
د اروپا د پانګې اچونې بانک	—	EIB
د شکایتونو خپلواکه بورد	—	IAP
بین‌الامریکایي پرمختیایي بانک	—	IDB
د ارزونې خپلواکه څانګه	—	IED
د چاپیریال لومړنۍ ازمایښت	—	IEE
نړیوال مالي شرکت	—	IFC
د اصلي وګړو پلان	—	IPP
د بیوزلې او ټولنیز لومړنۍ تحلیل	—	IPSA
د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین اداره	—	MIGA
غیري دولتي سازمان	—	NGO
د رویتیا او فساد ضد اداره	—	OAI
د پروژې د اطلاعاتو پاڼه	—	PDS
د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه	—	PDAC
د سیمیزې مرستې سټراټیژي	—	RCS
د جمهور رییس رپورټ او سپارښتنې	—	RRP
تخنیکي مرستې	—	TA

د لغاتونو تعریف

- غیزمن وگړي — هغه وگړي چې د آسیا پرمختیایي بانک د پروژې یا پروگرام د مرستې له امله په مثبت او یا منفی ډول اغیزمن شوي وي
- بورډ — که چیرې په کوم بل ډول نه وي واضح شوي، نو د آسیا پرمختیایي بانک د رییسانو بورډ ته ویل کیږي.
- پور اخیستونکي — کله چې یوې بشپړې پروژې ته اطلاق کیږي، نو په دې معنی ده چې د آسیا پرمختیایي بانک څخه یې مرسته تر لاسه کړې ده.
- مشترکي — په غیر حکومتي پروژو باندې پلي کیږي، په دې معنی چې پور اخیستونکي، ګټه اخیستونکي، د وچو امرین، پانګه تر لاسه کوونکي، او یا اړونده ادارې چې د آسیا پرمختیایي بانک څخه پور او یا تضمین اخلي او یا پانګې پکې اچوي.
- بشپړ — یو سند ته په ګڼو سره، د تیارو څخه پیل د ټولو پړاونو په ګډون چې د آسیا پرمختیایي بانک د چمتوالي اړونده مسوولي څانګې ټولې اړتیاوې پوره کړي.
- وروستني رپورټ — هغه رپورټ چې (i) د آسیا پرمختیایي بانک ته د وروستني رپورټ په توګه په رسمي ډول سره سپارل شوي وي، (ii) د آسیا پرمختیایي بانک دا په ګوته کړي چې د آسیا پرمختیایي بانک له لوري په مرسته شوي پروژې یا پروگرام په تیارو کې کافي کیفیت کارول شوي، او (iii) نورو بدلونونو ته اړتیا نلري.
- غیر دولتي پروژې — هره پروژې چې د پور، تضمین، د شتمنیو په پانګه اچولو او یا کوم بل مالي ترتیباتو له لپارې تمویل شوې وي چې (i) چې د غړي هیواد او یا حکومت له لوري یې تضمین نه وي شوي، یا (ii) د غړي هیواد یا حکومت له لوري یې په دې شرط سره تضمین شوي وي چې د آسیا پرمختیایي بانک ته اجازه نه ورکوي چې د آسیا پرمختیایي بانک او د اړونده غړي هیواد سره د تضمین کوونکي لپاره پور ډیر، معطل یا فسخ کړي او یا کوم بل پور او یا تضمین ورکړي.
- دولتي پروژې — هره پروژې چې د پور، بلاعوضه مرستې یا د کوم بل مالي ترتیباتو له لپارې تمویل شوې وي چې (i) چې غړي هیواد پورې تمديد شوي وي، یا (ii) د غړي هیواد له لوري یې تضمین شوي وي.
- په یا دې (څرک) — (دې) تصویب، دوران، بشپړیدو، منلو، بحث کولو، صادرولو، تر لاسه کولو کلمې په دې معنی دي چې هر کله یې پلي کول مناسب وي، او د تصویب، دوران، بشپړیدو، منلو، بحث، صدور تر لاسه کولو یا سپارلو یې له دوه اونیو (14) کارې ورځو څخه ډیر وخت نه وي تیر شوي.

د بیا کتنې ډله

رییس کمیته

آر. ایم. ناگ، اداري عمومي رییس او رییس آر. ایل. تی. داوسن، لوی مشاوري، د عمومي شورا دفتر (OGC)
کي. ساقی، لوی رییس، د ستراتیژي او پالیسي ریاست، پی. سی. ارکویاگا، لوی رییس، د خصوصي سکتور د عملیاتو رییس
جی. میریندا، لوی رییس، مرکزي او لویدیځ آسیا څانګه
ایکس. یاو، لوی رییس، د سیمیزې او اوږدمهالې پرمختیا څانګه
ای. قوون، عمومي رییس، د بهرنیو اړیکو څانګه (DER)

د بیا کتنې مشر

مشاور

د تیم مشر

د تیم غړي

ای. قوون، عمومي رییس، د بهرنیو اړیکو څانګه (DER)
ایس. ایچ او، د بهرنیو اړیکو متخصص، DER
دی. روچ، د اړیکو متخصص (د معلوماتو ښکاره کول)، DER
ایل. تی. نظریکوا، مشر مشاور، OGC
کی. ملقونی، مشر مشاور، OGC
ایس. هوپر، د اړیکو سرمشاور، DER
این. ای. سی. ویلالوز، د اړیکو مدیر (د معلوماتو ښکاره کول)، DER
آر. پی. ایس. مامونونگ، د اړیکو مرستیال همغږي کوونکي (د معلوماتو ښکاره کول)، DER

سرورې گانې ترسره کړې، تر څ، چې د آسيا پرمختيايي بانک د اجرائتو او اړيکو په اړه درک او پوهاوي معلوم کړي. په دغه سند کې له بهر او داخل څخه تر لاسه شوي نظرونه او تبصرې او د درک د نړيوالو سرورې موندنې شاملې شوې دي.

د 2005 کال د پاليسي تجربې. کله چې د 2005 کال په اپريل کې د عامه اړيکو پاليسي تصويب شوه، نو د څو اړخيزو پرمختيايي بانکونو په منځ کې دغه سند يو پرمختللي او ښه فعاليتونو لپاره يو کلیدي سند وگڼل شو. له هغه مهال وروسته، د آسيا پرمختيايي بانک د عامه اړيکو په برخه کې ډير مهم گامونه پورته کړي دي. دغه پاليسي د د آسيا پرمختيايي بانک په داخلي کلتور کې داسې لوي بدلونونه را منځ ته کړل چې اوس مهال د آسيا پرمختيايي بانک د ټولو پروژو په اړه د معلوماتو ښکاره کول يو معياري عملياتي پروسه گرځيدلې ده. په 2007 کال کې د نړيوالې حساب ورکونې رپورټ چې دې ون ورلد ترست له لوري خپور شو، د آسيا پرمختيايي بانک د روڼتيا د ښه فعاليت په برخه کې 100 سلنه (100%) پکې ترلاسه کړې وه. د آسيا پرمختيايي بانک بهرني ستراتيژي، چې د دغه پاليسي ملاتړ کوي، د آسيا پرمختيايي بانک د پروفایل او د خپلو فعاليتونو په اړه د پوهاوي او د معلوماتو د شريکولو نوښتيزو او د موخه په بنسټ ولاړو هڅو کې نوره مرسته کړې ده. د آسيا پرمختيايي بانک د خپل پروفایل په اړه په لويو رسنيو کې د پوهاوي فعاليتونو او اداري کارونکو له ليارې په لويو نړيوالو ناستو او کنفرانسونو کې د عامه فعاليتونو په برخه کې د خبرو له ليارې لوړ کړې دي. برسیره پر دې، له 2005 کال راهيسې د آسيا پرمختيايي بانک په ويب پاڼه کې د سندونو د شريکولو شميره 145 سلنه لوړه شوې ده. له 6,000 څخه ډير د معلوماتو د ترلاسه کولو غوښتنه شوې ده، چې د آسيا پرمختيايي بانک يې په 95 سلنه قضيو کې معلومات چمتو کړي دي.

بدليدونکي چاپيريال. د ډيرو پرمختگونو سره سره، د آسيا پرمختيايي بانک ژمن دي چې په راتلونکي کې روڼتيا او شفافيت نور هم ډير کړي. د عامه ارگانونو د روڼتيا لوري ته حرکت، د عامه وگړو هيلې نورې هم لوړې کړې دي. په دې وروستيو کې، نورو څو اړخيزو پرمختيايي بانکونو د روڼتيا د ډيروالي لپاره معلوماتو ته د لاس رسې نوي پاليسي

د عامه اړيکو پاليسي، د آسيا پرمختيايي بانک يو ژوندي سند دی چې د هغه وگړو لپاره چې دغه اداره خدمت وړاندې کوي، د روڼتيا او حساب ورکونې د هڅو لارښود دی. پاليسي دا په گوته کوي چې روڼتيا او حساب ورکونه د پرمختيا د اغيزمنتيا لپاره اړين دي. د آسيا پرمختيايي بانک د بيوزلي څخه پرته د آسيا او د اقيانوس ليدلوري به تر هغه تر لاسه نشي چې د آسيا پرمختيايي بانک د خپلو دخپلو اړخونو د اړتياوو څخه خبر نشي، او په ورته توگه سره دخپل اړخونه په سيمه کې د آسيا پرمختيايي بانک ونډه او فعاليتونو باندې پوهه شي او ملاتړ يې وکړي.

د 2005 کال د پاليسي سند د معلوماتو ښکاره کول او بهرني اړيکي د پوښښ لاندې راولي، چې د آسيا پرمختيايي بانک غړو، مشرانو او تصميم نيونکو، مدني ټولنې، علمي وگړو، رسنيو او وگړو ته چې د آسيا پرمختيايي بانک د فعاليتونو له امله اغيزمن کيږي، د معلوماتو او د فعاليت لپاره يو جامع لارښود دی. د آسيا پرمختيايي بانک د حکومتوالي يو کلیدي برخه چې په دغه پاليسي کې پېژندل شوې ده، د آسيا پرمختيايي بانک په اړه د خلکو د معلوماتو د غوښتنې، لاس رسې او د معلوماتو ليرد حق دی. په دغه سند کې همدارنگه په روڼتيا او حساب ورکونې کې د اړيکو حياتي ونډه واضح شوې ده، او بالاخره د آسيا پرمختيايي بانک د پرمختيا د اغيز د لوړتيا په اړه هم پکې خبرې شوې دي.

د 2005 کال د پاليسي بيا کتنه. د 2005 کال پاليسي د پلي کيدو څخه پنځه کاله وروسته جامع بياکتنې ته اړتيا لري. همدارنگه، د آسيا پرمختيايي بانک د 2012 ميلادي کال د فبروري په مياشت کې د پاليسي د اغيزمنتيا په اړه يوه ارزونه ترسره کړه او ځينې بدلونونو وړاندیز يې وکړ څو چې دغه پاليسي ته وده ورکړل شي او ځواکمنه شي. په دغه بياکتنې کې هغه وگړو او سازمانونو چې په دغه بياکتنې کې يې دلچسپي درلوده ونډه واخيستله. د مشورې مسودې د 2010 کال د نومبر په مياشت کې خپرې شوې. د پاليسي په اړه د آسيا پرمختيايي بانک د آسيا او د اقيانوس او په نورو غړو هيوادونو کې د اړونده اړخونو سره په پراخه توگه بحثونه ترسره شول. د آسيا پرمختيايي بانک همدارنگه د خپلو دخپلو اړخونو په اړه دوه نړيوالې

پروپوزل ښکاره شي او که نه، او د پالیسي او ستراتیژي سند پروپوزل چې د عامه مشورې له پروسې څخه تیر شوي وي، شامل دي. په دې توګه د د اړونده دخپلو اړخونو ګډون به د آسیا پرمختیایي بانک د تصمیم نیولو په پروسه کې ډیر شي. د بورد د ناستو متن به د لسو کلو څخه وروسته عامه وګړو ته ښکاره شي، په دې شرط چې په دغه متنونو کې داسې کو معلومات نه وي چې د استثناء د پالیسي له مخې ښکاره کول یې جواز ونلري.

(iv) **د عامه اړیکو چلند نوی شوی دی.** ددې لپاره چې د پالیسي ملاتړ وشي، د بهرنیو اړیکو ستراتیژي چې په 2005 کال کې جوړه شوې وه، په فعالیتونو کې داخل شوې، څو چې په عامه اړیکو تمرکز وشي. د آسیا پرمختیایي بانک د عامه اړیکو چلند په دې ټینګار کوي چې په آسیا او فیانوس کې د پرمختیایي ننګونو د ډیریدو په ځواب کې د وګړو سره د اړیکو ډیروالي ته اړتیا ډیره ده.

(v) **د نوي کولو چلند به دا باوري کړي چې** د آسیا پرمختیایي بانک اړیکې په ډیریدونکي ډول سره اغیزمنې دي او د 2020 د ستراتیژي سره مطابقت لري. د آسیا پرمختیایي بانک به د دخپلو اړخو د هیلو بدلون ته هم ځواب ووايي. د عامه اړیکو چلند به د اړتیا لرونکو وګړو لپاره په غوره توګه سره تنظیم شي. د اغیزمنو وګړو او دلچسپي لرونکو اړخونو سره به فعالیت ترسره شي.

د پروژې د دوران په مهال، د آسیا پرمختیایي بانک پروژې او پروګرامونه به د اړینو اړیکو او معلوماتو شریکولو د باوري کولو لپاره تقویه شي. د آسیا پرمختیایي بانک به همدارنګه د تولیداتو په اړه معلومات خپرول - په مستقیم او چاپي ډول سره- ډیر کړي څو چې د پوهاوي په بنسټ په سیمه کې اقتصاد ته پرمختیا ورکړي. برسیره پر دې، د آسیا پرمختیایي بانک به سیمیز او ملي کنفرانسونه د تولیداتو د پوهاوي په اړه د معلوماتو د شریکولو او د حکومتي چارواکو او کلیدي دخپلو اړخونو سره د نظرونو د تبادلې لپاره، وکاروي.

(vi) **نور بدلونونه.** نورو بدلونو کې د ژبو وضاحت، نوي او وروستني معلومات، د آسیا پرمختیایي بانک د سوداګرۍ د پروسې سره مطابقت، د آسیا پرمختیایي بانک د معلوماتو د نه ښکاره کولو حق چې د استثنایي حالاتو په چوکاټ کې راځي، او د معلوماتو ډیر ښکاره کول لکه اړونده ملي ژبو ته د پروژو د اطلاعاتو د پانډو

پلي کړي یا یې پیل کړي دي. پداسې حال کې چې په ډیرو برخو کې د آسیا پرمختیایي بانک مخکښ دي، خو ځینې نورو ساحو کې بیا شا ته پاتې دي او باید د معلوماتو د ښکاره کولو په برخه کې د خپلو نورو رقیبانو سره ځان برابر کړي. د آسیا پرمختیایي بانک باید خپلې هڅې نورې هم ډیرې کړي څو دا باوري کړي چې معلومات اړونده وګړو ته رسېږي. نوي تکنالوژي لکه ټولنیزې شبکې او د ګرځنده تیلیفون وسیلې د آسیا پرمختیایي بانک لپاره نوي فرصتونه برابروي څو چې اړونده وګړو ته ورسېږي. په ورته مهال کې، د آسیا پرمختیایي بانک په دې پوهیږي چې د دخپلو اړخونو یوه لویه ډله تکنالوژي ته لاس رسې نلري، له دې امله، د اړیکو دودیزه میتودونه تر اوسه هم اړین دي. د 2020 ستراتیژي، د آسیا پرمختیایي بانک اوږدمهالې ستراتیژي کاري چوکاټ دي چې په 2008 کال کې تصویب شوي ده، او د آسیا پرمختیایي بانک د عملیاتو او فعالیتونو د حساب ورکونې، ګډون او روڼتیا په اهمیت باندې تاکید شوي دي.

عمومي تګلاره او پلي کول تایید شول. د بیاکتنې پایلې دا وې چې پالیسي په بنسټیزه توګه سالمه او په ښه توګه سره پلي شوې ده. له دې امله، د پالیسي بنسټونه به بدلون نه مومي.

په پالیسي کې وروستني بدلونونه. بیاکتنې پنځه ساحې په ګوته کړلې چې د بدلون اړتیا پکې لیدل کېږي، څو چې د آسیا پرمختیایي بانک وتوانیږي د غوره فعالیتونو په راس کې راشي. لومړني بدلونونه په لاندې ډول دي:

(i) **د شکایتونو خپلواکه بورد اضافه شو.** د عامه ښکاره کولو د مشورتي کمیټې برسیره، چې د غوښتنو د رد د شکایتونو داخلي میکانیزم دي، د آسیا پرمختیایي بانک به د شکایتونو یو خپلواکه بورد معرفي کړي چې د شکایتونو د پروسس د اعتبار او ښه فعالیت لپاره د دویمې مرجع په توګه دنده ترسره کړي.

(ii) **استثناءات واضح شول.** د ښکاره کولو په برخه کې د استثناءاتو لیست واضح شو. اوه ډوله معلومات چې د ښکاره کولو څخه مستثناء دي سرخط ورکړل شوي دي. د استثناءاتو لامل نور هم کره او ګټو ته د هغه زیانونو چې د اړونده معلوماتو د ښکاره کولو له امله را منځ ته کیږي په ګوته شوي دي.

(iii) **د تصمیم نیولو بورد ته د لاس رسې ډیروالي.** د بورد ډیر اسناد به خلکو او بورد ته په یو وخت ښکاره شي. په دغه اسنادو کې د حکومتي پروژو لپاره د پور پروپوزلونه، او د سیمیزې همکارۍ او مرستې او د هیواد ګډون ستراتیژي پروپوزلونه، چې دغه پروپوزل د اړونده هیواد د هوکړې پورې تړاو لري چې غواړي دغه ډول

ولري. د آسيا پرمختيايي بانک بايد په انتخابي ډول سره معلومات خپاره نکړي. د دغه پاليسي له مخي خلک به د آسيا پرمختيايي بانک معلوماتو ته اندوليزه لاس رسي ولري.

(iv) **د هيواد ملکيت.** د آسيا پرمختيايي بانک په هغه فعاليتونو کې چې د پرمختگ په حال کې هيوادونو کې يې ترسره کوي د هيواد ملکيت ته ډير اهميت ورکوي. له دې امله، مخکې له دې چې ځانگړي اسناد ښکاره کړي، د معلوماتو د محتوا او د ښکاره کولو د وخت په اړه د پرمختگ په حال کې د غړي هيواد نظرونه بايد د غور لاندې ونيسي.

(v) **محدود استثناءات.** ښکاره کول يواځې په محدودو حالاتو کې نشي ترسره کېدای. ټول هغه اسناد چې د آسيا پرمختيايي بانک يې توليدوي يا د توليدولو اړتيا يې وي، کېدای شي چې ښکاره شي، د هغه حالاتو پرته چې پاليسي کې يې ښکاره کول مستثناء گڼل شوي وي. د آسيا پرمختيايي بانک حق لري چې د استثناء پاليسي لغوه کړي که چېرې دا په گوته کړي چې د معلوماتو په ښکاره کولو کې معلوماتو د ښکاره کولو د زيان په پرتله د عامه دلچسپي ډيره ده. د آسيا پرمختيايي بانک حق چې معلومات ښکاره نکړي، په استثنائي حالاتو کې، هغه معلومات چې په نورمال حالاتو کې ښکاره کوي ښکاره نکړي، که چېرې دا په گوته کړي چې د معلوماتو د ښکاره کولو زيان د گټې په پرتله ډير دي او يا به راتلونکي د زيان لامل شي.

(vi) **د شکايت حق.** په دغه پاليسي کې د هغه وگړو چې د معلومات غوښتنه کوي د شکايت د پروسې په دوه پړاونو کې د شکايت حق لري، کله چې دوي په دې باور وي چې د آسيا پرمختيايي بانک ددوي غوښتنه د معلوماتو د ورکولو په برخه کې رد او د پاليسي څخه يې تخطي کړې ده. ددې لپاره چې د شکايت پروسې اعتبار ډير شي، په دويم پړاو به د آسيا پرمختيايي بانک څخه بيل وي. د عامه ښکاره کولو مشورتي کمېټې ته هم شکايت ورکولای شي چې د پاليسي هغه استثناءات لغوه کړي چې غوښتل شويو معلوماتو ته لاس رسي محدودوي، په دې شرط چې د معلوماتو په ښکاره کولو کې معلوماتو د ښکاره کولو د زيان په پرتله د عامه دلچسپي ډيره وي.

د داخلي پلي کولو تنظيماتو کې به بدلون رانشي. خو نورې سرچينې بايد ځانگړي شي څو چې د عامه اړيکو هڅې او د شکايتونو خپلواکه کمېټه ځواکمني شي. ■

ژباړل، تر څو چې په هيواد کې اړونده دخپل اړخونه د آسيا پرمختيايي بانک د پروژو په اړه معلومات ترلاسه کړي، د پروژو د حسابونو د تفتيش ښکاره کول، او د مديريت او د بورډ د غړو د تنخواه ښکاره کول، شامل دي.

پاليسي. د پاليسي موخه د اړونده دخپلو اړخونو د باور لوړول دي څو چې د آسيا پرمختيايي بانک سره کار وکړي او په دې ډول سره د آسيا پرمختيايي بانک د فعاليت اغيز په پرمختيايي کارونو کې لوړ کړي. د پاليسي بنسټونه په لاندې ډول دي:

(i) **په فعاله توگه ښکاره کول.** د آسيا پرمختيايي بانک بايد په فعاله توگه د خپلو کارونو په اړه پوهاوي او معلومات او نظرونه د عامه وگړو او دخپلو اړخونو سره شريک کړي. د آسيا پرمختيايي بانک ويب پاڼه به بنسټيزه توگه ددغه فعاله شريکولو مخکښه سرچينه وي. که مناسبه وي، ښکاره شوي معلومات به د نورو ليارو په مرسته هم ښکاره شي. په فعاله توگه ښکاره کول به د آسيا پرمختيايي بانک د تصميم نيولو کې د ټاکل شوي وخت محدوديت او د دخپلو اړخونو گډون ته به لاره هواره کړي. د آسيا پرمختيايي بانک بايد د انفرادي غوښتنو په بدل کې هم معلومات ښکاره کړي، د هغه حالاتو په استثناء چې په دغه پاليسي په احکامو کې بيان شوي دي، هغه اسناد چې بورډ ته د غور لپاره سپارل شوي دي، د آسيا پرمختيايي بانک په ويب پاڼه کې د بورډ له لوري د تصويب او يا منلو وړاندې بايد خپاره شي. د بورډ نور اسناد بايد وروسته د بورډ د تصويب او تاييد څخه په ويب پاڼه کې خپاره شي.

(ii) **ښکاره کول غوره گڼل کېږي.** دغه پاليسي د معلوماتو ښکاره کول غوره گڼي. ټول هغه اسناد چې د آسيا پرمختيايي بانک يې توليدوي يا د توليدولو اړتيا يې وي، کېدای شي چې ښکاره شي، د هغه حالاتو پرته چې پاليسي کې يې ښکاره کول مستثناء گڼل شوي وي.

(iii) **معلوماتو او نظريو ته د لاس رسي او ليرېد حق.** د آسيا پرمختيايي بانک د فعاليتونو په اړه وگړي د معلوماتو او نظريو د غوښتنو، ترلاسه کولو او ليرېدولو حق لري. د آسيا پرمختيايي بانک بايد معلومات په خپل وخت، واضح او په اړونده توگه چمتو کړي. معلومات بايد اغيزمنو وگړو او نورو دخپلو اړخونو ته د ښځو، بېوزلو، او نورو زيانمنونکو ډلو ته په وخت سره ورکړل شي څو چې د پروژې د ډيزاين او پلي کيدو په موده کې کره ونډه

پېژندګلوي

3. د پاليسی بيا کتنه د رييسه هييت له لوري چې د عمومي اداري رييس له لوري يې مشري کيدله پر مخ يوړل شوه. د آسيا پرمختيايي بانک د خپلو کارونکو څخه د پاليسی په اړه د هغوي د تجربو د شريکولو او د پاليسی د ښه کولو لپاره د نظرونو غوښتنه وکړه. د آسيا پرمختيايي بانک همدارنگه له بهرنيو دخپلو اړخونو څخه غوښتنه وکړه چې د پاليسی، او د پلي کيدو په اړه فید بک ورکړي او د پاليسی د ښه کيدو لپاره وړاندېزونه وړاندې کړي. برسیره پردې، چې په ليکلي ډول سره نظرونه غوښتل شوي دي، د آسيا پرمختيايي بانک په 12 غړو هيوادونو کې 20 مشورتي ورکشاپونه ترسره کړل، ترڅو چې په پراخه کچې سره د دخپلو اړخونو، د اغيزمن شويو وگړو په ګډون، نظرونه تر لاسه کړي. له 500 څخه ډيرو وگړو په دغه ورکشاپونو کې ګډون وکړ (په لومړي ضميمه کې د بهرني مشورتي پروسه په اړه توضيحات ورکړل شوي دي). په دغه سند کې تر لاسه شوي نظرونه او موضوعات د غور لاندې نيول شوي دي. ■

1. دغه سند د عامه اړيکو پاليسی¹، چې د آسيا پرمختيايي بانک په 2005 کال کې تصويب کړې وه، نوي کوي. څرنگه چې د 2011 کال د اکتوبر په 25 دغه پاليسی د بورډ له لوري تصويب شوه او د 2012 کال د اپريل د مياشتې راهيسې پلي شوې ده، نو په دغه سند کې توضيح شوې پاليسی د 2005 کال په پاليسی کې ذکرشوي احکام لغو کوي.

2. روڼتيا او فعاله عامه اړيکي بيا هم د اوسني پاليسی کلیدي کړی دي. د ښکاره کولو او د اړيکو دوه بيلو پاليسيو د تعويض کولو سره، د 2005 کال پاليسی د آسيا پرمختيايي بانک د اړيکو د هڅو لپاره يو ځواکمن او متمرکز چلند را منځ ته کړ. همدارنگه دغه پاليسی د آسيا پرمختيايي بانک د پرمختيايي فعاليتونو د اغيزمنتيا لپاره د بهرنيو اړيکو او د معلوماتو د ښکاره کولو د چلند په بدلون کې لويه ونډه درلوده. څرنگه چې د 2005 کال په پاليسی کې دا اړينه ښودل شوې وه، چې په 2010 کال کې جامع بيا کتنه ترسره شي، چې دغه بيا کتنه په دغه کال کې ترسره شو.

¹ آسيا پرمختيايي بانک، 2005، د آسيا پرمختيايي بانک د عامه اړيکو پاليسی: ښکاره کول او د معلوماتو تبادله. مانيتلا

په عامه اړيکو کې د آسیا پرمختیايي بانک تجربه

د پالیسي موخې

بانک ژمن کوي چې د اداري، مالي او د پروژو اړونده معلومات په فعاله توګه سره په خپل ویب پاڼه کې شریک کړي، چې جدي زماني حدود به پام کې ساتي او همدارنګه داسې میکانیزمونه هم را منځ ته کړي چې ځوابونه او شکایات هم تنظیم او کنترول کړي. ددې لپاره چې د آسیا پرمختیايي بانک پرمختیايي فعالیتونو اغیز ډیر شي، دغه پالیسي د آسیا پرمختیايي بانک او د فعالیتونو په اړه پوهاوي او معلوماتو ته ترویج ورکوي، په ځانګړې توګه د عامه اړيکو فعالیتونه او په غړو هیوادونو کې د تصمیم نیونکو او د مشرانو د نظرونو د تر لاسه کولو له لپارې د اړیکو په جوړولو سره ترویج کړي.

6. د آسیا پرمختیايي بانک له لوري ځینې لوي نوبتونو، پالیسي او د پالیسي موخو ته ژمنتیا ځواکمنه کړې ده. د 2020 کال ستراتیژي د آسیا پرمختیايي په فعالیتونو او کړنو² کې د حساب ورکونې، ګډون او روڼتیا اهمیت پیژني. بشپړه روڼتیا د پاریس د اعلامیې د موخو لپاره چې د مرستو اغیزمنتیا ده هم مرکزي اهمیت لري.³ د نړیوالو مرستې د روڼتیا نوبت - د ګډو دخپلو اړخونو نوبت په لاسلیک کولو سره چې معلوماتو ته د لاس رسي ډیرول دي- د آسیا پرمختیايي بانک په خپله ژمنه بیا ټینګار کوي چې په منظم ډول او په خپل وخت به د مرستو په اړه تفصیلي معلومات عامه وګړو ته ښکاره کوي تر څو چې د بیوزلې په کمولو سره د مرستو اغیز لوړ کړي.

د پالیسي د پلي کولو ارزونه

7. د آسیا پرمختیايي بانک د 2005 کال د عامه اړیکو پالیسي د پلي کولو څارنه کړې ده او د ارزونې څلور کلنې رپورټونه یې خپاره کړي دي.⁴ دغه تفصیلي

4. د آسیا پرمختیايي بانک ژمن دي چې د مشمولې اقتصادي ودې، اوږدمهاله اقتصادي وده، او سیمیز تمامیت له لپارې بیوزلې کمه کړي. ددغه موخې د ترلاسه کولو لپاره، د آسیا پرمختیايي بانک بیلابیلې پروژو او فعالیتونو ته مالي وجوه ورکوي څو د پرمختیا ملاتړ وکړي. ددې لپاره چې پروژې غوښتنې پوره کړي او اغیزمنې وي، د آسیا پرمختیايي بانک باید د خپلو پور اخیستونکو او مشتریانو، شریکانو او نورو دخپلو اړخونو نظرونه واخلې، او د خپلو فعالیتونو په اړه یې خبر وساتي. د آسیا پرمختیايي بانک او د دخپلو اړخونو تر منځ د دوه اړخیزه معلوماتو جریان د پوهاوي او باور د را منځ ته کولو لپاره اړین دي، چې د یو ثابت ګډون او شراکت بنسټ جوړوي. د آسیا پرمختیايي بانک لپاره په خپلو پروژو او فعالیتونو کې روڼتیا اړینه ده څو چې د دخپلو اړخونو په منځ کې باور ترلاسه کړي، چې دا کار د یوې پروژې د بریا لپاره اړین دي. برسیره پردې، د هرې ادارې ښه حکومتوالی یو لوی اصل دادی چې د خپلو کړنو لپاره حساب ورکونکي وي. روڼتیا د حساب ورکونې لپاره لومړی شرط دي.

5. د پالیسي ټولیزه موخه د آسیا پرمختیايي بانک باندې د دخپلو اړخونو د باور لوړول او هغوي ته توان ورکول دي څو چې د آسیا پرمختیايي بانک سره فعالیت وکړي. پالیسي دا پیژني چې د آسیا پرمختیايي بانک د فعالیتونو په اړه وګړي د معلوماتو د غوښتنې، ترلاسه کولو او لیرد حق لري. دغه پالیسي د پوهاوي شریکولو او د ګډې پرمختیا یا د اغیزمنو وګړو سره د دوه اړخیزو اړیکو ټینګولو ملاتړ کوي. پالیسي د معلوماتو د ښکاره کولو ملاتړ کوي، پرته د هغه حالاتو چې مقنع دلیل وجود ولري چې معلومات ښکاره نشي. دغه پالیسي د آسیا پرمختیايي

² د آسیا پرمختیايي بانک، 2008. د 2020 ستراتیژي: د آسیا پرمختیايي بانک د کاري چوکات اوږدمهالي ستراتیژي، 2008-2020. مانیا.

³ د 2005 کال د مارچ په دویمه د 100 څخه ډیرو هیوادونو او پرمختیايي سازمانونو له لوري، د آسیا پرمختیايي بانک او د هغه 19 د پرمختګ په حال کې غړي هیوادونو ومانه.

⁴ د 2005 کال د مارچ په دویمه د 100 څخه ډیرو هیوادونو او پرمختیايي سازمانونو له لوري، د آسیا پرمختیايي بانک او د هغه 19 د پرمختګ په حال کې غړي هیوادونو ومانه.

رپورټونه ښيي چې د آسيا پرمختيايي بانک د پالیسي احکامو، د روڼتيا د ترويج او ښه اړیکو او دخپلو اړخونو ته د نورو معلوماتو د چمتو کولو په برخه کې ښه لاس ته راوړنې درلودلې. د ډيرو بهرنیو دخپلو اړخونو له لوري چې ورسره مشوره شوې وه دغه پالیسي ته ښه راغلاست وویل شو او د آسيا پرمختيايي بانک د کارکونکو له لوري پرې ښه پوهه شوې وه.

8. په عمومي ډول سره، د آسيا پرمختيايي بانک اداري او د پروژو اړونده معلومات دخپلو اړخونو او عامه وگړو ته په لویه کچه په فعالانه ډول او د غوښتنې په بنسټ چمتو شوې دي. پالیسي کې دا ښودل شوې ده چې بهرنی اړیکي او د معلوماتو د ښکاره کولو ترويج یو له بل سره مرستندویه دي. د پالیسي د منلو په مهال، د آسيا پرمختيايي بانک د پوهاوي د ترويج او د آسيا پرمختيايي بانک په اړه د باور را منځ ته کولو په برخه کې مهم گامونه پورته کړل، چې په ورته وخت کې یې یو لړ سندونه چې ترلې او ازاده پروژې یې د پوښښ لاندې وې، عامو وگړو سره شریکې کړل. ځانگړي خو تکراري د پوهاوي او د معلوماتو شریکولو هڅو د آسيا پرمختيايي بانک د پرمختيايي فعالیتونو او اړونده وگړو ته د معلومات په چمتو کولو کې خپله ونډه لوبولې ده چې پرمختيايي اغېزمنتيا یې لوړه کړې او د آسيا پرمختيايي بانک باندې یې عامه باور لوړ کړې دي.

9. په عمومي توگه، د آسيا پرمختيايي بانک په بريالي ډول سره د معلوماتو په پلوي باندې هوکړه کړې ده. د ښکاره کولو شکایات، په خپل وخت سره ښکاره کول او د بهرنیو غوښتنو اداره کول په دوامداره توگه سره ښه شوې دي. په 2007 کال کې د نړیوالې حساب ورکونې رپورټ چې دی ون ورلد ترسټ له لوري خپور شو، د آسيا پرمختيايي بانک د روڼتيا د ښه فعالیت په برخه کې 100 سلنه (100%) پکې ترلاسه کړې وه.⁵

10. د آسيا پرمختيايي بانک په ویب پاڼه کې ډیرې د اړتیا وړ معلومات شتون لري. د 2005 کال د سپتامبر میاشتې تر دسامبر 2010 پورې د آسيا پرمختيايي بانک په ویب پاڼه کې د سندونو د شریکولو شمیره 145 سلنه لوړه شوې ده. د ویب پاڼې معلوماتو ته لاس رسي هم لوړ شوې دي. برسیره پر دې، د آسيا پرمختيايي بانک ته له 6,000 څخه ډیر د معلوماتو د ترلاسه کولو غوښتنې شوې، چې د آسيا پرمختيايي بانک یې په 95 سلنه قضیو کې معلومات چمتو کړي دي. چې له نیمایي څخه ډیر یې د پروژو په اړه د معلوماتو غوښتنې وې. نورې ډیرې پوښتنې د سوداگریزو فرصتونو په اړه وې. اوه

سلنه پوښتنې د مالي وجوه غوښتنې او د غیرې دولتي سازمانونو سره د همکاري په اړه وې. پنځه سلنه غوښتنې چې رد شوې وې، ډیر یې د آسيا پرمختيايي بانک اړونده چارو په اړه وې. د آسيا پرمختيايي بانک همدارنګه ډیر اسنادونه چې د 2005 څخه وړاندې جوړ شوي وه تصفیه او ښکاره کړل. خو بیا هم نورو هڅو ته اړتیا ده څو چې د ښکاره کولو د پالیسي سره مطابقت ترلاسه شي. د بیلګې په توګه، د ټولو پروژو د اړتیا وړ لنډیزونه د آسيا پرمختيايي بانک په ویب پاڼې کې نډې خپاره شوي او یا د اړتیا په بنسټ نه دي نوې شوي، او د دغو لنډیزونو د اطلاعاتو برخه باید نوره هم بشپړه شي.

11. د بهرنیو او داخلي بیاکتونو څخه دا په ګوته شوې ده چې د آسيا پرمختيايي بانک پېژندګلوي او روڼتیا د بهرنیو اړیکو د هڅو له امله د پالیسي د تصویب څخه وروسته ډیره شوې ده. دغه دعوا په رسنیو کې د ډيرو خبرونو، پوهاوي، د رسنیو پاملرنه او د ویب پاڼې د ترافیک احصایه تاییدوي. د آسيا پرمختيايي بانک د خپل پروفایل په اړه په لویو رسنیو کې د پوهاوي فعالیتونو او اداري کارکونکو له ليارې په لویو نړیوالو ناستو او کنفرانسونو کې د عامه فعالیتونو په برخه کې د خبرو له ليارې لوړ کړي دي. هر درې کاله وروسته د آسيا پرمختيايي بانک د اجرائتو او اړیکو په اړه د دخپلو اړخونو د درک او پوهاوي د څارنې لپاره سروې ترسره کوي. د 2006 او 2009 سروې ګانو کې دا وموندل شو چې ډيرو دخپلو اړخونو او مشرانو نظرونه د آسيا پرمختيايي بانک په اړه مثبت وه او په دې باور وه چې د آسيا پرمختيايي بانک د آسيا او اقیانوس په پرمختیا باندې ډیر اغېز لري. همدارنګه د آسيا پرمختيايي بانک ډیر د اعتبار او باور وړ او قابلیت لرونکي اداره ګڼل شوې ده. پداسې حال کې چې ځواب ویونکو ویل چې د آسيا پرمختيايي بانک د معلوماتو د غوښتنې په وړاندې ښه فعالیت کوي، خو بیا هم په دې برخه کې د پرمختیا او ودې شونتیا شته. په ځانګړې توګه، د آسيا پرمختيايي بانک د پوهاوي تولیدات په برخه کې د خپلو دخپلو اړخونو سره، په ځانګړې توګه د پرمختیا په حالت کې د غړي هیوادونو سره د شریکولو لپاره ډیرې هڅې ترسره کیدای شي. د دخپلو اړخونو سره د عامه اړیکو د پالیسي د مشورې په مهال دا معلومه شوه چې د پروژو په اړه ډيرو اړیکو ته اړتیا ده، په ځانګړې توګه د اغېزمن شویو وگړو سره اړیکې او معلوماتو د شریکولو اړتیا ډیره ده.

12. له 2005 کال راهیسې، د آسيا پرمختيايي بانک ګڼ شمیر معلوماتي ناستې او د پوهاوي د لوړولو ماموریتونه ترسره کړي دي، څو چې د آسيا پرمختيايي کارکونکي او

⁵ ون ورلد ترسټ. 2007. 2007 د نړیوالې حساب ورکونې رپورټ. لندن

پوهاوي کې کلیدي رول لوبولي شي. له 2005 راهیسې، د بهرنیو اړیکو د امرینو اته پستونه تاسیس شوي دي ترڅو چې په ساحه کې د بهرني اړیکې په فعاله توګه سره حمایه کړي.

15. د مدیریت د رهبري سره، د آسیا پرمختیایي بانک د معلوماتو د ښکاره کولو اړونده چلند په ټولیزه توګه بدلون موندلی دي. په عمومي ډول، کارکوونکي د رویتیا په ګټو پوهیږي او د معلوماتو د ښکاره کولو په اړه معلومات لري. خو، پداسې حال کې چې د معلوماتو د ښکاره کولو د اړتیاو سره د مطابقت لوړه کچه شتون لري، بیا هم د بشپړ تطابق لپاره، د ناستو د مهال ویش په ګډون ډیرو فعالیتونو او لاس ته راوړنو ته اړتیا ده.

16. د آسیا پرمختیایي بانک د عامه معلوماتو مرکز او کتابتون پروګرامونو بیا کتنه ترسره شوه، او اړونده پروسیجرونه په کاري برخه کې شامل شول ترڅو چې په آسیا او اقیانوس کې د آسیا پرمختیایي بانک په اړه د معلوماتو لاس رسی اسانه کړي. په 2009 او 2010 کې، د آسیا پرمختیایي بانک ټاکل شوي کتابتونونه د آسیا د سرچینو پرمختیایي مرکزونو باندې بدل کړل، برسیره پر دې، د ګڼو تمویل کوونکو دنوي ګډون په پیل کې په څو هیوادونو کې د عامه معلوماتو مرکزونه په ازمایښتي ډول پرانیستل شول. د دغه نوي نوښتونو بیا کتنه به د آسیا پرمختیایي بانک د تولیداتو د پوهاوي د ښکاره کیدو او لاس رسي د اغیز د ارزونې لپاره ترسره شي. ■

نور دخیل اړخونه د دغه پالیسي مطابق د ښکاره کولو په اړتیا پوهه شي. دغه هڅې د پالیسي د اړتیا په بنسټ د معلوماتو په ښکاره کولو کې مرسته کړي ده.

13. ددې لپاره چې د پالیسي د ښکاره کولو اصل پلي کولو ملاتړ وشي، د آسیا پرمختیایي بانک د نوي پښتونو، منظمو روزنو او د ژباړې د کاري چوکات د پرمختیا لپاره اضافي سرچینې اختصاص کړي دي. پالیسي 12 ژبو ته وژباړل شوه او په پراخه توګه وویشل شوه. د 2005 کال د جولای په میاشت کې، د عامه معلوماتو او ښکاره کولو واحد د بهرنیو اړیکو په څانګه کې تاسیس شو څو چې د پالیسي د پلي کولو څارنه وکړي. دغه واحد د آسیا پرمختیایي بانک ته خدمتونه، تولیدات او توکي برابروي څو چې د ښکاره کولو پالیسي اړتیاوې پوره شي. اوس مهال دغه واحد د آسیا پرمختیایي بانک د معلوماتو د ښکاره کولو اړونده موضوعاتو د مرکز په توګه پیژندل کیږي.

14. مدیریت د یو شرکت د چاپیریال په ترویج کې مهم رول لوبولي دي چې د فعالو عامه اړیکو لپاره ډیر ښه دي. ددې لپاره چې د آسیا پرمختیایي بانک د اغیزمنو اړیکو وړتیا لوړه شي، د بهرنیو اړیکو دفتر د بهرنیو اړیکو د څانګې په درجه ارتقاء ورکړل شوه، چې په مستقیمه توګه رییس ته رپورټ ورکوي. په ورته وخت کې، د آسیا پرمختیایي بانک د بهرنیو اړیکو لپاره اضافي سرچینې اختصاص کړلې، په ځانګړې توګه د سیمیزو دفترونو په ځواکمن کولو کې چې د هیواد په

د عامه اړيکو په اړه نړيوال دود

اوس مهال د پرمختيايي پروگرامونو لگښت او اغيزمنتيا هم له نږدې څخه څارل کيږي.

19. ډير گڼ اړخيزه بانکونو په دې وروستيو کي د معلومات د ښکاره کولو په اړه د افريقا پرمختيايي بانک، د بياروغوني او پرمختيا لپاره د اروپا بانک، د اروپا د پانگي اچونې بانک، بين الامريکايي پرمختيايي بانک، د نړيوال مالي شرکت، او نړيوال بانک په گډون، خپله پاليسي نوې کړې ده او يا يې بيا کتنه کوي (دويمه ضميمه په گڼ اړخيزه بانکونو کي د معلوماتو د ښکاره کولو په اړه سروې ښودل شوې ده. دريمه ضميمه د آسيا پرمختيايي بانک د 2005 کال پاليسي د آسيا پرمختيايي بانک د نوې شوې پاليسي او د نړيوال بانک او د بين الامريکايي پرمختيايي بانک معلوماتو ته لاس رسي پاليسي گانې سره پرتله کوي، لکه څرنګه چې په دغه سند کي تشرېح شوې دي.) دواړه نوې پاليسي گانې- هغه چې منل شوې او وړاندیز شوې- ډير گڼ ګډ خصوصيات لري. په ځانګړې توګه دغه پاليسي گانې د ښکاره کولو د ملاتړ په نظر او اعظمي معلوماتو ته د لاس رسي په بنسټ جوړې شوې دي، چې ډير واره او ښکاره استثنا پرته، معلومات عامه وګړو ته وړاندې کړي. دغه پاليسي گانې همدارنګه د ښکاره کولو روښانه پروسې جوړونه او د شکايت ميکانيزمونه لري. ■

17. په تيرو دوه تر درېو لسيزو کي د معلوماتو د ازادي په اړه چلند کي په ډراماتيکه توګه بدلون راغلي دي. د معلوماتو ازادي د بشر د اساسي حقونو څخه ګڼل کيږي، لکه څرنګه چې د مدني او سياسي حقونو په تړون کي ذکر شوې دي. اتباع د حکومتي او خصوصي سکتور د شرکتونو څخه د ډيري روڼتيا او د حساب ورکونې د لوړو معيارونو غوښتنه کوي. په وروستيو کلونو کي، دغه دود نور هم ځواکمن شوی دی، لکه د معلوماتو ازادي يو لوړه موخه نه دي چې بايد وهڅول شي، بلکې يو حق دي چې پلي شي. ډيرو حکومتونو د يادونې وړ قوانين تصويب کړي دي چې د خپلو اتباعو ته يې د حکومتي معلوماتو د ترلاسه کولو د حق تضمين کړي دي. له اتياوو څخه ډيرو هيوادونو دغه ډول قوانين نافذ کړي دي.

18. له هغه مهال څخه چې د آسيا پرمختيايي بانک د عامه اړيکو پاليسي منلې ده، د اړيکو تکنالوژي وده کړې ده. د نوې رسنيو، د ټولنيزې رسنې په ګډون، د ډيري کارونې سره، اوس شونې ده چې ډيرو وګړو ته ډير معلومات له ډيرو ليارو چمتو کړو. د عامه، خصوصي او غير انتفاعي ادارو له لوري د ورکړل شويو معلوماتو د کچې، ډول او وړاندې کولو په اړه د عامه وګړو هيلې ډيري شوې دي، ځکه چې د روڼتيا او ښه فعاليتونو د ترلاسه کولو لپاره په پوهاوي کي لوړوالي راغلې دي.

د 2005 میلادي کال د پالیسي په اړه وړاندیز شوي پراختیا

هیواد کې ناستي تنظیموي څو چې د دخپلو اړخونو څخه فیدبک ترلاسه کړي. خو، له دغه مشورو وروسته، دخپل اړخونه بورد ته د مسودې د وړاندې کولو او تصمیم نیولو د پروسې په مهال بهر شوي دي. له تصمیم څخه وروسته سند یواځې هغه مهال د آسیا پرمختیایي بانک په ویب پاڼه کې نصب شو چې د بورد له لوري وکتل شو. ددې لپاره چې د ستراتیژي او پالیسيو د جوړولو په تیارو کې د دخپلو اړخونو د ګډون د اهمیت په اړه ټینګار وشي، د عامه اړیکو پالیسي د آسیا پرمختیایي بانک په ویب پاڼه کې یوه کاري پاڼه او د پالیسي او ستراتیژي د سندونه چې د عامه مشورو څه تیر شوي وې لګول کيږي او په ورته مهال کې، دغه سندونه بورد ته د کتنې لپاره استول کيږي. همدارنګه، د دولتي پروژې لپاره پروپوزلونه او د سیمیزې همکاري او د هیواد د ګډون ستراتیژي پروپوزلونه به د آسیا پرمختیایي بانک په ویب پاڼه کې چې بورد ته استول کيږي خپاره شي، خو دغه خپریدل د اړونده هیواد د رضایت له مخې خپریدای شي.

24. د عامه اړیکو چلند. ددې لپاره چې د پالیسي ملاتړ وشو د بهرنیو اړیکو ستراتیژي چې په 2005 کال په سند کې ترتیب شوې وه، دعامه اړیکو په چوکات کې په شاملولو به تمرکز وشي. د معلوماتو ښکاره کول په یواځې ډول سره د اړونده او مطلوبه وګړو ته د معلومات د رسولو د باوري کولو لپاره بسنه نه کوي. پداسې حال کې چې د 2005 کال پالیسي کې بېلابېلو وګړو ته د معلوماتو ته د لاس رسي اسانتیاوې برابرې شوې دي، خو په ځینو حالاتو کې دغه هڅې نه دي بریالې شوې. د بېلګې په توګه، په ځینو حالاتو کې د معلوماتو د شریکولو لپاره ډډیر مخامخ او د کمې تکنالوژي د کارونې چلند ته اړتیا ده. ددې په ځای چې په ټولیزه توګه د بهرنیو اړیکو په عمومي ستراتیژي چې د ستراتیژي د ملاتړ څخه هم په لویو موضوعاتو تړاو درلود، د معلوماتو د شریکولو په عملي اړخ چې د پالیسي عمومي موخو په ترلاسه کولو کې مرسته کوي، پاملرنه اړول شوې ده. د پروژې د سایکل یا دوران په مهال د اغیزمنو وګړو او نورو دلچسپي لرونکو وګړو ګډون به د اړینو اړیکو سره نور هم ځواکمن شي او د معلوماتو- شریکولو اړخ به د آسیا پرمختیایي بانک په پروژو او پروګرامونو کې شامل شي. د آسیا پرمختیایي بانک به د خپلو تولیداتو د

20. د 2005 کال د پالیسي بیاکتنې دا ښودلې ده چې د آسیا پرمختیایي بانک د عامه اړیکو پالیسي اوس هم اړونده ارزښت لري او د آسیا پرمختیایي بانک د معلومات د ښکاره کولو او د ښه فعالیت په برخه کې د نورو ګڼ اړخیزو پرمختیایي بانکونو په پرتله غوره دي. خو بیا هم، پنځه داسې ساحې په ګوته شوې چې له مخې یې د 2005 کال پالیسي ځواکمنه کیدای شي. دغه ساحې په 21-25 پراګرافونو کې توضیح شوي دي.

21. د شکایتونو خپلواکه بورد. د 2005 کال پالیسي یو داخلي اداره جوړه کړې ده-د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه- چې د معلوماتو د غوښتنلو د رد بیاکتنه وکړي. د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټې ته یواځې پنځه قضیې راوړل شوې دي. خو بیا هم، د پالیسي د بیاکتنې په دوران کې، دخپلو اړخونو د خپلواکه بهرني د شکایتونو ارګان نشتون د یوې کمزورې په توګه په ګوته کړې وه. ددې لپاره چې د آسیا پرمختیایي بانک د ښه فعالیتونو په سر کې پاتې شویو د شکایتونو یو خپلواک بورد به تاسیس کړي، ترڅو چې د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټې له لوري د نیول شویو تصمیمونو بیاکتنه ترسره کړي.

22. د استثناعتو توضیحات. د 2005 کال پالیسي کې د ښکاره کولو په اړه د هیلو یو لیست شامل دي. د ترلاسه شوې فیدبک له مخې، دغه لیست په سمه توګه نه وه جوړ شوی، او له دې امله، په اسانې پرې پوهیدل ګران وه. دغه لیست د روښانه عنوانونو په مرسته بیا تنظیم شوې دي. په ځینو قضیو کې، د هیلو لړۍ د ښکار کیدونکو معلوماتو له امله د پیژندل شوېو زیانونو په برخه کې چې د استثنا په صورت کې د ګټو خوندیتوب لپاره نوره هم ټینګه شوې ده.

23. د تصمیم نیولو څخه وړاندې د بورد اسنادو ته لاس رسي. د 2005 کال د پالیسي بیا کتنې کې دا په ګوته شوه چې د عامه وګړو سره د تسوید شویو اسنادو د شریکولو د مودې په برخه کې ښه والي راتللای شي. هغه پالیسي ګانې چې په مستقیم ډول سره دخپل اړخونه اغیزمن کوي، لکه د مصونیت د پالیسي بیانیه (2009)، او د سکتور او موضوع اړونده ستراتیژي ګانې و پالیسي ګانې، د آسیا پرمختیایي بانک د مشورو مسوده په ویب پاڼه کې خپره شوې ده او په

نه وه ذکر شوې. پالیسي به د بورډ د رسمي ناستو د خبرو متن د ښکاره کولو اجازه به د لسو کلونو څخه وروسته د غوښتنې په بنسټ ورکړي = په دې شرط چې په دغه متن کې هغه معلومات شامل نه وي چې د پالیسي په استثناءتو کې راځي (پراگراف 84). دغه پالیسي به همدارنګه د تفتیش شوې پروژو د حسابونو د ښکاره کولو (پراگراف 62)، د مدیریت او د بورډ د غړو تنخواه (پراگراف 90)، او اړونده ملي ژبو باندې د پروژو د اطلاعاتو د پانې ژباړلو (پراگراف 42) اجازه ورکړي. ■

پوهاوي په اړه د معلوماتو خپرول نور هم ډیر کړي- په مستقیم او چاپي ډول- څو چې په سیمه کې د پوهاوي په بنسټ د اقتصاد د ودې ملاتړ وکړي. برسيره پر دې د آسیا پرمختیايي بانک به د تولیداتو په اړه د معلوماتو د شریکولو او له حکومتې چارواکو او نورو کلیدي دخیلو اړخونو سره د نظرونو د تبادلې لپاره نورې وسیلې لکه سیمیز او ملي کنفرانسونو او نور مراسم وکاروي.

25. د معلوماتو د ښکاره کولو ډیروول. د 2005 کال په پالیسي کې د بورډ د ناستو متن ته لاس رسی

29. د ښکاره کولو احتمال: دا پاليسي د ښکاره کولو د احتمال په بنسټ ولاړه ده. نو ځکه ټول هغه اسناد چې د آسيا پرمختيايي بانک له خوا تيارېږي، نو بايد ښکاره او خپاره شي، پرته د هغه چې داسې معلومات ولري چې هغه ددې پاليسي په استثنا کې وي چې په ۹۷ او ۱۰۱ مه فقره کې يې يادونه شوی ده.

30. معلوماتو او نظرياتو ته د لاسرسي او تر لاسه کولو حق: د آسيا پرمختيايي بانک دا د خلکو حق گڼي چې د آسيا پرمختيايي بانک د مرستې کارونو په اړه معلومات او نظريات تر لاسه کړي او پلټنه يې وکړي. د آسيا پرمختيايي بانک بايد په خپل وخت، په روښانه ډول او مناسبې رويي سره سم معلومات چمتو کړي. دا به د آسيا پرمختيايي بانک ته ددې توان ورکړي، چې د برخه والو او متاثره خلکو سره په اړيکه کې شي، ورته غوږ کيږدي او ددوی نظر يا فېډ بېک تر لاسه کړي. متاثره خلکو ته بايد له وړاندې معلومات ورکړل شي، تر څو د اړونده پروژې په ډيزاين کولو او پلي کولو کې مهم توکي هم ورزيات شي. د آسيا پرمختيايي بانک بايد په سليفه يي ډول معلومات خپاره نه کړي. خلک بايد هغه معلوماتو ته چې د آسيا پرمختيايي بانک لخوا د دې پاليسي د اصولو او مقرراتو په رڼا کې چمتو کيږي، او ددغه پالسي د پلي کيدلو په اړه گامونه اخيستلو، ته يو شان لاسرسي ولري.

31. د هيواد ملکيت: د آسيا پرمختيايي بانک د يو هيواد دکړنو ملکيت اړين گڼي او په خپلو پراختيايي غړو هيوادونو کې يې ملاتړ کوي. نو پدې اساس، د ځانگړي معلوماتو د خپرولو لپاره دا اړينه ده، چې د پراختيايي غړو هيوادونه نظر د معلوماتو د محتوا او د خپرولو وخت په اړه، واخيستل شي.

32. ټاکلي استثنا: د بشپړ ډول سره د معلوماتو خپرولو هر وخت شوني ندي. د بېلگې په ډول، د آسيا پرمختيايي بانک دې ته اړتيا لري چې نظرياتو ته وده ورکړي، معلومات شريک کړي، په دننه کې او د خپلو

26. د عامه اړيکو پاليسي موخه دا ده چې د برخه والو باور زيات او د هغوی وړتيا ته وده ورکړي چې څرنگه د آسيا پرمختيايي بانک سره راکړه ورکړه وکړي او همدارنگه د آسيا پرمختيايي بانک د عملياتي کارونو داغيز وپراختيا ته وده ورکړي. دغه پاليسي روڼتيا، مسوليت پېژندنې او ونډه ايزې پراختيا پياوړې کوي. دې پاليسي د آسيا پرمختيايي بانک د اسنادو د تيارولو لپاره ښکاره غوښتنې او يا هم په راتلونکي کې د اسنادو د توليدولو لپاره دارتيا غوښتنې تر سره کوي. ددې پاليسي بنسټيز توکي د ۲۷ م نه تر ۳۳ فقرې پورې تشرېح شوي دي.

27. سمدلاسي ښکاره کول: د آسيا پرمختيايي بانک بايد په سمدلاسي ډول د خپل کار په اړه خپله پوهه، نظريات او معلومات د خلکو او برخه والو سره شريک کړي. د آسيا پرمختيايي بانک ويب سايټ به د سمدلاسي څرگندونې لومړنۍ وسيله وي. دا پاليسي د څرگندولو او يا هم د بحث لپاره وسيلې ته هم اړتيا لري چې دغه وسيلې بيا نظر تر لاسه کوونکي، اوريدونکي او يا هم د معلوماتو د څرگندولو موخې ته يو د بل سره توپير لري. سمدلاسي ډول د معلوماتو څرگندول ډير اړين دي تر څو برخه اخيستونکو ته دا ډاډ ورکړای شي، چې د آسيا پرمختيايي بانک او کارونو په اړه معلومات د ټولولپاره په ټاکلي وخت کې برابر شوي دي. او دغه کار به د پريکړې کولو لپاره گډون اسان کړي. د آسيا پرمختيايي بانک به همدارنگه، د غوښتنې په صورت کې هم خلکو ته معلومات وړاندې کوي.

28. که څه هم پدې باندې د پاليسي په نورو برخو کې بنديز دی، خو د بورډ لپاره چمتو شوي اسناد بايد پدې خاطر چې ټولو غړو ته ورسېږي، د آسيا پرمختيايي بانک ويب سايټ ته پورته شي. هغه ډيرې اسناد چې د بورډ لپاره چمتو کيږي، بايد مخکې تر دې چې د بورډ غړو لخوا تصويب شي، بايد د آسيا پرمختيايي بانک ويب سايټ ته پورته شي. (۳۸، ۵۸ او ۷۲مې فقرې) سره سم.

هم ثبت کیدایښی او په هغه استثنایي شرایطو کې چې، معلوماتو ته د لاسرسي باندې بندیز لگول شوی وي. او دا بندیز پدې خاطر وي چې د معلوماتو په خپرولو سره عامه گټې د زیان سره مخامخ کیږي.

34. د نورو پالیسي گانو یا گرنلارو سره اړیکه:
پدې پالیسي کې هغه د ښکاره کولو او یا خپرولو غوښتنې ځای پر ځای شوي دي چې د هغه معلوماتو په اړه وېچي د آسیا پرمختیایي بانک یې تولیدوي او یا هم ددې اړتیا لیدل کیږي چې باید دغه معلومات چمتو شي. او دا پالیسي د دغه ډول معلوماتو د تولیدولو څخه د باندې نه وځي. او د آسیا پرمختیایي بانک د نورو پالیسي گانو په اړه ماخذ، د عامه اړیکو پالیسي له لارې برابرېږي. او د دغه بانک بلې پالیسي ته رجوع کول کې دا هم شامل وي، چې ددغه پالیسي کې د آسیا پرمختیایي بانک له لوري وخت پر وخت بدلون راغلی دی. که چېرته د عامه اړیکو پالیسي دڅرگندونې پالیسي او د بورډ له لوري بلې تایید شوي پالیسي تر منځ ټکر راشي، نو باید د عامه اړیکو پالیسي د څرگندولو اصولو ته غوروالی ورکړل شي. ټول هغه پالیسي گانې او یا ستراتیژي گانې چې د اسیایي پراختیایي بانک د عامه اړیکو د پالیسي وخت څخه وروسته پکې بدلون راغلی وي نو ددغه معلوماتو خپرول او یا هم ښکاره کولو ته اړتیا او یا هم هغه معلومات چې ددغه پالیسي په رڼا کې تولید شوي وي، باید په واضح ډول سره تشریح شي. او دغه د ښکاره کولو غوښتنه باید د عامه اړیکو پالیسي سره یو شان وي. ■

غرو سره په ازادانه ډول بحث وکړي او د خپلو ترلې مرستو کارونو په اړه ځانگړی غوښتنو په اړه فکر وکړي.⁶ د آسیا پرمختیایي بانک د خپل کارکوونکو، د پروژې د اصلي گټې اومراجعینو د محرمیت او خوندیتوب حق د ځان سره خوندي ساتلی دی. دا په داسې حال کې ده چې دغه استثنائات ټاکلي دي. د آسیا پرمختیایي بانک ټول هغه معلومات چې تولیدیږي او یا یې تولیدولو ته اړتیا لیدل کیږي، خپروي او ښکاره کوي پرته د هغه معلوماتو څخه چې د پالیسي په ځانگړو فکرو کې لکه ۹۷ او ۱۰۱ کې ترې استثنا شوي وي. د آسیا پرمختیایي بانک ددې واک لري چې د پالیسي په اړه استثنائاتو کې زیاتوالی راولي او یا هم که چېرې داسې بریښېدل چې ددغه معلوماتو په خپریدلو سره عامه گټه د زیان سره مخامخ کیږي. نودغه بانک دا واک هم لري چې هغه عادي معلومات هم په ځانگړو شرایطو کې، چې د خپرولو زیان یې تر گټې لوړ وي، خپاره نه کړي.

33. د دعوي یا اپیل حق: پدې پالیسي کې د معلوماتو غوښتونکو په اړه د دعوي پروسه په دوه مرحلو کې ترسره کیږي، خو دا په هغه وخت کې چې اپیل کوونکی پدې باوري وي چې د آسیا پرمختیایي بانک د پالیسي څخه سرغړونه کړېده او معلومات یې ورسره ندي شریک کړي. ددې لپاره چې د اپیل یا دعوي پروسه رویتیا ولري نو دغه دوهمه مرحله به د آسیا پرمختیایي بانک څخه خپلواکه وي. دغه دعوه د عامه څرگندونې مشورتي کمیټې سره

⁶ خصوصي سکتور ادارو لپاره حقوقي اقدامات ترسره کول څو چې د مشري محرمیت له منځه لاړ نشي، د معیار یوه اړتیا ده، او همدارنګه د آسیا پرمختیایي بانک سیالانو ته چې له مشترینو سره په سوداګرۍ فعالیتونو کې داخلېږي دغه اړتیا پوره کول اړین دي. معلوماتو ته د لاسرسي په قانون کې د سوداګرۍ د معلوماتو محرمیت هم پېژندل شوی دی، چې له مخې یې د سوداګرۍ محرمو معلوماتو څرګندول په استثنا کې راځي چې باید څرګند نشي.

د ملګرتیا ستراتیژي او هم د سیمه ایزې همکاری ستراتیژي ته په وده ورکولو کې ونډه واخلي. او ددې اسنادو او نورو ګټورو اضافي معلومات به هم په هیواد کې د برخه والو د نظر ورکولولپاره د تیاریو پر محال شریک شي.

38. د آسیا پرمختیایي بانک بانک باید خپل ویب سایټ ته د هیواد د ملګرتیا ستراتیژي او لنډ محاله هیواد ستراتیژي او سیمه ایزې همکاری ستراتیژي ګانې په هغه وخت کې پورته کړي، کله چې دغه ستراتیژيګانې پورته د تایید لپاره، د غړو هیواد د خوښې سره سم، واستول شي. که چیرې یو هیواد له مخکې معلوماتو بنکاره کولو سره هوکړه ونه کړه، نو دغه اسناد به د پورته د تایید څخه وروسته د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته پورته شي. په ورته وخت کې د معلوماتو بنکاره کولو غوښتنه د هیواد د ملګرتیا ستراتیژي، لنډ محاله هیواد ستراتیژي او سیمه ایزې همکاری ستراتیژي ګانې باندې پلي کېږي چې په هغې باندې د مدیریت د کمېټې لیدنه او یا هم همدې ته ورته لیدنه تر سره شوي وي او یا هم د پالیسی د اعتبار وړ نېټې د پیل څخه وروسته.

39. هغه مهم ملاتړي معلومات چې د هیواد د ملګرتیا ستراتیژي او یا هم د سیمه ایزې همکاری ستراتیژي لپاره اړین وي، نو د بریښنايي لنکونو⁸ په ورکولو سره باید د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته په عین محال پورته شي. او نور د متن اړونده او سکتور تحلیل او ارزونې⁹ ددې لپاره کارول کېږي چې د هیواد د ملګرتیا ستراتیژي، د سیمه ایزې همکاری ستراتیژي او د هغې نوي بڼې باید د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته پورته شي.

40. د هر پورته د مشرتابه بحث لنډیز د هیواد د ملګرتیا ستراتیژي، لنډ محاله هیواد د ملګرتیا ستراتیژي او سیمه ایزه همکاری ستراتیژي په اړه یې کړی وي، باید د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته پورته شي. که چیرته په نوموړي هیواد کې انګلیسي په پراخه کچه نه کارول کېدله نو پدغه صورت

35. د آسیا پرمختیایي بانک د خپلو پوراخیستونکو او مراجعه کوونکو سره له نږدې څخه کار کوي تر څو پراختیایي کړنې برابرې او تر سره یې کړي. دداسې کارونو په ترسره کولو سره به د آسیا پرمختیایي بانک، دوی ته د خپلو مرستې پروګرامونو د معلوماتو د خپرولو په اړه خبر ورکړي. او ددې څخه وروسته به دغه معلومات د آسیا پرمختیایي بانک په ویب سایټ باندې د یوې ټاکلې مودې لپاره خپاره شي، مګر دا به په هغه وخت کې خپرېږي چې پدې اړه د اړونده پوراخیستونکو او مراجعینو نظر واخیستل شي، تر څو د څرګندولو د استثنای د پالیسی سره برابر نه وي چې په 97 او 101 ماده کې ذکر کېږي.

د هیواد د شراکت او سیمه ایزې همکاری ستراتیژيګانې

36. د هیواد د شراکت ستراتیژي ګانې د آسیا پرمختیایي بانک ته ددې چوکاټ برابرې تر څو د خپلو پراختیایي غړو هیوادونو سره په سمه توګه معامله وکړي. ددې لپاره چې د یو هیواد په کچه پراختیایي لاسته راوړنې ولرو، نو دا کار د عملیاتي کارونو د پیاوړتیا کولو لپاره یو منشور جوړوي. د سیمه ایزې همکاری ستراتیژي ګانې، د آسیا پرمختیایي بانک له لوري په آسیا کې په ګوته شوي سیمو او یا هم فرعي سیمو لپاره یو ستراتیژي ده تر څو د سیمه ایزې همکاری اړونده موخې تر لاسه شي.

37. د آسیا پرمختیایي بانک په دوراني ډول سره په خپل ویب سایټ کې د هیواد د ملګرتیا نوی پالیسي ګانو لست او لنډ محاله هیواد پالیسي ګانې او سیمه ایزې همکاری ستراتیژي ګانې چې د راتلونکي کال لپاره د تیاریو لپاره برابر شوي وي. ددې لپاره چې د برخه والو د مشورې لپاره لاره هواره شي⁷ او دوی ته دا اجازه ورکړل شي تر څو ددوی په هیواد او یا هم سیمه کې د هیواد د ملګرتیا ستراتیژي، د لنډ محاله هیواد

⁷ په دخیلو اړخونو کې د پرمختګ په حال کې د غړو هیوادونو حکومتونه، پرمختیایي شریکان، خصوصي سکتور، او مدني ټولنې د غیري حکومتي سازمانونو په ګډون چې څرنگه مناسب وي، شامل دي.

⁸ د بېلګې په توګه، د هیواد عمومي شاخصونه

⁹ د بېلګې په توګه، اقتصادي، بیولي او د جنډر تحلیل، او د خصوصي او حکومتي سکتور د خطرونو ارزونه

کې به د آسیا پرمختیايي بانک دغه ستراتیژي گانې ملي ژبو ته د بورډ د تایید څخه وروسته په ۹۰ ورځو کې ژباړي او ژباړل شوی ډول به یې ویب سایټ ته پورته کوي.

41. د آسیا پراختیايي بانک باید د بورډ غړو ته د رسولو څخه وروسته، د هیواد عملیاتي بزنس پلان او د سیمه ایزو همکاریو د کړنو بزنس پلان (د یو ځانگړي غړي هیواد، ځانگړي سیمې او فرعي سیمې لپاره د پورونو او غیر پورونو پروژو لست) او همدارنګه دغه اړونده اسنادو د لنکونو سره یو ځای د دغه بانک ویب سایټ ته پورته کړي.

پروژې او پروگرامونه

د پروژې د معلوماتو پاڼه

42. ددې لپاره چې د پروژو او پروگرامونو بهرني برخه وال د پروسي او پلي کیدولو پر محال خبر شي، نو آسیا پرمختیايي بانک باید د پروژې د معلوماتو پاڼې¹⁰ او د پروژو او پروگرامونو لنډیز ویب سایټ ته پورته کړي. ځکه چې د پروژې معلوماتي پاڼې یو محالني کار دی چې پدې کې کیدای شي چې په لومړیو کې بعضي معلومات شامل نه وي، خو دغه معلومات چې که تیارېږي نو ورته به وراچول کېږي. د پروژې او یا هم پروگرام د تیارولو پرمحال، یو ځاګه ډیزاین او د څارنې چوکاټ برابرېږي چې دا یې د پروژې د کړنو ارزولو لپاره یو بنسټ وي. د دغه چوکاټ اړین معلومات به د پروژې په معلوماتو کې شامل شي.¹¹

د پروژې د معلوماتي پاڼې د اړونده معلوماتو لپاره د پروژې دوران پر محال تولید شوي وي، یو لینک برابروي. د ټولو پورونو او مرستو پروژې او د پروژو د تیارولو لپاره د تخنیکي مرستې پروژې لپاره به د آسیا پرمختیايي بانک د پروژې معلوماتي پاڼې اړونده ملي ژبې ته په مناسب وخت کې ژباړي او دغه ژباړل شوي معلومات به د دغه بانک په ویب سایټ کې چاپ کوي او په هیواد کې به یې د یو مناسب چینل له لارې خپرولو لپاره چمتو کوي. دغه ژباړل به د پورونو، مرستو پروژو او د پروژو د تیارولو لپاره د تخنیکي مرستې پروژې لپاره، چې کنسپټ پاڼې یې تایید شوي وي او یا هم د پلي کیدلو وړ وي.

د خپلواکه پروژو لپاره د پروژې معلوماتي پاڼه

43. د خپلواکه پروژو او یا هم پروگرامونو لپاره د پروژې معلوماتي پاڼې د کنسپټ پاڼو د تایید څخه وروسته باید د آسیا پرمختیايي بانک ویب سایټ ته پورته شي. د پروژې

معلوماتي پاڼې په ډیرو قسټونولرونکي پروژو کې باید د لومړي قسط لپاره د لومړۍ پور د حقیقت موندنې څخه وروسته ویب سایټ ته پورته شي او همدارنګه د هر یو قسط د حقیقت موندنې څخه وروسته باید دغه معلوماتي پاڼې پانې ویب سایټ ته پورته شي. که چېرته د حقیقت موندنې ماموریت تر سره نشي، نو د پروژې معلوماتي پاڼې باید په هغه وخت کې ویب سایټ ته پورته شي چې د قسط لپاره لاسلیک شوی رسید د آسیا پرمختیايي بانک له لوري تر لاسه شي.

44. آسیا پرمختیايي بانک باید د پروژې معلوماتي پاڼې نوې کړي، تر څو د پروژې د حالت په اړه خلکو ته معلومات ورکړي. او دغه نوې کول باید د اړتیا په صورت کې لږ تر لږه په کال کې یو یا دوه ځلې تر سره شي تر څو د پروژې کړنو، ستونزو او پایلو په اړه پرمختیا، او د پلي کولو کار جریان ته انعکاس ورکړل شي. که چېرته د آسیا پرمختیايي بانک په یو خپلواک پروگرام او یا هم پروژو څخه بندوي نو باید دغه د پروژې معلوماتي پاڼه کې دغه پروژې د بندولو دلیلونه ولیکي. د بندولو لخوا لخوا څخه تر دولسو ۱۲ میاشتو پورې باید د آسیا پرمختیايي بانک د لغوه شوي پروژې ریکارډ په ویب سایټ کې وساتي.

د تړلویا دولت له لوري تضمین شوي پروژو لپاره د پروژې معلوماتي پاڼې

45. آسیا پرمختیايي بانک به په خپل ویب سایټ کې د تړلو پروژو لپاره د پروژې معلوماتي پاڼې خپل ویب سایټ ته په هغه وخت کې پورته کوي، کله چې دغه بانک پدې پوه شي چې دغه پروژو نږدې ده چې بورډ ته وړاندې شي، مګر دا پورته کول به د بورډ د نظر څخه ۳۰ ورځې څخه کم وخت مخکې ویب پاڼې ته پورته نشي. ددې لپاره چې یو ښه چاپیریال مو برابر کړي وي، نو د لومړي درجه پروژو لپاره د آسیا پرمختیايي بانک د بورډ د نظر لپاره وړاندې کولو څخه ۱۲۰ ورځې وړاندې دغه د پروژې معلوماتي پاڼې ویب سایټ ته پورته کوي.

46. آسیا پرمختیايي بانک باید د پروژې معلوماتي پاڼې نوې یا اپډیټ کړي، تر څو د پروژې د حالت په اړه خلکو ته معلومات ورکړي. او دغه نوې کول باید د اړتیا په صورت کې لږ تر لږه په کال کې یو یا دوه ځلې تر سره شي تر څو د پروژې کړنو، ستونزو او پایلو په اړه پرمختیا، او د پلي کولو کار جریان ته انعکاس ورکړل شي. که چېرته د آسیا پرمختیايي بانک په یو تړلي پروگرام او یا هم پروژو بندوي نو باید دغه د پروژې معلوماتي پاڼه کې شامل کړي چې دوی دغه پروژې بنده کړي ده. د لغوه کولو څخه تر دولسو

¹⁰ PDS د پروژو د معلوماتو سند بډیل دی، څرنگه چې د 2005 پالیسي مطابق یوه اړتیا وه.

¹¹ د عموم مشر د رپورټ او وړاندیزونو د برخې په توګه به ورستني ډیزاین او د څارنې کاري چوکاټ به د آسیا پرمختیايي بانک په ویب پاڼه کې خپور شي.

۱۲ میاشتو پورې د آسیا پرمختیایي بانک د لغوه شوي پروژې ریکارډ باید په ویب سایټ کې وساتي.

متاثره خلکو او نورو مینه لرونکو ونډه والو لپاره معلومات

47. ددې لپاره چې د متاثره خلکو او نورو مینه لرونکو برخه والو تر منځ د ښځو، غریبو خلکو او نورې اسباب پزیرو ډلو په شمول خبرو ته لاره همواره شي، نو د خپلواکه او ترلې پروژو او پروگرامونو (د چاپیریال او ټولنیزو موضوعات پکې هم شامل دي) لپاره معلومات باید په داسې ډول، شکل او ژبه برابر کړای شي چې د ټولو لپاره د پوهیدلو وړ وي او ټول ورته لاسرسی ولري. آسیا پرمختیایي بانک باید له نږدې څخه د پوراخیستونکو او مراجعینو سره پدې کار وکړي چې دا یقیني کړي چې دغه معلومات ورته چمتو شوي دي او د پروژې د ډیزاین لپاره یې د خلکو فیډبک یا عکس العمل غوښته کړي وي او د پروژې مرکزي ټکي پداسې ډول ډیزاین شوي وي چې د متاثره او نورو مینه لرونکو برخه والو تر منځ په دوامدار ډول اړیکه ټینګه شي. دا پروسه به د پروژې د تیارو په لومړۍ مرحله کې پیل شي، او پدې کې به د پروژې د ډیزاین لپاره ددوی نظریات شامل کړی شي، او ددغه نظریاتو شاملول به د پروژې د تیارو، پروسس کولو او پلي کولو په هره مرحله کې شامل کړی شي. آسیا پرمختیایي بانک باید دا ډاډ تر لاسه کړي چې په پروژو او یا هم پروگرام کې د پلي کولو پر محال د برخه والو فیډ بیک ته ځای ورکړل شوی وي. او دا ډاډ باید هم تر لاسه کړي چې د پروژې د سکوپ او اغیزو په اړه د سترو بدلونو په اړه معلومات د متاثره خلکو او نورو مینه لرونکو برخه اخیستونکو سره شریک شوي وي.

48. ددې لپاره چې د ۴۷ مې فقرې غوښتنو ملاتړ وشي، نو آسیا پرمختیایي بانک به د پرمختیایي غړی هیواد د دولتونو او خصوصي سکتور مراجعینو سره مرسته وکړي چې د یو پروگرام او یا هم د پروژې د اړیکو سټراټیژي ته وده ورکړي او دا وده ورکول به د متاثره خلکو او نورو مینه لرونکو خلکو د ګډون او سلا مشورو ورکولو یوه مهمه برخه وي. دا ډول سټراټیژي به د پوراخیستونکو او مراجعینو سره مرسته وکړي، تر څو متاثره خلک د آسیا پرمختیایي بانک له لوري په ګوته شوي کار په پلي کولو او ډیزاین کولو کې ورشامل شي. او په پرمختیایي پروسه کې د ځایي خلکو او مدني ټولنې د ګډون د زیاتولو له لارې

دوی عامو خلکو ته د معلوماتو لاسرسي ته وده ورکړي او د متاثره خلکو سره څرنگه معامله تر سره کړي. او دا کار د بیلابیلو اسنادو په ښودلو سره تر سره کړي، د بیلګې په توګه مشوره ورکولو او ګډون پلان او یا هم د پروژې د مدیریت کتاب. ۱- څه ډول معلومات باید ښکاره شي. ۲- د عامه یاداشت میکانیزم ډول، ژبه او وخت او ۳- د معلوماتو د ښکاره کولو او ویشلو د کار ترسره کیدلو او څارلو مسولیت.

د پروژې د خونديتوب اسناد

49. د متاثره خلکو په اړه د معلوماتو ښکاره کول د آسیا پرمختیایي بانک د چاپیریال او ټولنیز د خونديتوب غوښتنې د خپلواکو او ترلې مرستو په اړه یو شان دي.

50. پور اخیستونکي او یا هم مراجعین باید د چاپیریال، بیا ځای پر ځای کیدولو او ځایي خلکو په اړه اړونده معلومات وړاندې کړي او پدې اسنادو کې به هغه معلومات هم شامل وي چې د ۵۱ څخه تر ۵۳ فقرې پورې ذکر شوي دي او باید په ټاکلې وخت او ځای کې چمتو شي او همدارنګه په داسې ژبه ولیکل شي چې د خلکو لپاره د پوهیدلو وړ وي.¹²

چاپیریال

51. د خونديتوب د پالیسۍ د بیانې په رڼا کې د غوښتنو سره سم، د آسیا پرمختیایي بانک باید خپل ویب سایټ ته لاندې اسناد چې د پوراخیستونکو او مراجعینو له لوري چمتو شوي وي، پورته کړي:

- (i) د د چاپیریال د اغیز ارزونې مسودې رپورټ د چاپیریال پورې اړونده لومړي درجه پروژې لپاره او دغه معلومات باید د بورډ د نظر ورکولو څخه ۱۲۰ ورځې مخکې پورته شي.
- (ii) د چاپیریال د ارزونې او بیا کتنې چوکاټ مسوده، چې د ارزونې څخه د مخه د پلي کیدلو وړ وي.¹³
- (iii) د د چاپیریال د اغیز ارزونو وروستني مسوده او د چاپیریال لومړنۍ ازمویښه چې د آسیا پرمختیایي بانک له لوري تر لاسه شوی وي.
- (iv) یوه نوی شوی د د چاپیریال د اغیز ارزونو او د چاپیریال لومړنۍ ازمویښه او همدارنګه اصلاحي

¹² دغه معلومات د برشور یا د کتاب په توګه د هغه وګړو لپاره چې اغیزمن شوي دي، وړاندې کیدای شي. د نالوستو وګړو لپاره، د اړیکو نورې وسیلې کارول کیدای شي.

¹³ که چېرې د ارزونې بل ماموریت ته اړتیا نه وي، نو د دولتي پروژو سند کیدای شي چې د مدیریت کمېټې ته بیا کتنې او یا د کارکنو د لومړي کتنې وړاندې په ویب پاڼه کې خپور شي، او یا د پانګې اچونې د کمېټې د وروستني ناستې څخه وړاندې د غړي دولتي پروژو سند، څرنگه چې د پلي کیدو وړ وي، خپور شي.

د هیواد د ساتنې یا خونديتوب سستم

54. د ساتنې د پالیسي د بیانې په رڼا کې د غوښتنو سره سم به د آسیا پرمختیایي بانک به لاندې توکي خپل ویب سایټ ته پورته کوي، تر څو د دغه بانک له لوري مرسته کیدونکی پروژو لپاره د هیواد د خونديتوب سستم پلي شي.

(i) د عامه خلکو نظریات، د انډول توب مسوده په ملي، ولایتي، سکتوري او د ایجینسي په کچه د منل کیدو ارزونې مسوده او دا ارزونه تر بشپړو پورې تر سره کیږي

(ii) د انډول توب او منل کیدلو د ارزونې رپورټونه تر بشپړیدلو سره سم، اوهمدارنګه که چېرې شتون ولري نو نوی شوی ارزونې تر څو د هیواد خونديتوب په سستم کې بدلونونو ته انعکاس ورکړي.

(iii) د انډول توب او منل کیدلو د ارزونې وروستني رپورټونه، چې د بشپړیدلو سره سم تیارېږي

(iv) نوی شوی وروستني ارزونې تر څو د هیواد خونديتوب په سستم کې بدلونونو ته انعکاس ورکړي، که چېرې دا شتون ولري نو د بشپړیدلو سره سم تیارېږي.

55. د پروژې په کچه د منل توب ارزونې ښکاره کول یا خپرول به د عادي خونديتوب لپاره د اسنادو د ښکاره کولو پروسه چې چې د ۵۱-۵۳ فقرو کې یې یادونه وشوه، تعقیبېږي.

56. لومړنۍ د فقر او ټولنیزه څېړنه (IPSA) د ټولو پانګونې پروژو او پروګرامونو لپاره تر سره کیږي، تر څو فقر پراختیا او په هیواد کې اوسني ټولنیزې موضوعګانې په ګوته کړي، د بیلګې په توګه مشوره ورکول، تیاري نیول، د جنسیت یا جندرته وده ورکول، ټولنیز خونديتوب تر سره کول او همدارنګه نور ټولنیز خطرونه چې د پروژې د ډیزاین پر محال په ګوته کولو ته اړتیا لري. د آسیا پرمختیایي بانک باید لومړنۍ د فقر او ټولنیزه څېړنه د خپلواکه پروګرام او یا پروژې د کنسپټ پانې د تایید څخه وروسته خپل ویب سایټ ته پورته کړي. د دولت لخوا تضمین شوې یا ترلې پروژې لپاره باید IPSA د قرصې د تایید د پروسې نه وروسته د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته پورته شي.

د تخنیکي مرستې رپورټونه او د تخنیکي مرستې لاندې برابر شوي رپورټونه

57. د تخنیکي مرستې رپورټ یو داسې سند دی چې د آسیا پرمختیایي بانک له لوري تخنیکي مرستې او بودیجې ورکول پکې تشریح شوي دي. د اړونده ادارې د تایید څخه وروسته

کاریز پلان، کې چېرته د پروژوې د پلي کیدلو په وخت کې تیار شوی وی او د آسیا پرمختیایي بانک له لوري تر لاسه شوی وي.

(v) د چاپیریال د څارنې رپورټونه چې د آسیا پرمختیایي بانک له لوري تر لاسه شوي وي.

بیا ځای پر ځای کیدل

52. د خونديتوب پالیسي د بیانې په رڼا کې د غوښتنو سره سم، د آسیا پرمختیایي بانک باید خپل ویب سایټ ته لاندې اسناد چې د پور اخیستونکو او مراجعینو له لوري چمتو شوي وي، پورته کړي:

(i) د بیا ځای پر ځای کیدلو پلان او چوکاټ چې د پوراخیستونکو او مراجعینو له لوري منل شوی وي مخکې لدې چې تایید شي (۱۳م فوټ نوټ)

(ii) د متاثر و خلکو د احصایې د بشپړیدلو څخه وروسته د ځای پر ځای وروستني پلان چې د پور اخیستونکو او مراجعینو له لوري منل شوی وی

(iii) یونوی او تازه د بیا ځای پر ځای کیدلو پلان او اصلاحي کاري پلان که چېرته د پروژې پرمحال برابر شوی وي او د اسیایي پراختیایي بانک له لوري تر لاسه شوی وي او

(iv) د بیا ځای پر ځای کیدلو د څارنې رپورټونه چې د آسیا پرمختیایي بانک له لوري تر لاسه شوي وي.

د یو ځای اصلي خلک

53. د خونديتوب یا ساتنې د پالیسي بیانې په رڼا کې د غوښتنو سره سم به د آسیا پرمختیایي بانک لاندې توکي چې د پور اخیستونکو او مراجعه کوونکو له لوري بشپړ شوي وي، ویب سایټ ته پورته کیږي.

(i) د ځایي خلکو لپاره د پلان مسوده او یا هم د ځایي خلکو د پلانونو چوکاټ چې د پور اخیستونکو او یا مراجعینو لخوا تایید شوی وي، مخکې لدې چې منظور شي. (فوټ نوټ ۱۳)

(ii) د ځایي خلکو لپاره وروستني پلان چې د اسیایي پراختیایي بانک له لوري تر لاسه شوی وي.

(iii) د ځایي خلکو نوی شوی او اصلاح شوی پلان

(iv) کاري پلان، که چېرته د پلي کیدلو پر محال تیار شوی وي او د اسیایي پراختیایي بانک له لوري تر لاسه شوی وي او

(v) همدارنګه د ځایي خلکو د څارنې رپورټونه چې د دغه بانک له لوري تر لاسه شوي وي.

به محرم معاملاتي معلومات او د آسيا پرمختيايي بانک د پروژې ارزونه يا د پيسو د ليرد خطر و نه شامل وي.

قانوني تړونونه

59. د آسيا پرمختيايي بانک بايد د خپلواکه پروژو ټول هغه قانوني تړونونه ويب سايت ته پورته کړي چې د اعتبار نيټه يې پيل شوي وي او يا هم د لاسليک کولو نيټې څخه وروسته وي. مگر ددې اسنادو څخه بايد هغه معلومات لری د بحث پر محال لری کړای شي چې د پاليسي په ۹۷ مه فقره د استثنا سره برابر وي.¹⁶ که چېرته د پور اخیستونکو موافقه وه نو د آسيا پرمختيايي بانک کولای شي چې قانوني تړون مسوده ښکاره کړي او دغه بانک به دغه اسناد د تغيړاتو راوستلو په صورت کې د دوه اونيوپه موده کې ويب سايت ته پورته کولای شي، وروسته تر دې چې هغه معلومات ترې لری کړي چې د ۹۷ مې مادې د استثنا سره سمون خوري.

60. د آسيا پرمختيايي بانک بايد هغه خپلواکه پروژو لپاره قانوني اسناد جوړ کړي چې د ۱۹۹۵ زېږديز کال د جنوري د لومړۍ نيټې او ۲۰۰۵ کال د سپټمبر لومړۍ نيټې تر منځ وي او دغه تړونونو کې بدلونونه راوستل به د غوښتنې سره سم دغه معلومات محرم کيږي کله چې د خبرو پر محال د دولت لخوايي غوښتنه وشي.

61. د خپلواکه پروژو قانوني تړونونه او په هغوی کې بدلونونه چې د ۱۹۹۵ کال د جنوري د لومړۍ نيټې څخه مخکې وي، نو د آسيا پرمختيايي بانک د دولت هوکړې ددغه اسنادو د چمتو کولو څخه مخکې اړتيا لري.¹⁷

د پروژې د حساب مالي تفتيش

62. د آسيا پرمختيايي بانک به خپل ويب سايت ته د خپلواکه پروژو چې خبرو او بحث لپاره ورته بلنه ورکړل شوي وي، پروژې ټول کلني حسابونه پورته کوي او يا هم د پاليسي د اعتبار د ورځې د پيل څخه وروسته خپرولای شي.¹⁸

بايد د آسيا پرمختيايي بانک تخنيکي رپورټونه ويب سايت ته پورته کړي.¹⁴ او همدارنگه ددې د بشپړيدلو وروستني رپورټونه بايد هم ويب سايت ته پورته کړي چې د تخنيکي مرستې لخوا تيار شوي وي. لکه څرنگه چې د پاليسي او مشورتي تخنيکي مرستې او د وړتيا لورولو تخنيکي مرسته کې شايد حساسي موضوع گانې شاملې وي، نو د آسيا پرمختيايي بانک بايد دولت ته دا فرصت ورکړي چې د وروستنيو تخنيکي مرستو رپورټونو د ښکاره کولو يا خپرولو په اړه خپلې نيوکې وکړي. د ښکاره کولو په اړه د پاليسي احتمال شتون له امله کموالی او يا ددغه اسنادو د خپرولو څخه ډډه کول، به د پاليسي د استثناتو پر بنسټ تر سره کيږي.

د جمهور رييس رپورټ او سپارښتنې او مرستندويه اسناد

58. د جمهور رييس رپورټ او سپارښتنې (RRP) د آسيا پرمختيايي بانک د پروگرامونو او پروژو لپاره د تصميم نيولو سند دی چې د تاييد لپاره بورډ ته وړاندې کيږي. د آسيا پرمختيايي بانک بايد خپلواکه پروژو RRP په هغه وخت کې به ويب سايت کې خپور کړي په کوم وخت کې يې چې بورډ غړو ته ليردول کيږي او د غړو هيوادونو هوکړې ته ليردول کيږي. که چېرې هيواد پدې هوکړه ونه کړه چې دغه RRP د تاييد څخه د مخه خپور شي نو بيا بايد د آسيا پرمختيايي بانک د بورډ د تاييد څخه وروسته دغه آر پي ويب سايت ته پورته کړي. په عين وخت کې د معلوماتو ښکاره کول په هغه وخت کې پلي کيږي کله چې د آسيا پرمختيايي بانک پروژو او پروگرامونه پر سر خبرې اترې تر سره شوي وي او يا د پاليسي د اعتبار د پيل نيټې څخه وروسته. د خپلواکه پروژو لپاره د پروژې اداري کتاب، چې د پلي کيدلو معلومات يې پکې ذکر کړي وي، په شمول مرستندويه اسناد بايد بيل ښکاره شي او عين وخت کې چې RRP د آسيا پرمختيايي بانک ويب سايت ته پورته کيږي، دغه اسناد بايد د بريښنايي لينک له لارې ورسره ونښلول شي. او که داسې نه وي نو په پالسي کې دا داسې اسناد شامل شي.¹⁵ د خپلواکه پروژو لپاره به د آسيا پرمختيايي بانک د RRP لنډه شوې ډول د بورډ د تاييد څخه وروسته خپل ويب سايت ته پورته کړي. پدې کې

¹⁴ د تخنيکي مرستې پروژو د چمتو کولو لپاره تر 1.5 ميليونه ډالره، د تخنيکي مرستې د رپورټ او د سند پاڼه بايد د آسيا پرمختيايي بانک په ويب پاڼه د تصويب سره سم خپره شي.

¹⁵ د بيلگې په توگه، حقوقي هوکړه

¹⁶ د آسيا پرمختيايي بانک د غړي دولتي پروژو حقوقي ژمنې ته ورسيد، او يا دغه ډول ژمنې يې تعديل کړي. په دغو کې همدارنگه د گډ تمويل سوداگريزې هوکړې هم شاملې وي.

¹⁷ که چېرې اړونده حکومت د دغه ډول ښکاره کولو په اړه په 30 ورځو کې د اسيا پرمختيايي بانک ته خبر ورکړي، نو د آسيا پرمختيايي بانک به دغه ډول معلومات او تړون غوښتونکي ته د غوښتنې په 60 ورځو کې ښکاره کړي.

¹⁸ د پروژو د کلني تفتيش حسابونو د ښکاره کولو پروسه چېرې به هر پور اخیستونکي سره وځيرل شي او هوکړه به پرې وشي او د هرې پروژې د پور برخه به وگڼل شي.

ستر بدلونونه

63. د آسیا پرمختیایي بانک به هغه اسناد چې د پروژې د پراختیا په خاطر پکې لوي بدلونونه راغلي وي، د بورډ ته د تایید لپاره د لیرلو څخه وروسته ویب سایټ ته پورته د تایید نه وروسته پورته کوي. د تړلي یا د دولت لخوا تضمین شوي پروژو لپاره یې لنډیز ډول چې محرم د معاملې معلومات پکې نه وي، به ویب سایټ ته پورته کوي.

د پالیسي پر بنسټ پوړونو او مرستو د قسط ورکول لپاره مهالني رپورټونه

64. د قسط د ورکولو لپاره محلني رپورټ د بیا کتنې او د ارزولو لپاره لیرل کېږي چې د پالیسي پر بنسټ د پرمختیایي غړو هیوادونو د پوړونو او مرستو سره سمون خوري. د آسیا پرمختیایي بانک باید د بورډ او مدیریت د تایید څخه وروسته دغه ډول رپورټونه په ویب سایټ کې خپور کړي.

د پای رپورټونه

65. د آسیا پرمختیایي بانک باید د تایید څخه وروسته د پروژې، پروګرام او تخنیکي مرستې د پای رپورټونه د بورډ غړو ته د لیرلو وروسته ویب سایټ ته پورته کړي. د تړلي پروژو لپاره د بشپړیدلو رپورټ چې غزل شوی کلني د بیا کتنې رپورټ هم ورته وايي، باید په لنډو ډول سره پداسې حال کې چې سوداګریز ډول سره حساس محرم معاملاتې معلومات ترې لرې شوي وي، ویب سایټ ته پورته کړي.

پروژو او پروګرامونو پورې نور اړونده معلومات

خپلواکه ارزونه

66. د آسیا پرمختیایي بانک باید د ازادو ارزونو هغه لیست چې د ددې بانک د ارزونې خپلواکه څانګې لخوا پلان شوی وي، خپل ویب سایټ ته پورته کړي. او دا لیست د درې کلن څرخیدونکي پروګرام د کار پر بنسټ چې د بورډ لخوا تایید شوی وي، برابرېږي.

67. د آسیا پرمختیایي بانک باید ټول د خپلواکه ارزونې رپورټونه د بورډ او مدیریتي غړو ته د لیرلو څخه وروسته ویب سایټ ته پورته کړي، پرته د ارزونې د خپلواکه ادارې کلني د ارزونې رپورټونه چې دا په د بورډ د پراختیایي موثریت کمیټې د بحث نه وروسته ویب سایټ ته پورته کېږي. د دولت لخوا تضمین شوي یا تړلي کارونو د ارزونولپاره ډول پرته له هغه سوداګریز ډول حساسو او محرم سوداګریز معلومات.

68. هغه د ارزونې رپورټونه چې د پراختیایي موثریت کمیټې لخوا پرې بحث شوی وي، د آسیا پرمختیایي بانک یې باید د غونډې لنډیز بورډ ته د لیرلو وروسته خپل ویب سایټ ته پورته کړي. که چېرته شتون ولري، نو د آسیا پرمختیایي بانک به ټول د مدیریت غړو د ارزونې په اړه عکس العمل هم ویب سایټ ته پورته کړي او پدغه هکله د ارزونې خپلواکه څانګې نظرونه هم پکې شامل شي.

د ګډ تمویل معلومات

69. د آسیا پرمختیایي بانک باید خپل ویب سایټ ته د هغه پروژو لنډیز چې ګډ تمویل ته اړتیا لري، ویب سایټ ته پورته کړي. که چېرته شتون ولري نو د رسمي ګډ تمویل پروژو معلومات، د بیلګې په توګه اصول او مقررات باید په اړونده د تخنیکي مرستې په رپورټونو کې او یا هم د جمهور رییس رپورټ او سپارښتنې (RRP) کې چمتو کړای شي او ویب سایټ ته پورته شي. د پروژې ځانګړي ګډ تمویل تړون، د چوکاټ تړونونه، او د خیراتي صندوق تړونونو په شمول دغه ډول ګډ تمویل پروژو لپاره باید د آسیا پرمختیایي بانک د ګډې مرستې تړون چمتو کړي. چې دغه تړون به د آسیا پرمختیایي بانک، دوه اړخیز او یا هم څو اړخیز ګډ تمویلونکو له لوري لاسلیک کېږي. او دغه تړونونه به د غوښتنې پر بېسټ برابرېږي، که نه نو د ګډ تمویلونکو د نیوکې سبب ګرځي.

د درغلي په وړاندې معلومات

70. د آسیا پرمختیایي بانک د روڼتیا او فساد ضد اداره به خپل کلني رپورټ د بشپړولو څخه وروسته ددغه بانک ویب سایټ ته پورته کوي.¹⁹ او پدې کلني رپورټ کې به د پلټنو په اړه ټول احصایوي معلومات شامل وي او ارزښت لرونکي سپارښتنې، هغه موضوعات چې د پلټنو پر محال رپورټونه

¹⁹ OIA د آسیا پرمختیایي بانک ټاکل شوی مرکزي ټن ډي چې د د آسیا پرمختیایي بانک د تمویل شویو فعالیتونو او کارونکو د درغلي، فساد او د آسیا پرمختیایي بانک د فساد ضد پالیسي دنورو تخطیو په اړه معلومات تر لاسه کوي.

مشورتي مسوده ویب سایټ ته پورته کړي. دغه بانک باید د پالیسي گانو او ستراتیژیکانو کاري پانې او وروستني غوښتنلیکونه چې د عامه مشورې د پروسې څخه او په عین وخت کې د بورډ د غړو ترمنځ څرخیدلي وي، به ویب سایټ ته پورته کوي. دغه غوښتنه یوازې هغه پالیسي گانو او ستراتیژیکانو د کاري پانو او وروستني غوښتنلیکونو باندې د پلي کیدلو وړدي چې د بورډ غړو تر منځ تر منځ خپره شوي وي او یا هم ددغه پالیسي د اعتبار د نیتي د پیل څخه وروسته نیتي څخه.

نورې پالیسي گانې او ستراتیژیکانې

73. د آسیا پرمختیایي بانک باید هغه وخت د ستراتیژي او پالیسي پانې ویب سایټ ته پورته کړي چې تایید او لاسلیک شي.

د غونډې لنډیز

74. د هرې پالیسي او یا هم ستراتیژي لپاره د غونډې لنډیز چې د بورډ رسمي غونډې لخوا تایید او لاسلیک شوي وي، باید د وروستي ځل لپاره د بورډ غړو ته لیرلو څخه وروسته باید د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته پورته شي.

عملیاتي اصول او پروسیجرونه

75. کارکوونکو ته د لیردولو څخه وروسته به د آسیا پرمختیایي بانک د عملیاتي کتاب یا منول څپرکي (د بانک پالیسي گانې او عملیاتي پروسیجرونه)، د پروژې عملیاتي لارښودنې او د کارکوونکو کوچني کتابونه، خپل ویب سایټ ته پورته کوي.

نور معلومات

تدارک

76. د آسیا پرمختیایي بانک باید لاندې معلومات او اسناد خپل ویب سایټ ته پورته کړي:

- (i) ټولې هغه خپلواکه پروژې چې د آسیا پرمختیایي بانک د مالي مرستې لپاره برابري شوي دي، د پیژندنې څخه تر د بورډ لخوا تاییدیدلو پورې

شوي وي او د پروژې د تدارکاتو اړونده کتنه شامل وي. د آسیا پرمختیایي بانک به هغه ټول د تدارکاتو اړونده رپورټونه چې د روڼتیا او فساد ضد اداره لخوا تر سره شوي وي، د بشپړیدلو څخه وروسته ویب سایټ ته پورته کړي. د روڼتیا او فساد ضد ادارې رپورټونه باید ددې لپاره تیار وي چې هغه معلومات چې د پالیسي په استننا کې شاملیدلي تر لږې کړای شي. د آسیا پرمختیایي بانک کیدای شي چې ددغه پلټنو پایلې د دغه بانک غړو دولتونو سره شریک کړي.

71. د آسیا پرمختیایي بانک باید ټولو خواوو سره هغه معلومات او نور هغه اړین مواد چې دوی باید پرې پوهه شي، چې دغه معلومات د آسیا پرمختیایي بانک، غړي هیوادونو، نورو څوارځیزو بانکونو او دوه اړخیز تمویلونکولخوا منع شوي وي. د آسیا پرمختیایي بانک باید دخپل ویب سایټ د سرغړونې په برخه کې د لاندې شیان ځای پر ځای کړي. ۱- د هغه ادارو نوملړ چې د تړونونو څخه یې سرغړونه کړي وي. ۲- د هغه گروپونو نوملړ چې د فساد ضد پالیسي (دغه پالیسي په ۱۹۹۸ کال کې جوړه شوی او تر اوسه پکې بدلونونه راغلي دي) څخه یې د دوهم ځل لپاره او یا هم په تکراري ډول سره سرغړونه کړي وي. ۳- هغه بندیز لگول شوي گروپونه چې د هغو سره سره هم ورسره اړیکه نشي ټینګیدلای. او ۴- هغه گروپونه چې د آسیا پرمختیایي بانک د تړون اود نورو څو اړخیز پراختیایي بانکونو او متقابل بندیز سره سم پرې بندیز لگول شوي وي.²⁰

پالیسي گانې او ستراتیژي گانې

د عامه سلا مشورو اړونده پالیسي گانې او ستراتیژي گانې

72. د خوندیتوب، سکتور او محتوا د پالیسي او ستراتیژي ته وده ورکولو او بیا کتنې لپاره د آسیا پرمختیایي بانک د خپلو برخه والو او نورو مینه لرونکو برخه والو گډون په لټه کې دی. د آسیا پرمختیایي بانک به دا په خپل ویب سایټ کې هغه پالیسي گانې او ستراتیژیکانې په څرخیدونکي ډول سره د ۱۲ میاشتو لپاره د وده ورکولو او یا هم د بیا کتنې لپاره خپرې کړي. د آسیا پرمختیایي بانک باید په خپل ویب سایټ کې هغه د مشورتي پلانونه د تیارولو وروسته شریک کړي چې د خپلو بهرني مینه والو سره مخامخ لیدنې هم پکې تر سره کوي. او دغه بانک به لږ تر لږه د پالیسي گانو او یا هم ستراتیژیکانو لپاره یوه

²⁰ د منع شوي تصمیمونه د پلي کولو گډ تړون، 9 اپریل 2010، د آسیا پرمختیایي بانک، د افریقا پرمختیایي بانک، د بین الامریکا پرمختیایي بانک، د اروپا د بیار غونې او پرمختیا بانک، او د نړیوال بانک ډله: <http://www.adb.org/documents/agreement-mutual-enforcement-debarment-decisions>

کلنی رپورت، اقتصادي معلومات او ریسرچ

78. د آسیا پرمختیایي بانک باید خپل کلنی رپورت او همدارنګه د آسیا پراختیایي کتنه، د آسیا پراختیایي کتنې نوی شوی بڼه، او مهم شاخصونه چې اقتصادي، ټولنیزه، داتډا، تحلیل او وړاندوینه پکې شامل وي، ویب سایټ ته پورته کړي.

79. د آسیا پرمختیایي بانک به همدارنګه د انلاین کتابونو، کنفرانس پانو، دوره یي معلومات، رپورټونه، څیړنې او همدارنګه تخنیکي لنډې لیکنې چې څیړنې، رپورټونه او تحلیل پکې شامل وي، لپاره کیټالوګ ویب سایټ ته پورته کړي.

اداري او نور معلومات

80. د آسیا پرمختیایي بانک باید لاندې معلومات او اسناد خپل ویب سایټ ته پورته کړي:

- (i) د آسیا پرمختیایي بانک د لخوا تیار شوی رسمي سند یا تړون (چارټر)
- (ii) د آسیا پرمختیایي بانک خپل قوانین
- (iii) د آسیا پرمختیایي بانک د گورنرز بورډ اصول او مقررات
- (iv) د آسیا پرمختیایي بانک د بورډ اف ډایرکټرزیا مدیره هیئت اصول او مقررات
- (v) د آسیا پرمختیایي بانک او د فلیفاین جمهوري دولت تر منځ تړون ددغه بانک د مرکزي دفتر په اړه
- (vi) د کوربه هیواد د منلو تړونونه د آسیا پرمختیایي بانک او غړو هیوادونو تر منځ
- (vii) د آسیا پرمختیایي بانک غړو نوملړ، د هغوي لخوا اخیستل شوی سرمایه اود رایه ورکولو توان
- (viii) د آسیا پرمختیایي بانک اداري تشکیل
- (ix) د گورنرز د بورډ د غړو نوملړ
- (x) د مدیره هیئت د غړو نوملړ او د هغو د رایه ورکولو ډلې
- (xi) د مدیره هیئت د کمیټو نوملړ او د هغو غړي
- (xii) د آسیا پرمختیایي بانک د مدیریت او مشرتابه غړو نوملړ
- (xiii) د پورتنی هر یو د اړیکي معلومات

(ii) د پروژې لپاره د پور اخیستونکو د تدارکاتو پلان، چې د پروژې د اداري کتاب ګوټي یوه برخه ده.²¹ او پدې کې لاندې شیان تشریح کړي. الف-د توکو، کار، مشورتې او نورو خدماتو هریو تړون چې د لومړني ۱۸ میاشتو پروژې لپاره اړین دي. ب- د هر تړون لپاره د تدارکاتو وړاندیز شوی میتودونه. ج- د آسیا پرمختیایي بانک پلي کیدونکي د بیا کتنې پروسه

(iii) د پور اخیستونکي لخوا د تدارکاتو د پلان نوي کول (لږ تر لږه د پروژې د دوران پر محال په کال کې یو ځل تر سره شي)

(iv) ټول هغه بلنلیکونه چې د یوځانګړي یاداشت لرونکي وي او د پلي کیدونکي ادارو او د آسیا پرمختیایي بانک له خوا د دې لپاره چې خپله لیوالتیا پکې وښايي، دوباره یې ور وګڼي او یا د نړیوالې د تدارکاتو د داوطلبې لپاره وی او یا هم د مشورتې دندو لپاره وي.

(v) ټول هغه تړونونه چې د آسیا پرمختیایي بانک د حساب کتابونو ته داخلېږي، نو د تړون کونکي نوم، د تړون کونکي تشریح، د تړون د پیسو کچه چې د آسیا پرمختیایي بانک لخوا ورکول کيږي او د هر یو داوطلب نوم چې د داوطلبې په پروسه کې یې برخه اخیستلي وي.

(vi) د آسیا پرمختیایي بانک د تدارکاتو ادارې ته د درناوي لپاره، د پروپوزل او یا هم داوطلبې لپاره بلنلیک او یا هم هغه تړون چې په لویه کچه تدارکاتي کړنو لپاره ورکړل شوی وي.

داسیا پراختیایي صندوق څخه مرسته ترلاسه کونکي هیوادونو د کړنو ارزونه

77. د آسیا پرمختیایي بانک د فراغت پالیسي د آسیا پرمختیایي وجوه د سرچینو لپاره مستحق والی په ګوته کوي.²² د مستحق هیوادونو لپاره، د کړنو پراساس د ځانګړنې پالیسي د پیسو ځانګړي کولو لپاره اصول او مقررات ټاکي.²³ هر هغه هیواد چې د آسیا پرمختیایي وجوه سرچینو ته لاسرسی ولري، نو د آسیا پرمختیایي بانک باید ددغه هیواد د کړنو کلنی رپورت خپل ویب سایټ ته پورته کوي چې پدې کې باید د کړنو اندازه د شمیرو پوسيله ښودل شوي وي. د هیواد د پالیسي او ادارو ارزونې لارښود باید د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته پورته شي.

²¹ د RRP او د اړونده سنټونو، د پروژو د ادارې د لارښود په ګډون د ښکاره کولو د وخت لپاره 58 پراګراف وګورئ.

²² د آسیا پرمختیایي بانک، 2008. د 1998 کال د آسیا پرمختیایي بانک د فراغت پالیسي بیاکتنه. مانیلا، د آسیا پرمختیایي بانک. د ودې په حالت کې غړي هیوادونو د آسیا پرمختیایي بانک د فراغت یوه پالیسي، کوربګندوم 1. مانیلا.

²³ د آسیا پرمختیایي بانک 2008. د اجرائتو په بنسټ د آسیا پرمختیایي بانک د وجوه د سرچینو تخصیص. مانیلا.

ددغه بانک ویب سایټ ته د آسیا پرمختیایي بانک د بورډ اف گورنرز د کلني غونډې څخه مخکې، پورته کړي.

88. د بورډ د تایید نه وروسته باید لاندې شیان د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته پورته شي:

- (i) د آسیا پرمختیایي بانک د عادي سرمایې او ځانگړي بودیجې چې پدې کې د هرې بودیجې لپاره مالي ډاټا شامله ده، په اړه د مدیریت لخوا بحث او تحلیل
- (ii) د تفتیش نه پرته درې میاشتني مالي رپورټونه
- (iii) د پرمختیایي غړو هیوادونو دپورونو خدمتونو په اړه کلني رپورټ او
- (iv) د هر مالي کال لپاره د آسیا پرمختیایي بانک بودیجه.

89. د آسیا پرمختیایي بانک باید ټول عامه غوښتنې پورې اړونده اسناد ویب سایټ ته په هغه وخت کې پورته کړي کله چې مالي مارکیټ قوانین او اصول غوښتنه وکړي چې دغه اسناد باید دولتي ادارې سره ثبت شي.

د استخدام معلومات

90. د آسیا پرمختیایي بانک باید خپل ویب سایټ ته لاندې شیان پورته کړي:

- (i) د آسیا پرمختیایي بانک د معاشونو لومړني جوړښت
- (ii) د مدیریت او نورو کارکوونکو د معاشونو د ټاکنې لپاره طرز العمل
- (iii) د مدیریت او بورډ غړو کلني معاشونه
- (iv) د گمارنې، ځای پرځای کیدنې، بیا ځلي زیاتولو او د کارکوونکو د ساتلو په اړه د آسیا پرمختیایي بانک پراخه موخې او کرښالارې یا ستراتیژي.

د آسیا پرمختیایي بانک باید همدارنګه د کارکوونکو د استخدام څخه لږ تر لږه دوه اوونۍ مخکې ددغه دندو تشریح خپل ویب سایټ ته پورته کړي. د اداري محکمې یا ډلې هره یوه پریکړه به د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته پورته شي او دا به په هغه وخت کې پورته کوي کله چې د اداري ډلې لخوا سکرټر ته دا خبر ورکړل شي چې دغه پریکړه دې سایټ ته پورته شي.

81. د آسیا پرمختیایي بانک باید د کلني غونډو او لیدنو جریان او همدارنګه د بورډ اف گورنرز بحثونه او ویناوې د هر کلني غونډې څخه وروسته د ۶۰ ورځو په جریان کې ویب سایټ ته پورته کړي. د آسیا پراختیا یې بانک باید د بورډ اف گورنرز پریکړه لیکونه چې د پالیسي د اعتبار د نیټې د پیل څخه وروسته پرې هوکړه شوي وي، خو دا په هغه صورت کې ویب سایټ ته پورته کېدای شي چې د مدیره هیټ لخوا تایید یې د خپرولو اجازه ورکړل شي.

82. د بورډ د بحث نه وروسته به د آسیا پرمختیایي بانک د هر مالي کال لپاره د پروګرام کار او د بودیجه چوکاټ ویب سایټ ته پورته کوي.

83. د آسیا پرمختیایي بانک باید د بورډ د تایید نه وروسته د هیوادونو طبقه بندي ویب سایټ ته پورته کړي.

84. د مدیره هیټ کارونه محرمانه دي.²⁴ دا پداسې حال کې ده چې د آسیا پرمختیایي بانک کولای شوی چې د غوښتنې په صورت کې د تشکیل څخه لس ۱۰ کاله وروسته خپاره کړي. او کولای شي چې دغه معلومات په بشپړ ډول او ټکي په ټکي خپاره کړي او وخت ورسره ذکر کړي چې دغه د مدیره هیټ غونډې په کوم وخت کې تر سره شوي، خو ددغه معلوماتو څخه به هغه شیان لری کړای شي چې د استثنای د پالیسي د حکم لاندې راځي.

85. د آسیا پرمختیایي بانک باید خپل ویب سایټ ته لاندې شیان پورته کړي. ۱- د بورډ د پاملرنې لپاره د راتلونکو درې اوونۍ کې د محال ویش برابرول، د بورډ د تایید نه وروسته د هرې لیدنې مهم ټکي یا میتنګ مینټس، چې دا باید لیدنې نه وروسته د ۶۰ ورځې په جریان کې ورواچول شي.

86. د آسیا پرمختیایي بانک باید په خپل ویب سایټ کې د بورډ د کمېټې او د بشپړ بورډ رپورټون پورته کړي، خو دا په هغه صورت کې چې د کمېټې لخوا وړاندیز شي او د بورډ لخوا تایید شي.

مالي معلومات

87. د آسیا پرمختیایي بانک باید د عادي سرمایې سرچینې او ځانګړې بودیجې د تفتیش څخه وروسته مالی رپورټونه

²⁴ د آسیا پرمختیایي بانک 1966 وګورئ. د آسیا پرمختیایي بانک د ریپسټو د بورډ قواعد او پروسیجر. مانیلا، نهمه برخه، همارنګه د دغه سند (iii) 97 وګورئ

د آسیا پرمختیایي بانک د مسولیت پیژندنې میکانیزم په رڼا کې تولید شوي معلومات

91. د آسیا پرمختیایي بانک باید هغه معلومات چې د مسولیت پیژندنې میکانیزم په رڼا کې پداسې ډول تیار شوي وي چې د آسیا پرمختیایي بانک د مسولیت پیژندنې میکانیزم د پالیسي سره سم برابر شوي وي او وخت پروخت پکې بدلونونه راغلي وي، خپل ویب سایټ ته پورته کړي.

د آسیا پرمختیایي وجوه بحث اړونده معلومات

92. په ټولیزه توګه، د آسیا پرمختیایي بانک هغه معلومات خپل ویب سایټ ته پورته کوي چې د آسیا پراختیایي صندوق د بشپړوالي او منځني وخت بیا کتنې بحث پورې اړونده وي. د آسیا پرمختیایي بانک به همدارنګه غیر مالي بحثونو پانې ډونر ته د لیرلو څخه وروسته ویب سایټ ته پورته کړي. د هرې غونډې څخه وروسته به دغه بانک د غونډو لنډیز ویب سایټ ته پورته کوي. د بورډ د تایید څخه وروسته باید د ډونرانو رپورټ د آسیا پرمختیایي بانک ویب سایټ ته پورته شي.

بورډ ته وړاندې شوي نور اسناد

93. د آسیا پرمختیایي بانک باید نور هغه اسناد چې د تایید او معلوماتو لپاره یې د بورډ غړو ته لیرلي وي او په پالیسي کې نه وي، خو مدیریت بورډ ته خبرورکړی وي او بورډ تایید کړي وي، خپل ویب سایټ ته پورته کوي.

د احتمالي ښکاره کولو استثنائات

94. د معلوماتو د احتمالي ښکاره کیدنې څخه استثنا د ۹۷ مادې په څلورمه برخه کې او همدارنګه په ۱۰۷ مه ماده کې ځای پرځای شوي دي. دغه د استثنا لست د آسیا پرمختیایي بانک له لوري ددې په بنسټ برابر شوی دی چې د ښکاره کولو زیان به یې یوې ځانګړې ډلې ته د ښکاره کولو د ګټې څخه زیات وي.

95. که چیرته ویب سایټ ته د پورته کولو لپاره تیار، یوسند او یا یې هم یوه برخه یې، ددې له امله ویب سایټ ته پورته نشوه چې هغه معلومات یې لرل چې د استثنا د مادې سره یې سمون درلود، نو د آسیا پرمختیایي بانک باید داسې

حواله ورکړي چې دغه معلومات او سند ددغه اسنادو څخه لری کړای شوی، که چیرته داسې ونکړي نو د معلوماتو لری کول ددغه استثنا څخه سرغړونه وي.²⁵ که چیرته داسې معلومات د غوښتنې په صورت کې یو چا ته لیرل کیږي، دغه هغه برخه چې دښکاره کولو څخه استثنا وي، باید ترې لرې شي او غوښتنه کوونکي باید د معلوماتو د لری کولو په علت باندې خبر کړای شي.²⁶

96. د آسیا پرمختیایي بانک څخه باید دا غوښتنه ونه شي چې تکراري او نامعقوله د معلوماتو غوښتنو ته د عین نفر، او یا ادارې او یا هم ډلې لخوا وي، غاړه کیږدي او یا یې هم ومنې پداسې حال کې چې د آسیا پرمختیایي بانک ورته د لومړۍ غوښتنې څخه وروسته دغه معلومات برابر کړي وي او یا یې ورته دلیل ویلی وي چې ولې دوی دغه معلومات ورته نشي برابرولای.

اوسني معلومات

97. د ۹۹ مادې د مقرراتو پر بنسټ د آسیا پرمختیایي بانک باید لاندې معلومات ښکاره نکړي:

د سنجش او پریکړه کولو پروسه

(i) داخلي معلومات که چیرې دا ښکاره کړای شي نو کیدای شي چې د آسیا پرمختیایي بانک په سنجش او پریکړه کولو پروسه د خطر سره مخامخ کړي. او دغه د خطر سره مخامخ کیدل د ګورنرانو، دوی ځای ناستي، د بورډ غړو، د ریسانو مشاورینو، د مدیریت غړو، د آسیا پرمختیایي بانک کارکوونکو او د دغه بانک مشاورینو، د صادقانه نظریاتو او مفاهمي تبادلې څخه د مخنیوي له لارې وي چې پدې مفاهمه کې داخلي اسناد، هوکړه لیکونه او داسې نورې ورته مفاهمي شاملې دي.

(ii) تبادلې شوي اسناد، چې د سنجش او پریکړې کولو پروسې لپاره تیار شوي وي او یا هم د هغه نه تر لاسه شوي وي او دغه اسنادو تبادلې د آسیا پرمختیایي بانک او د هغه غړو او نورو ادارو ترمنځ چې دغه بانک پکې برخه لري، تر سره شوي وي. که چیرته دغه اسناد ښکاره شي نو داسې به وګڼل شي چې د آسیا پرمختیایي بانک، غړو او نوروادارو تر منځ د سنجش او پریکړې کولو پروسه او د آسیا پرمختیایي بانک

²⁵ په اړونده ویب پاڼې کې به لېږي شوي سند ته اشاره وشي، چې بیا هم به د لیرې شوي یا اصلاح شو سند عنوان ته اشاره شوي وي.

²⁶ د بورډ د ناستو متنونه، لکه څرنګه چې په 84 پاراګراف کې ورته اشاره شوې ده، اصلاح شوي نه دي. که په دې برخه کې هر ډول معلومات د استثنا په لیست کې راشي، نو نه ښکاره کیږي.

شخصي معلومات

(vi) د پلاوي يا بورډ غړو، د ريسانو مشاورينو، د مدیریت غړو، د آسیا پرمختیایي بانک کارکوونکو او مشاورینو په اړه شخصي معلومات چې په ښکاره کولو سره ددوی مشروع محرمیت گټو ته زیان رسیږي. پدغه ډول معلوماتو کې د پلاوي يا بورډ غړو، د ريسانو مشاورینو، د مدیریت غړو، د آسیا پرمختیایي بانک کارکوونکو د کارکولو اصول، د کرنو ارزونې او شخصي روغتیايي معلومات شامل دي او همدارنګه د کارکوونکو د ګمارنې، د ټاکنې پروسو، شخصي اړیکې اود داخلي شخړو د حل غونډې، د دعوی میکانيزم، د پلټنو معلومات، د کارکوونکو په اړه د اجازې د کچې څخه استثنا، د کارکوونکو اصول، د مدیره پلاوي يا بورډ اف دایرکټر اصولو او مقرراتو په اړه معلومات پکې شامل وي.

مالي معلومات

(vii) مالي معلومات که چېرته ښکاره شي نو کیدای شي چې د آسیا پرمختیایي بانک او یا یې هم کارونو مالي مشروع او سوداګریزو گټو ته زیان ورسوي. او یا هم هغه مالي معلومات چې د پانګې او مالي مارکیټ ورسره حساسیت ورلري. پدې کې کیدای شي چې د آسیا پرمختیایي بانک د راتلونکو پوړونو تخمین، مالي وړاندوینه، د آسیا پرمختیایي بانک د خزاني کړنو په اړه د افرادو د پانګونې د پریکړنو په اړه ډاټا، د پوړونو ارزونې، د پوړونو د ارزښتونو تحلیل، د پوړونو کچه معلومول، د پوراخیستونکو او نورو مراجعینو د خطرونو ارزونه شامل وي.

(viii) هغه مالي معلومات چې کیدای شي چې په ښکاره کولو سره یې د یو غړو هغه وړتیا ته زیان ورسېږي تر څو خپل اقتصاد اداره کړای شي.

امنیت او خونديتوب

(ix) هغه معلومات که چېرته ښکاره شي نو کیدای شي چې د یو چا ژوند، روغتیا، خونديتوب په خطر کې واچوي، اوهر وګړي امنیت، د آسیا پرمختیایي بانک د سرمايي امنیت او خونديتوب او یا هم د یو چا دفاع او ملي امنیت ته زیان ورسوي.

ونډې او په ځانګړي ډول د پرمختیایي غړو هیوادونو د صادقانه نظریاتو او مفاهمي تبادلې د خطر سره مخامخ شوی ده.

د مدیره پلاوي کتنې²⁷ چې د کټ مټ متن استثنا پکې وي (چې په ۸۴ مه ماده کې راوړل شوي دي)، د پلاوي يا بورډ د لیدنو لنډیز چې په ۸۵ مه ماده کې او همدارنګه د ځانګړي پلاوي يا بورډ د غونډو لنډیز چې په ۴۰مه او ۷۴ مه ماده کې ذکر شوي.

هغه معلومات چې محرم وي

(iii) هغه معلومات چې په محرمانه ډول سره د بهرني ادارې لخوا برابر شوي وي او که دغه معلومات ښکاره شي نو کیدای شي چې دغه ډلې او یا بل غړي سره د آسیا پرمختیایي بانک اړیکو ته زیان ورسوي.

(iv) هغه معلومات (د ملکیت معلوماتو په شمول) چې د آسیا پرمختیایي بانک لپاره د یوې ډلې لخوا برابر شوي وي، که چېرې دغه معلومات ښکاره کړای شي نو کیدای شي چې ددغه ډلې او یا هم بل چا سره چې ددغه معلوماتو سرچینه وه، سوداګریزي گټو، مالي گټو او نور د سیالۍ حالت ته زیان ورسوي. او یا هم هغه محرم سوداګریز معلومات (هغه معلومات چې محرمالي او یا هم نه ښکاره کولو تړونونو نه د آسیا پرمختیایي بانک لخوا د خپل مراجعینو سره او یا هم د اړونده ډلو سره لاسلیک شوي وي)

(v) هغه معلومات چې د آسیا پرمختیایي بانک لپاره په محرمانه ډول سره برابر شوي وي، دټګۍ څرګندونه، درغلي او یا هم د آسیا پرمختیایي بانک د درغلي ضد پالیسي څخه د سرغړونې او د بد سلوک یادونه پکې شوي وي او یا هم د اجازې د کچې څخه استثنا او یا هم د آسیا پرمختیایي بانک د کارکوونکو د اصولو او د پلټنو اصول په اړه معلومات وي او یا هم د هغه ډولې پیژندنه پکې وي چې دغه دعوه یې کړي وي او یا هغه چارواکي چې دغه ډول واک لري، خو په هغه صورت کې یې ښکاره کولای شي دغه مسول چارواکي دا اجازه ورکړي چې د هغه یا د هغې نوم دې نشر شي.

²⁷ د دغه پالیسي لپاره، د رییسانو د بورډ کړنې د رییسانو د بورډ په نوم یادېږي، او ټولو هغه بیانېو ته راجع کیږي چې د کمېټې د ناستو او یا د کمېټو د ناستو په مهال ثبت شوي وي، لکه د خبرو متن، د ناستو یادښت، او آسیا پرمختیایي بانک د مدیریت، څانګو او د بورډ د دارالانشاء ترمنځ په هر ډول هوکړه په ګډون، د بریښنایي اړیکو په ګډون

قانوني او تحقیقاتي موضوعات

صورت کې چمتو کړای شي.³² مگر هغه معلومات به نه چمتو کېږي چې د استثنا په لست کې د ۹۷ مې مادې په (xi)-(ix), (vii)-(iv), او (b)(xii) کې شامل وي.

عامه گټه د پښو لاندې کول (مثبت د پښو لاندې کول)

99. د ۹۷ مې مادې د معلوماتو ډولونو چې باید ښکاره نشي، که چېرته بهرنی برخه وال د آسیا پرمختیایي بانک څخه غوښتنه وکړي چې یو خاص معلومات د عامه گټې په خاطر ښکاره کړي، نو د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه به پدغه ډول غوښتنو باندې فکر کوي. د آسیا پرمختیایي بانک کولای شي چې غوښتنل شوي معلومات ښکاره کړي که چېرته دغه بانک معلومه کړي چې ددغه معلوماتو په خپرولو عامه گټه د زیان په پرتله زیاته ده. ددغه ډول معلوماتو په اړه د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټې سپارښتنې او یا هم انکار کول د بورډ یا پلاوي تایید ته اړتیا لري او د نورواسنادو په اړه د رییس اجازې ته اړتیا ده.

100. که چېرته عامه گټه زیاته وي، خو دا چې د آسیا پرمختیایي بانک د یوې ډلې سره قانوني ژمنه کړي وي چې دغه معلومات په محرم ساتي، دغه معلومات به ښکاره ساتي، خو په هغه وخت کې یې ښکاره کولای شي چې ددغه ډله ورته اجازه ورکړي.

د آسیا پرمختیایي بانک په لاسرسۍ د بندیز حق (منفي د پښو لاندې کول)

101. د آسیا پرمختیایي بانک دا حق د ځان سره خوندي ساتلی دی، چې پرته د ځانگړي شرایطو څخه، په عادي حالاتو کې معلومات ښکاره نکړي او دا په هغه وخت کې چې دغه بانک فکر کوي چې ددغه معلوماتو په ښکاره کولو سره کیدای شي چې ښکاره کولو د گټې څخه یې زیان زیات دی. دغه حق یوازې د بورډ (پلاوي) لخوا تر سره کیدای شي. ■

(x) په ځانړوال او مراجعه کوونکي پورې اړونده معلومات (د آسیا پرمختیایي بانک مشاور اوی ا هم بهرنی قانوني مشاور سره اړیکه نیول)، د ټگۍ، درغلۍ، بد سلوک، د اجازې د کچې استثنا کول، د آسیا پرمختیایي بانک د پلټنو په اړه اصولو او نورو معلوماتو پلټنو پورې اړونده معلومات، که چېرې ښکاره شي نو دغه پلټنو ته، د قضا ادارې او یا هم د سرغړونې پلي کیدونکي قانون ته زیات رسوي.²⁸

داخلی تفتیش رپورټونه او خبریه صندوق د تفتیش رپورټونه²⁹

(xi) (a) د آسیا پرمختیایي بانک د عمومي تفتیش کوونکي لخوا داخلي تفتیش، چې پدغه رپورټونو کې د داخلي سیستم په اړه ډیر حساس معلومات شامل دي چې ددغه معلومات څخه دریمگری ډله ناوړه گټه پورته کولای شي تر څو د آسیا پرمختیایي بانک ته زیان ورسوي.³⁰ او (b) او یا هم د آسیا پرمختیایي بانک د بهرنی تفتیش کوونکو لخوا د دغه بانک لخوا اداره کیدونکي خبریه صندوقونو په اړه ځانگړي د مالي تفتیش رپورټونه، چې عامو خلکو ته ددغه رپورټونو ښکاره کول به د پلي کیدونکي تفتیش د معیارونو څخه سرغړونه وي.³¹

تاریخي معلومات

98. د آسیا پرمختیایي بانک لخوا مرسته شوي پروگرامونو، پروژو، پالیسي گانو، ستراتیژیکانو او عامه کړنو په اړه هر ډول معلومات چې د آسیا پرمختیایي بانک لخوا د ۲۰ کلونو څخه مخکې تیار شوي وي او یا هم د دغه بانک لپاره تیار شوي وي، نو دغه ډول معلوماتو ته د تاریخي معلوماتو په سترگه کتل کېږي. تاریخي معلومات، پرته د بورډ یا پلاوي د غونډو معلومات، باید د غوښتنې په

²⁸ په دې کې کیدای شي چې د مصونیت، او د بانکونو د قوانینو او د چاپ د حقوقو قانون محدودیتونه شامل وي.

²⁹ د تفتیش نظرونه او مالي بیانيه عامه وگړو ته د آسیا پرمختیایي بانک د کلني رپورت د برخې په توگه خپریږي، او په استثناء کې نه راځي (87 پراگراف)

³⁰ د آسیا پرمختیایي بانک داخلي تفتیش او د تفتیش ټولې موندنې چې د منځني او لوړ خطر په کچه تخمین شوي وي، د تفتیش له کمیټې سره شریک کېږي.

³¹ ځانگړي مالي صندوق بیانيې د تمویل کوونکو د حسابونو مطابق جوړیږي (چې کیدای شي په عمومي ډول سره په متحده ایالاتو کې د حسابونو سره توپیر ولري)، او په عمومي ډول سره تفتیش یې په متحده ایالاتو کې د منل شویو معیارونو مطابق تر سره کېږي (چې په متحده ایالاتو کې د پلي کیدو وړ وي). ددغه ډول د تفتیش معیارونه د حسابونو د معیار له مخې چې له متحده ایالاتو پرته بل ځای کې د منلو وړ دي او مالي گټې پکې په گوته شوې وي، د مالي بیانيه ښکاره کول محدودوي، د بیلگې په توگه، هغه وگړي چې په فنډ کې ونډه لري او هغه وگړي چې د فنډ په مدیریت او/یا اداره کې مسؤلیت لري.

³² د بورډ کاري پروسه به د 84، 74، 40 او 85 پراگراف له مخې ښکاره شي.

(i) دولتونه، د نظر پربنسټ مشران، پریکړه کوونکي، د پارلمان غړي په پراختیایي غړي هیوادونو کې او پور نه اخیستونکي غړو کې،

(ii) میډیا

(iii) مدني ټولنه، په شمول، متاثر خلک او

(iv) اکاډمیک خلک.

د آسیا پرمختیایي بانک به د کتونکو یا اودیاینس په پروفایلونو او غوښتنو کې بدلون څاري او دې ته په کتلو سره به خپله د اړیکو ساتلو ستراتیژۍ برابر وي.

دپام وړ کتونکو ته د رسیدلو کرنلاره

105. د آسیا پرمختیایي بانک به خپل د نظراخیستلو سروې جاري ساتي د بیلګې په توګه درکولنې د ادراک سروې، او د بیلابیلو د فید بیک چینلونو کارول تر څو ددې سره مرسته وکړي چې د آسیا پرمختیایي بانک به دوامداره توګه خپلې د مفاهمي کړنو ته وده ورکړي.

106. د یوشمیر وسایلو او تکنالوژي، لکه پرلپیکه میډیا، ویب سایټونه، خبري رسنۍ، ټولنیزې رسنۍ، د ټولنو رسنۍ، ګرځنده تلیفونونه، ملتي میډیا چې پرلپیکه ویډیوګانې، انځورونه، چاپي اثار او ځانګړي پروګرامونو په کارولو سره به آسیا پرمختیایي بانک خپل د پام وړ کتونکو یا اودیاینس سره په اړه کې شي او ورته به ورسپړي.

107. عامیانه مخامخ اړیکې د بیلګې په ډول لیدنه، لنډ معلومات ورکول او د معلوماتو وړاندې کولو سربیره د ټولنې میډیا لکه پوسټرونه، کوچنۍ رسالې او بروشورونه یا کوچنۍ کتاب ګې به د هغه خلکو لپاره چې تکنالوژي ته لاسرسی نه لري، دا د اړیکو نیولو د یوې ښې وسیلې په توګه پاتې شي.

108. د آسیا پرمختیایي بانک به ددې زیار باسي چې په نړیوالو رسنیو کې خپل نوم د پخواپشان په لوړه کچه د فعاله میډیا اړیکو ستراتیژي له لارې وساتي تر څو د خپل ماموریت، پالیسي ګانو، پروګرامونو، پروژو او د

102. د پالسي د موخو د لاسته راوړلو لپاره په فعاله ډول عامه اړیکه ډیره مهمه وسیله ده. د برخه والو سره د اړیکو لپاره به لاندې روش یا لاره یو لارښود وي.

103. د آسیا پرمختیایي بانک به په دوامداره توګه خپلې عامه اړیکو کرنلاره قوي او پرمخ بوځي او پدې اړه به خپلو لومړیتوبونو او د برخه والو غوښتنو ته بدلون ورکړي. او په ځانګړي ډول سره د آسیا پرمختیایي بانک په لاندې کړنې سرته ورسوي:

(i) د عامه اړیکو کرنلارې پلي کول چې مرکزي پاملرنه یې تلپاتې، بشپړ او اغیزناکه اړیکه نیول دي چې دغه کرنلاره د مینه والو د اړتیا سره برابره ده.

(ii) د خپل ماموریت په اړه مفاهمه تر سره کول تر څو د فقر کچه راکمه کړي او هراړخیزه ودې ملاتړ وکړي او همدارنګه چې د پوهې بانک او په سیمه کې د پراختیا لومړنۍ غږ وي

(iii) یو شمیر میتودونو او وسایلو کارول چې د نوی تکنالوژي څخه نیولې تر مخامخ اړیکه نیولو پورې او د نور قانوني کرنلارې چې د مینه والو ته په اغیزناک ډول سره ورسپړي.

(iv) او خپل شتون په نړیوالو، سیمه ایزو او ملي میډیا کې په قوي کچه وساتي

(v) د پروژو په اړه مفاهمي ته وده ورکړي او ستراتیژیکي اړیکه نیولو ته وده ورکړي (د بحران اړیکه نیولو په شمول) اود ملګرو سره په ګډو پروژو کې ګډ اړیکه نیولو لپاره فرصتونه په ګوته کړي، او

(vi) داخلي اړیکه نیولو او په بهرني اړیکه نیولو کې د کارکوونکو وړتیا لوړولو ته وده ورکول.

د پام وړ کتونکي

104. د آسیا پرمختیایي بانک ددې هڅه کوي چې په پراخه کچه د کتونکو سره په پراختیایي غړي هیواد کې او یا هم د پور نه اخیستونکو غړو سره اړیکه ټینګه کړي. مهم کتونکي په لاندې ډول دي:

ژباړه

111. د آسیا پرمختیایي بانک کاري ژبه انګلیسي ده.³³ دا پداسې حال کې ده چې اسناد او نور معلومات باید ډیرې وخت نورو ژبو ته وژباړل شي تر څو برخه اخیستنه وهڅول شي او همدارنګه د خلکو د پوهې کچه زیاته کړي او د آسیا پرمختیایي بانک لخوا مرسته شوي کړنو لپاره د خپلو برخه والو او نورو برخه والو ملاتړ زیات کړي.³⁴

112. د آسیا پرمختیایي بانک به ژباړې د ژباړې د هغه چوکاټ سره سم تر سره کوي چې په ۲۰۰۷ زیږدیز کال کې یې جوړ کړي وو. پدې ډول ژباړو کې به لاندې معلومات شامل وي:

(i) د آسیا پرمختیایي بانک ټول کاروبار، پالیسي ګانې او ستراتیژیک خیال په ګوته کول او په پراخه کچه نړیوالو کتونکو او لوستونکو ته وړاندې کول

(ii) د عامه مشورو لپاره په ځانګړي ډول سره د متاثرولو خلکو (۴۷ مه ماده)

(iii) د ځانګړي هیوادونو، پروژو او پروګرامونو پورې اړونده

(iv) د آسیا پرمختیایي ویب سایټ لپاره. د ژباړې لپاره یې معیارونه د اړونده کتونکو او لوستونکو د پوهې کچه ده، هغه ژبه چې دغه خلک پرې پوهیږي، د ژباړې بدیل، د ژباړې لپاره وخت او لګښت ته اړتیا ده. ■

پوهې تولیداتو ته د رسنیو زیات پوښښ ورکړي. د آسیا پرمختیایي بانک به پدې کار وکړي تر څو ددې کارونه په سیمه ایزه او نړیواله کچه د لیدلو وړ وګرځي.

109. د آسیا پرمختیایي بانک به خپل اړیکو نیولو ته د پروژو په اړه پراختیا ورکړي او دغه د مفاهمي کړنې به په ګډو پروژو کې د ملګرو سره شریکي کړي.

110. د آسیا پرمختیایي بانک به د امکان تر بریده ډیر معلومات ددغه بانک او عملیاتو په اړه ویب سایټ ته پورته کړي. او ویب سایټ ته به په دوامدار ډول سره وده ورکول کيږي تر څو د کارونکو د غوښتنو او هیلو سره سم وي. د آسیا پرمختیایي بانک به همدارنګه خپل د چاپي خپرونو پروګرام پیاوړی کړي، د خپل چاپي توکو ویشل، پوهې ته وده ورکول، په پراخه کچه خلکو ته د معلوماتو رسول چې پدې کې د پراختیایي غړو هیوادونو ژبو ته ژباړه هم شامله ده، تر څو په سیمه کې د پوهې پر بنسټ اقتصاد ته وده ورکړل شي. د آسیا پرمختیایي بانک په دې ته دوام ورکړي چې اصلي پوهې توکي د آسیا پرمختیایي بانک د کتابخانې د پروګرام له لارې د خلکو سره شریک کړي او په اغیزناکو چینلونو وده ته به پاملرنه وکړي تر څو د دغه بانک نشریو ته لاسرسی اسان کړي. ددې تر څنګ چې د آسیا پرمختیایي بانک خپل د پوهې توکي پر لیکه او چاپي بڼه ویشي، د آسیا پرمختیایي بانک به د یوې بلې وسیلې څخه کار واخلي چې هغه سیمه ایز او ملي کنفرانسونه جوړول او داسې نورو کړنې تر سره کول دي تر څو د پوهې توکي د خلکو سره شریک شي، د دولت د چارواکو او نورو مهمو کتونکو سره د نظرونو تبادله ده.

³³ د آسیا پرمختیایي بانک. 1966. د هوکري کول، د آسیا پرمختیایي بانک، مانیلا، (39.1 ماده)

³⁴ که چېرې د انګلیسي ژبې او کومي بلې ژبې ته د ژباړل شوي سند تر منځ توپیر وي، نو د انګلیسي ژبه سند د اعتبار وړ دی.

څانگه به د مدیریت، څانگو او دفترونو او سیمیزو دفترونو سره له نږدې کار کوي څو چې بهرني دخپل اړخونه او عامه اړیکې په اغېزمنه توگه ترسره کړي. ددې لپاره چې د شته سرچینو په مرسته خپل فعالیت لور کړي، نو د بهرنیو اړیکو څانگه به خپله ونډې تنظيم او کارونو ته به لومړیتوبونه ورکړي، څو چې د پالیسي ملاتړ وکړای شي.

ښکاره کول

116. د عامه اړیکو څانگه د آسیا پرمختیایي بانک د کارکونکو تر منځ د معلوماتو د ښکاره کولو کلتور هڅوي او د هغه کارکونکو لپاره چې په فعاله توگه معلومات شریکوي، په دوامداره توگه امتیازات په پام کې نیسي.

117. د بهرنیو اړیکو په څانگه کې د عامه معلوماتو او ښکاره کولو واحد به د آسیا پرمختیایي بانک ټولو څانگو او دفترونو ته مشوره ورکوي او د پالیسي د ښکاره کولو د اړتیا څارنه به کوي. دغه واحد به همدارنگه هڅه عملیاتو د څانگې کارکونکو ته د پالیسي د ښکاره کولو د اړتیا په اړه لازمي روزني دیزاین او ترسره کړي، او د کارکونکو امتیازاتو ته به د آسیا پرمختیایي بانک د پالیسي سره د مطابقت لپاره دوام ورکړي. دغه واحد به په مستقیمه توگه د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټې د فعالیتونو ملاتړ وکړي، او د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټې ته به د پالیسي د پلي کولو د پرمختګ په اړه د څارنې رپورټ سپاري (142 پراګراف). دغه واحد به عام خلک د عملیاتي اسنادو په اړه چې د آسیا پرمختیایي بانک په ویب پاڼه کې شتون لري، خبروي. دغه واحد به همدارنگه د غوښتنو راټولولو د سیستم د ساتلو دنده د پالیسي د اړتیا په بنسټ په ترسره کوي.

118. د ویب پاڼې ډله به د واحد او د آسیا پرمختیایي بانک له څانگو او دفترونو سره به د اسنادو خپرولو او د معلوماتو پراختیا او د آسیا پرمختیایي بانک د ویب پاڼې د پلټنې د ښه فعالیت په موخه ګډ کار کوي.

ژباړه

119. د ژباړې کاري چوکاټ چې په 2007 کالې کې تصویب شو، د آسیا پرمختیایي بانک پد انگلیسي پرته په

دندې او مسؤلیتونه

مدیریت

113. د آسیا پرمختیایي بانک د عامه اړیکو د رهبري او څارنې د اغیز د لوړولو لپاره مدیریت کلیدي ونډه لوبولی شي. مدیریت به د عامه اړیکو په فعالیتونو کې ګډون وکړي او داخلي اغیزمنې اړیکې به ترویج کړي، څو دا باوري شي چې کارکونکي د مدیریت د نظر او موقف څخه خبر دي. د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه به د مدیریت د څارنې د څانگې په توگه دنده ترسره کړي تر څو چې د پالیسي د ښکاره کولو اړتیا تفسیر، څارنه او بیا کتنه ترسره کړي.

ټولې څانگې او دفترونه

114. د آسیا پرمختیایي بانک ټولې څانگې او دفترونه به د پالیسي د پلي کولو مسؤلیت په غاړه لري. د آسیا پرمختیایي بانک کلیدي اړیکې نیونکي، د څانگو او دفترونو مشران، د هیواد د رییسانو او د دفترونو د مشرانو په ګډون به په فعاله توگه د بهرنیو وګړو سره اړیکې نیسي او د آسیا پرمختیایي بانک د هود او موخو په اړه د پوهاوي د لوړولو په هڅو کې به ګډون کوي او د دخپلو اړخونو باور به را منځ ته کوي. د عملیاتو یا آپریشن کارکونکي به د دخپلو اړخونو د ځانګړو پروژو په اړیکو کې کلیدي ونډه ولوبوي، او دا به باوري کوي چې د ښکاره کولو اړتیا پوره شوې ده. دغه څانگه به د آسیا پرمختیایي بانک د عامه وګړو د معلوماتو د لاس رسي د حق په اړه د عامه، خصوصي سکتور او مدني ټولنې د وګړو د پوهاوي د لوړولو په ترویج کې کار وکړي. د آسیا پرمختیایي بانک د غیر دولتي موسسو او د مدني ټولنې مرکز به د مدني ټولنو سره د اړیکو ملاتړ کوي. د پوهاوي او د بهرنیو اړیکو څانگه به په ګډه کار وکړي څو چې د تولیداتو د پوهاوي په اړه د توکو خپرول لوړ کړي.

د بهرنیو اړیکو څانگه

115. د بهرنیو اړیکو څانگه د پالیسي د د منظم او دوامداره پلي کولو مسؤلیت په غاړه لري. د بهرنیو اړیکو

او اقتصادي وړتیا، او په اړونده هیواد او سیمه کې چې دوي میشت دي د کلتور او د اړیکو له واقعیتونو څخه خبر دي.

124. د استازي دفترونو او د میشت ماموریتونو مشران د آسیا پرمختیایي بانک کلیدي اړیکي نیونکي دي او په اړونده هیواد او یا سیمه کې د رسني، د نظر لرونکو مشرانو او تصمیم نیونکو سره د آسیا پرمختیایي بانک د فعالیت د هڅو پراختیا او وده په برخه کې کار کوي.

125. د آسیا پرمختیایي بانک به هڅه وکړي چې په میشتو ماموریتونو کې د بهرنی اړیکو مامورین ډیر کړي. دوي به د ماموریتونو او یا دفترونو مشرانو ته مسلکي ملاتړ او مشورې ورکوي، او د میشت ماموریت د مدیریت د ډلې برخه به وي، او د ماموریت د ټولو فعالیتونو څخه به پوره خبر وي. د میشت ماموریت د بهرنیو اړیکو کارکونکي به کره د دندو کاري لایحه او زده کړې ولري او منظم او رغنده روزني به ورکول کيږي.

126. د میشت ماموریت د بهرنیو اړیکو د کارکونکو لوی مسئولیتونو په لاندې ډول دي (i) د عامه او خصوصي لویو ډلو سره د اړیکو جوړول او وده ورکول ترڅو چې د آسیا پرمختیایي بانک د لوړپوړو کارکونکو سره اړیکي او فعالیت را منځ ته کړي، (ii) د آسیا پرمختیایي بانک استازو او معلوماتو ته د سیمیزو او نړیوالو رسنیو منظم لاس رسي اطمینان کول، (iii) د آسیا پرمختیایي بانک د دلچسپي وړ موضوعاتو لپاره د سیمیز، ملي او نړیوال خبرونو چې په انګلیسي او سیمیزه ژبو دي، څارنه ترسره کړي، او (iv) د ماموریت له کارکونکو او عامه وګړو سره د پالیسي د ښکاره کولو په اړتیا کې مرسته وکړي. ددې لپاره چې تداوم ته وده ورکړل شي او د معلوماتو شریکولو ګټه لوړه شي، په سیمیزو دفترونو کې د بهرنیو اړیکو کارکونکي او د بهرنیو اړیکو په څانګه کې ددوي همکاران به په منظمه توګه ناستي ترسره کوي او یا به ویدیو کنفرانسونه ترسره کوي او یا به د اړتیا په بنسټ په مستقیم ډول اړیکي نیسي. د میشت مامورین د بهرنیو اړیکو کارکونکي به د رپورټ ورکونې دوه مسئولیتونه لري چې یو به خپل اړونده هیواد یا سیمیز رییس او بل به د بهرنیو اړیکو څانګې ته رپورټ ورکوي.

د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیته

127. د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیته د پالیسي د ښکاره کولو د اړتیا تعبیر، څارنه او بیا کتنه ترسره کوي. د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیته د اداري عمومي رییس

نورو ژبو د معلوماتو د لاس رسي د ډیرو لویو لپارې چارې په ګوته کوي. په 2011 کال کې د دغه کاري چوکاټ د سرچینو د اغیز په ګډون بیا کتنه ترسره شوه.

120. د بهرنیو اړیکو څانګه به د آسیا پرمختیایي بانک په چوکاټ کې د ژباړه پروژو مدیریت په غاړه واخلي، او عامه وګړو ته د ژباړو برابرولو کې مرسته وکړي، او د هغه اسنادو چې د بهرنیو اړیکو له لپارې ژباړل شوي دي، یو ریکارډ له ځانه سره وساتي. هر میشت ماموریت به د بهرنیو اړیکو د څانګې په لارښوونې د ورو ژباړونکو او ایډیټرانو یوه ډله چې په هیواد کې کار وکړي، ولري. د بهرنیو اړیکو څانګه به د آسیا پرمختیایي بانک د څانګو تر منځ د شته ژباړو د خدمتونو په اړه معلومات او پوهاوي لوړوي.

د ښکاره کولو لارښود کتاب او د پوهاوي د لوړولو توکي

121. د بهرنیو اړیکو د څانګې کارکونکي به د عامه اړیکو د پالیسي د ښکاره کولو لارښود کتاب³⁵ پراو په پراو سره نوي کړي، تر څو چې د آسیا پرمختیایي بانک کارکونکو ته د عملیاتي معلوماتو او اسنادو د شریکولو په اړه لارښوونه ترلاسه کړي. د اړتیا په بنسټ د پوهاوي د لوړولو نور توکي به جوړ او نوي شي، تر څو چې د آسیا پرمختیایي بانک پور اخیستونکو او مشترکینو او نورو دخپلو اړخونه ته د پالیسي د احکامو د پلي کولو په اړه لارښوونه وشي. ټول دغه مواد به د آسیا پرمختیایي بانک په ویب پاڼه کې خپاره شي او په هیواد کې به په مناسب ډول د نورو وسیلو له لپارې خپاره شي.

د هیواد په کچه د معلوماتو خپرول

122. د آسیا پرمختیایي بانک به د خپلو اساسي تولیداتو په اړه پوهاوي د بانک د زیرمه یي کتابتون د پروګرام له لپارې خپروي. د آسیا پرمختیایي بانک د عامه معلوماتو د فعالیتونو اصلي موخه به د آسیا پرمختیایي بانک د عملیاتو په اړه معلوماتو او خبرونو ته لاس رسي او ښکاره کولو لوړول دي. نوې کارپوهان علمي ادارو، او نور پرمختیایي شریکانو سره به د پرمختګ په حال غړي هیوادونو کې شراکت ته لومړیتوب ورکړل شي.

استازي دفترونه او میشت ماموریتونه

123. استازي دفترونه او د میشت ماموریتونه د عامه اړیکو په برخه کې د لومړي کړنې په توګه ونډه لوبوي، ځکه چې دوي اړونده وګړو سره نږدې دي، ددوي فعالیت

³⁵ د کارکونکو د ښکاره کولو لارښود کتاب: //www.adb.org/Documents/Handbooks/Disclosure/

تصميم په اړه شکایت د غور لاندې ونیسي. تر شوني کچې پورې، د شکایتونو خپلواکه بورد به خپل بحثونه د تیلیفون، بریښنالیک، او/یا ویدیو له لپارې ترسره کوي. د دارلانشاء دفتر به د شکایتونو خپلواکه بورد ته د منشي اړونده مرستې برابروي.

پور اخیستونکي او/یا مشتري

129. د آسیا پرمختیایي بانک د پروژو لپاره، به د معلوماتو د ښکاره کولو ډیر مسؤلیت په پور اخیستونکي او/یا مشتري پورې اړه ولري. پوراخیستونکي یا مشتري به د عملیاتو د څانګې له کارکونکو سره کار کوي څو چې د پروژې د سیمې په اړه معلومات د فوکل پاینټ په مرسته چمتو کړي او د پروژې له امله اغیزمنه وګرځي. د پروژې د فوکل پاینټ به د آسیا پرمختیایي بانک ویب پاڼه د پروژې او د هیواد اړونده معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره وکاروي، او هغه معلومات چې اړونده ډلو ته په سیمیزه کچه مناسب دي د کلتوري حساسیتونو د میکانیزم په چوکاټ کې ښکاره کړي.

د معلوماتو د ترلاسه کولو پروسیجر

عاله ښکاره کول

130. د آسیا پرمختیایي بانک ویب پاڼه به د پالیسي د اړتیا په بنسټ د معلوماتو او اسنادو د فعالو ښکاره کولو لپاره لومړني وسیله وي. د آسیا پرمختیایي بانک به د معلوماتو او اسنادو د فعالو ښکاره کولو لپاره نورې وسیلې هم وکاروي (د بیلګې په توګه د مشورې د پروسی لپاره معلومات) او همدارنګه پور اخیستونکي او مشتريان به د معلوماتو د ترلاسه کونکو وګړو او د معلوماتو د ښکاره کولو د موخو په بنسټ وکاروي.

د معلوماتو غوښتنه

131. د معلوماتو او اسنادو غوښتنلیکونه باید ټول په لیکلې ډول سره وي (ایمیل، پست، د انټرنیټ د فیدبک فورمه او یا فکس). معلومات باید د آسیا پرمختیایي بانک د عامه معلوماتو او ښکاره کولو واحد ته واستول شي: د پستې له لپارې د آسیا پرمختیایي بانک، 6 ADB

(رییس په توګه)، د بهرنیو اړیکو د څانګې رییس، منشي او عمومي مشاور څخه جوړه شوې ده. دغه کمیټه به عمومي رییس ته په مستقیمه توګه رپورټ ورکوي. دغه کمیټه به د اړتیا له مخې د معلوماتو د هغه غوښتنو د بیاکتنې لپاره چې د آسیا پرمختیایي بانک د نورو څانګو او دفترونو له لوري رد شوې دي، ناسته ترسره کوي. د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه، د بورد د تصمیم پرته چې د معلوماتو لاس رسي یې محدود کړي وي (پراګراف 101)، صلاحیت لري چې معلوماتو ته د لاس رسي نیول شوي تصمیم لغو او یا رد فیصله یې تایید کړي. د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه به همدارنګه د معلوماتو د ښکاره کولو غوښتنې چې د عامه وګړو په ګټه وي او په پالیسي کې د معلوماتو د ښکاره کولو په استثنا کې راځي هم د غور لاندې ونیسي (پراګراف 99). د بهرنیو اړیکو په څانګه کې د عامه معلوماتو او ښکاره کولو واحد به د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټې ته د دارلانشاء ملاتړ برابر کړي. د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه به د عامه اړیکو د پالیسي په اړه د کلني رپورټ بیاکتنه به کوي او دغه رپورټ چې د پالیسي مطابق د ښکاره کولو اړتیاوې ارزوي، تصویب کوي. دغه کلني رپورټ کې به د عامه معلوماتو د غوښتنو د رد لندیز او د پالیسي اړونده د بدلونونو وړاندیزونه او د عملیاتي لارښود د څانګې او یا د آسیا پرمختیایي بانک د عامه معلوماتو د ښکاره کولو د ملاتړ په برخه کې د جوړښتیزو بدلونونو په اړه وړاندیزونه شامل وي.

د شکایتونو خپلواکه بورد

128. د شکایتونو خپلواکه بورد هغه تورونه د غور لاندې ونیسي چې د آسیا پرمختیایي بانک باندې لګول شوي چې د عامه اړیکو پالیسي یې د معلوماتو په پټولو سره چې باید په عادي حالت کې یې ښکاره کړي وای، ماته کړې ده. دغه بورد به ددې صلاحیت ولري چې معلوماتو ته د لاس رسي په اړه د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټې تصمیم رد او یا په خپل حال پریږدي. د شکایتونو خپلواکه بورد د هغه تصمیمونو په اړه چې د آسیا پرمختیایي بانک له لوري د 99 او 101 پراګراف له مخې نیول شوي وي، د غور کولو صلاحیت نلري. د شکایتونو خپلواکه بورد کې درې بهرنی کارپوهان غړیتوب لري چې معلوماتو ته د لاس رسي په اړه پوهاوي لري.³⁶ د شکایتونو خپلواکه بورد به په نوبتي ډول سره او یواځې هغه مهال کار کوي چې د عامه اړیکو د ښکاره کولو مشورتي کمیټې د

³⁶ د شکایتونو د خپلواکه بورد غړي به د عمومي رییس له لوري ونومول شي او بورد به یې تاییدوي. د شکایتونو د خپلواکه بورد درې تنه غړي کېدای شي چې (i) د پرمختګ په حال کې غړي هیوادونو یو تن استازي چې معلوماتو ته د لاس رسي په برخه کې ډیره تجربه ولري، (ii) د معلوماتو د لاس رسي یو کارپوه، یو مستقل تن چې د هر حکومت څخه وي، او (iii) په سوداګریزه برخه کې یو تن معلوماتو ته د لاس رسي کارپوه

د غوښتنې ژبه

135. غوښتنه کیدای شي چې د آسیا پرمختیايي بانک ته په انګلیسي او یا د بانک د غړي هیواد په هره رسمي یا ملي ژبه وسپارل شي. د معلوماتو او اسنادو هغه غوښتنې چې د انګلیسي نه پرته په بله ژبه شوې وي، د اړونده میشت ماموریت ته راجع کیږي.

شکایتونه یا غوښتنه

136. د آسیا پرمختیايي بانک به د شکایتونو د ځواب لپاره دوه پړاونه تصویب کړي چې له مخې یې غوښتونکي کولای شي د غوښتل شویو معلوماتو د نه ترلاسه کیدو په صورت کې چې د پالیسي څخه تخطي شوې ده، شکایت وکړي. د پالیسي د استثناء په برخه کې چې د معلوماتو ورکول محدودې، هم کیدای شي چې شکایت وشي، خو دغه شکایت باید په دې بنسټ وي چې د معلوماتو ښکاره کولو ګټه عامه وګړو ته د زیان په پرتله ډیره وي. غوښتونکي ته چې د غوښتنې په بنسټ کوم معلومات ترلاسه کولای شي، یواځې د غوښتل شویو معلوماتو پورې محدود دي. د دوه پړاونو شکایتونو پروسه به د 141-137 پراګرافونو په بنسټ جوړ شي.

د شکایتونو لومړي پړاو:

د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه

137. که چېرې د آسیا پرمختیايي بانک له لورې یو غوښتونکي ته معلومات ور نه کړل شي، نو غوښتونکي کولای شي چې د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټې ته شکایت وکړي که چېرې غوښتونکي وکړای شي چې (i) مناسب دلایل برابر کړي چې د آسیا پرمختیايي بانک د غوښتل شویو معلوماتو باندې د محدودیت له امله د پالیسي څخه تخطي کړې ده، یا (ii) یا د عامه دلچسپې موضوع مطرح کړي چې د پالیسي استثنا د غوښتل شویو معلوماتو په اړه رد کړلای شي.

138. د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه باید په پنځه کاري ورځو کې د شکایت د ترلاسه کولو تایید وکړي. دغه کمیټه به په شکایت باندې د غور کولو لپاره ژر تر ژره ناسته ترسره کړي. د شکایت د بیاکتنې په مهال د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه به د

جاده، مندولونګ ښار، 1550 میټرو، مانیلا، فلپاین، د بریښنالیک له لیاري disclosure@adb.org یا د فکس له لیاري په 63 2 636 2649 + واستول شي. د معلوماتو غوښتنه کیدای شي چې میشت ماموریت، استازي دفتر، یا د آسیا پرمختیايي اړونده څانګې او یا دفتر ته واستول شي. په غوښتنه کې باید د معلوماتو په اړه وضاحت ورکړل شوې وي، تر څو چې د آسیا پرمختیايي بانک وتوانېږي چې په مناسب وخت کې معلومات په ګوته کړي.

132. اړونده دفتر یا څانګه به دا معلوماتي چې هغه سند دغه معلومات پکې دي د 97 پراګراف د احکامو په بنسټ ښکاره شي. د آسیا پرمختیايي بانک به له پور اخیستونکي، مشتري، یا ګډو تمویل کونکي سره چې څرنګه مناسبه وي په دې اړه مشوره وکړي. د عامه معلوماتو او ښکاره کولو واحد به د آسیا پرمختیايي بانک کارکوونکو ته مناسبه لارښوونه وکړي.

133. تاریخي معلومات د غوښتنې په بنسټ د 98 پراګراف د احکامو له مخې وړاندې کیدای شي. د تاریخي معلوماتو لپاره غوښتنه باید ځانګړې غوښتل شوې معلومات په ګوته کړي، د نا مشخصو تاریخي معلوماتو د ترلاسه کولو غوښتنه نه منل کیږي.

د ځواب ویلو لپاره زماني حدود او د اوسني معلوماتو لپاره غوښتنه

134. د آسیا پرمختیايي بانک د معلوماتو د ترلاسه کولو د غوښتنې ترلاسه کول تایید په پنځه کاري ورځو کې وکړي. د آسیا پرمختیايي بانک باید د معلوماتو غوښتونکي ته د تصمیم سره سم خبر ورکړي، او که چېرې کومه پېښه را منځ ته شوې وي، نو د 20 کاري ورځو وڅخه باید ډیر وخت ونه نیسي. په ځواب کې د آسیا پرمختیايي بانک باید غوښتل شوې معلوماتو ورکړي او یا هغه لاملونه چې ولې د معلوماتو غوښتنه رد شوې ده، چې ورسره د پالیسي احکام چې دغه رد توجیه کړي، ذکر شي. که چېرې د آسیا پرمختیايي بانک د غوښتل شویو معلوماتو ورکولو څخه انکار وکړي، نو باید غوښتونکي د پالیسي د 141-136 پراګرافونو مطابق د شکایت کولو د حق څخه خبر شي.³⁷ د آسیا پرمختیايي بانک باید د هغه غوښتنو او اړونده تصمیمونو لیست په ویب پاڼه کې خپور کړي چې بیا کتنه یې شوې ده، د بیلګې په توګه تصمیم منل شوې یا رد شوې او د رد لاملونه د ذکر به ګډون

³⁷ دغه مهال ویش به په هغه قضایاو کې چې د آسیا پرمختیايي بانک د 101 پراګراف له مخې خپل صلاحیت کاروي چې هغه معلومات چې معمولاً خپرېږي، خپور نه کړي. په دغه قضیه کې، د آسیا پرمختیايي بانک به موضوع د وروستني تصمیم لپاره بورد ته سپاري.

د شکایت سپارل او د تصمیم په اړه خبرول

140. د عامه بنسکاره کولو مشورتی کمیټې ته ټول شکایتونه باید په لیکلې ډول سره معلوماتو ته د لاس رسي د رد د تصمیم څخه وروسته په 90 ورځو کې وشي. د شکایتونو خپلواکه بورد ته باید ټول شکایتونه د عامه بنسکاره کولو د تصمیم څخه وروسته چې د آسیا پرمختیایي بانک د معلوماتو د رد لومړني تصمیم په خپل حال پریري، په 90 ورځو کې په لیکلې ډول سره وشي. شکایت کیدای شي چې وسپارل شي: د پستي له لپارې چې د عامه بنسکاره کولو مشورتی کمیټې او یا د شکایتونو خپلواکه بورد ته د آسیا پرمختیایي بانک د عامه معلوماتو او بنسکاره کولو د واحد له لپارې واستول شي. ADB 6 جاده، منډولونګ بنار، 1550 میټرو، مانیلا، فلپاین، د بریښنالیک له لپارې disclosure@adb.org یا د فکس له لپارې په 63 2 636 2649+ واستول شي. هغه شکایتونه چې له 90 ورځو څخه وروسته ترلاسه کیږي، باید په پام کې ونه نیول شي او د وخت څخه تیر باید وگڼل شي. هر شکایت باید په یو لنډ مکتوب کې ولیکل شي او باید لاندې محتویات ولري:

(i) د هغه اصلي معلوماتو په اړه توضیحات چې

غوښتل شوي وه، او

(ii) یوه توضیحي بیانیه چې ټول هغه حقیقتونه

پکې لیکل شوي وي چې له مخې یې غوښتونکي دا وښيي چې د آسیا پرمختیایي بانک د پالیسي څخه تخطي کړې ده او یا د عامه وگړو دلچسپي (99 پراگراف) د معلوماتو په بنسکاره کولو کې ډیره ده

141. غوښتونکي یا شکایت کوونکي ته باید خبر ورکړل شي چې شکایت رد شوې دي، ځکه چې (i) په خپل وخت یې شکایت نه دي کړي، (ii) نه دي توانیدلي چې د شکایت په اړه کافي معلومات برابر کړي، څو چې دعوا یې تایید کړي، یا (iii) د عامه بنسکاره کولو مشورتی کمیټه یا د شکایتونو خپلواکه بورد د شکایت شوي موضوع په اړه د غور کولو صلاحیت نلري. که چېرې د آسیا پرمختیایي بانک او یا د شکایتونو خپلواکه بورد د غوښتل شویو معلوماتو په اړه د رد لومړني تصمیم عملي وگڼي، نو د آسیا پرمختیایي بانک باید غوښتونکي ته د تصمیم او دلایلو په اړه خبر ورکړي. که چېرې د آسیا پرمختیایي بانک او یا د شکایتونو خپلواکه بورد د معلوماتو د لاس رسي د رد لومړني تصمیم لغو کړي، د آسیا پرمختیایي بانک باید دغه تصمیم د غوښتل شویو معلوماتو سره یو ځای غوښتونکي ته ورکړي. د آسیا پرمختیایي بانک باید د ټولو ترلاسه شویو شکایتونو لیست او د هر شکایت ډول او اړونده تصمیم په ویب پاڼه کې خپور کړي. دغه لیست به د تصمیم نیولو وروسته نوې کیږي.

پالیسي استثناءات چې به 97 پراگراف کې بیان شوي دي د غور لاندې ونیسي. که چېرې شکایت دلچسپي په بنسټ لکه څرنگه چې په 99 پراگراف کې ښودل شوي دي، نو بیا د عامه بنسکاره کولو مشورتی کمیټه به دغه ډول غوښتنې باندې غور وکړي، خو هر ډول سپارښتنه چې د معلوماتو بنسکاره کول او یا ردول به د بورد تصویب ته اړتیا ولري، د بورد او د عمومي رییس د ثبت او سجل لپاره، د نورو سندونو او ددوي تصمیم وروستنې وي. د عامه بنسکاره کولو مشورتی کمیټه باید په لیکلې ډول سره د معلوماتو غوښتونکي ته د آسیا پرمختیایي بانک د تصمیم په اړه خبر ورکړي، او د تصمیم نیولو سره جوخت باید اړوند دلایل هم وړاندې کړي، او د هر ډول پېښې په صورت کې دغه کار باید د شکایت د ترلاسه کولو له وروسته د 20 ورځو په موده کې ترسره شي، خو یواځې په استثنایي ډول سره که چېرې بورد د 99 پراگراف په بنسټ تصمیم نیولې وي. په دغه ډول حالاتو کې باید غوښتونکي د بورد د تصمیم څخه خبر شي.

د شکایت دویم پړاو:

د شکایتونو خپلواکه بورد

139. که چېرې د عامه بنسکاره کولو مشورتی کمیټې د معلوماتو د رد لومړني تصمیم په پاتې کیدو باندې فیصله وکړي، نو غوښتونکي کولای شي چې د شکایتونو خپلواکه بورد ته شکایت وکړي. د شکایتونو خپلواکه بورد به شکایت په دې موخه د غور لاندې ونیسي چې د آسیا پرمختیایي بانک په معلوماتو باندې د محدودیت وضع کولو له امله له پالیسي څخه تخطي کړې ده. د شکایت د بیاکتنې په مهال، د شکایتونو خپلواکه بورد باید شکایت، د پالیسي استثناءات او همدارنګه بیانیه چې د آسیا پرمختیایي بانک او/یا د دریمې ډلې له لوري چې د اړونده معلوماتو د بنسکاره کولو مخالفت کوي، د غور لاندې ونیسي. د شکایتونو خپلواکه بورد به دا صلاحیت ولري چې د عامه بنسکاره کولو مشورتی بورد تصمیم رد او یا قبول کړي او دغه تصمیم به وروستنې وي. د شکایتونو خپلواکه بورد باید ټول درخواستونو د ترلاسه کولو وروسته په 45 ورځو کې بیا کتنه وکړي. د شکایتونو خپلواکه بورد باید هغه تصمیمونه چې د بورد او یا رییس په خلاف شوي دي د غور لاندې ونه نیسي، ځکه کیدای شي چې قضیه کې د عامه گټو موضوع لکه څرنگه چې په 99 پراگراف کې راغلي ده، شامله وي، او یا شکایت د بورد له لوري د تصمیم په اړه وي، چې د بورد تصمیم د امتیازي صلاحیت له مخې د معلوماتو د ترلاسه کولو د رد په اړه وي، چې په عادي حالت کې دغه ډول معلومات د 101 پراگراف له مخې بنسکاره کیدای شي.

څارنه او رپورټ ورکونه

142. د آسیا پرمختیایي بانک به د پالیسي د پلي کولو څارنه کوي او اغیز به یې ارزوي (څلورمه ضمیمه د پالیسي د کارې چوکاټ پایلې توضیح کوي). د آسیا پرمختیایي بانک به د څارنې د پایلو په اړه کلني رپورټ په خپله ویب پاڼه کې خپروي.

143. د آسیا پرمختیایي بانک خپلو دخیلو اړخونو ته اجازه ورکوي چې موضوعاتو په اړه خبرې وکړي، معلوماتو ته لاسرسی ترلاسه کړي، او د آسیا پرمختیایي بانک د پالیسي په پلي کول کې دخیل شي. د آسیا

پرمختیایي بانک به د هغه وگړو او ډلو نومونه ښکاره نه کړي چې د پالیسي د پلي کولو په اړه اندیښنې وښيي.

د پالیسي د پلي کیدو نېټه او بیا کتنه

144. دغه پالیسي باید د 2012 میلادي کال د اپریل په دویمه د تطبیق وړ ده. د آسیا پرمختیایي بانک به د دغه پالیسي بیا کتنه له یوې مودې وروسته چې د تطبیق څخه یې وروسته د پنځه کلونو ډیره نشي، ترسره کړي. په بیا کتنه کې به هغه وگړي او سازمانونه چې دلچسپي لري، شامل شي. ■

غږي به په نوبتي ډول او هغه مهال به کار کوي چې شکایت شوی وي. دوی ته به د هرې کارې ورځې لپاره فیس ورکړل شي.

148. په راتلونکو پنځه کلونو کې د دغه پالیسي د پلي کولو لپاره به 700,000 ډالره اضافه بودجې او دپوهاوې لوړولو روزنې لپاره 120,000 ډالره ته، لکه څرنګه چې په 145-147 پراګړفونه کې توضیح شوي ده، اړتیا ده. دغه سرچینې به د کلني بودجې تخصیص په پروسې پورې اړه ولري، چې په دغه وخت کې به د سرچینو اړتیاوې و ارزول شي. د نړیوال درک د سروې لپاره به چې هرو درې کلونو کې به ترسره کېږي، بودجه ځانګړې شېر.

149. برسیره پردې، سیمیزه دخپلو اړخونو ته د معلوماتو د لاس رسې په ډیروالي تاکید، د آسیا پرمختیايي بانک د پروژو په شمیر کې د پام وړ ډیروالي له امله، د عملیاتو په ځانګړو کې به ډیرو کارکونکو ته اړتیا وي، څوچې د پروژو لپاره د اړیکو ځانګړې پلانونه جوړ کړي. ددې لپاره چې په ساحه کې د پوهاوې فعالیتونه ډیر شي، په راتلونکې پنځه کلونو کې به د منځنۍ او لوړو میشتو ماموریتونو کې چې د بهرنیو اړیکو مامورین نلري، نور ملي او اداري کارکونکي په پام کې ونیول شي. د کلني بودجې د چمتو کولو په مهال به د کارکونکو اړتیا به په تفصیل سره بیاکتنه شي. ■

145. د پالیسي د بریالي پلي کول لپاره اضافه او ډیرو لګښتونو ته اړتیا ده. د پروژې د اطلاعاتو پاڼه د ژباړې لپاره به اضافي سرچینو ته اړتیا وي، او د کلني بودجې کارې چوکاټ نور هم ځواکمن شي. د ژباړو نورو خدمتونو لپاره به د بودجې اضافي اړتیاوې د 2011 کال د ژباړې کارې چوکاټ د ارزونې په مهال ترسره شي.

146. د آسیا پرمختیايي بانک کارکونکي، دولتي مامورین، او نور اړوند دخپل اړخونه باید د پالیسي د نوي احکامو او څرنګه د آسیا پرمختیايي بانک کارونه به اغیزمن کړي، خبر شي. د پوهاوې لپاره به بیلابیل مودلونه د مخامخ روزنو په ګډون، د آسیا پرمختیايي بانک په مرکز او سیمیزو دفترونو کې او که شوني وي د ویدیو کنفرانسونو و کارول شي. د هیواد په اړه به لنډیز معلومات په ځانګړې توګه د منځنۍ او اوږدمهالې ماموریتونو د استازیتوب په دفترونو کې د وضعیت په بنسټ به چمتو شي. د بهرنیو اړیکو څانګه د پالیسي د تصویب څخه وروسته د روزنې یوې بودجې ته اړتیا لري.

147. د شکایتونو خپلواکه بورد بودجه به د شکایتونو په شمیر پورې چې دغه بورد ته وړاندې کېږي، اړه ولري، او د کلني بودجې د پروسې په چوکاټ کې به مناسبه مالي وجوه ورته وغوښتل شي. د شکایتونو خپلواکه بورد

د بیا کتنه مطابقت

150. د پالیسي د ښکاره کولو اړتیاوې باید د بیا کتنې مطابقت پورې تړاو ولري چې د آسیا پرمختیایي بانک د حساب ورکونې د میکانیزم په بنسټ وي. پالیسي د 34-26 پراگرافونو کې، د ښکاره کولو جزییات په 101-35 پراگرافونو کې راغلي دي، او د پلي کولو تنظیمات یې به 144-113 پراگرافونو کې ترتیب شوي دي چې د آسیا پرمختیایي بانک د حساب ورکونې د میکانیزم د بیا کتنې مطابقت په بنسټ باید ولاړ وي. ■

لومړۍ ضمیمه 1

د بهرنۍ مشورې پروسه

1. د عامه اړیکو پالیسي بیا کتنه د 2010 میلادي کال په فبروري کې د یو لور پورې داخلي رییس هیئت په گمارنې چې مشري یې عمومي ادارې رییس کوله پیل شوه. د آسیا پرمختیایي بانک د عامه اړیکو د پالیسي د بیا کتنې لپاره یوه ځانګړې ویب پاڼه جوړه کړه، خو چې د بیا کتنې د پروسې د پیل اعلان وکړي. دغه موضوع همدارنګه د آسیا پرمختیایي بانک د شراکت د خبر پاڼې د بریښنايي بولتن د سر خبر وه چې دغه بولتن له 1,000 څخه ډیر ګډون کوونکي لري، چې ډیر یې د مدني ټولنې، اکادمیک وګړي او د نورو پرمختیایي ادارو څخه دي.

2. د آسیا پرمختیایي بانک عامه وګړو ته بلنه ورکړه چې د 2005 کال د پالیسي په اړه د عامه اړیکو د پالیسي د بیا کتنې د ویب پاڼې له ليارې نظرونه ورکړي. د عامه وګړو د نظرونو ورکولو دوه میاشتو موده د 2010 کال د اپریل په 15 پای ته ورسېدله. په دغه موده کې د آسیا پرمختیایي بانک د داخل او بهر څخه د نظرونو غوښتنه وشوه تر څو چې د پالیسي د مشورې لومړۍ مسوده برابره شي. هغه نظرونه چې تر لاسه شوي وه د آسیا پرمختیایي بانک د عامه اړیکو د پالیسي په ویب پاڼه کې د بانک د ځوابونو سره خپاره شول.

3. د مشورې مسوده د آسیا پرمختیایي بانک په ویب پاڼه باندې د 2010 کال د جون په دویمه خپره شوه. په دغه مسوده کې یواځې اداري بدلونونه او د آسیا پرمختیایي بانک د کاري پروسو په اړه نوښتونه منعکس شوي وه. د پالیسي په اړه دغه مسوده او نظرونه په هیوادونو کې د اړونده مشورو بنسټ جوړ شو. دغه سند بیا په بهائې اندونیزیايي، چینایي، هندي، خمر او روسي باندې و ژباړل شو.

4. د 2010 اګست د جون د 15 څخه تر اګست دویم پورې پراخه مشورې ترسره شوې. د آسیا پرمختیایي بانک په ویب پاڼې باندې د عامه مشورې پلان او مهال ویش خپور شو. دغه مشوره د پاور پاینټ په پرېزنټشن کې واضح شوې وه چې د مشورې د شالید او محتوا، د بحث لپاره کلیدي ټکي، او د پالیسي لومړۍ مسودې په اړه پکې توضیحات ورکړل شوي وه.

5. په ټولیزه توګه د مشورې 20 ناستې په 12 هیوادونو کې ترسره شوې: آسټرلیا، بنگلادېش، کمبودیا، کاناډا، د چین جمهوریت، هند، اندونیزیا، جاپان، فلپاین، تاجکستان، او متحده ایالات. له 500 څخه ډیرو دخپلو اړخونو په دغه مشوره کې ګډون وکړ. دغه دخپل اړخونو کې د حکومت استازي، مدني ټولنه، د اغیزمنو وګړو په ګډون، سیالي کوونکي سازمانونه، علمي وګړي، او د خصوصي سکتور استازو ګډون کړی وه. دغه مشورې په انګلیسي ژبه او د اړونده هیوادونو په ژبه باندې ترسره شوې چې د اړتیا له مخې تسهیل کوونکي او ژباړونکي ګمارل شوي وه.

6. پداسې حال کې چې ډیرو ګډونکو دا ومنله چې د پالیسي موخې او لیدلوري ښه وه، خو بیا هم یې لاندې بنسټیز وړاندېزونه وکړل:

(i) دغه پالیسي ته د نورو څو اړخیزه پرمختیایي بانکونو د ښکاره کولو د ښه فعالیتونو سره مطابقت ورکړل شي.

(ii) د رد شویو غوښتنو لپاره د شکایتونو یو خپلواک کمیسیون تاسیس کول

(iii) د ښکاره کولو د اسټنډا د پالیسي بیا کتنه

(iv) د ساحې په کچه د اغیزمن شویو وګړو د دخپلولو وده

- (v) د بورد د روڼتیا ډیروول
- (vi) د خصوصي سکتور د عملیاتو په اړه د معلوماتو د ښکاره کولو ډیروول
- (vii) د ژباړو ډیروول او ښه کول
- (viii) د تفنیش رپورټونو او ټول هغه معلومات چې دلیری شویو شرکتونو او وګړو په اړې دي، ښکاره شي.
7. د د ټولو مشورو لنډیز، د ګډونکو د لیست په ګډون د عامه اړیکو د پالیسي د بیاکتنې په ویب پاڼه کې خپاره شوي وه.
8. د 2010 میلادي کال، د نومبر د میاشتې په 26، د پالیسي په اړه دویمه مسوده او د بهرنیو نظرونو لنډیز او د آسیا پرمختیایي بانک ځوابونه د یوې میاشتې لپاره په ځانګړې ویب پاڼه کې خپاره شول. دغه بیا په بهانې اندونیزیايي، چینایي، هندي، څمر او روسي باندې و ژباړل شو. تر شونې کچې پورې د مشورې په مهال بیا ددغې مسودې په اړه تر لاسه شوي نظرونه داخل شول.
9. وروسته له دې چې په دویمې مسودې باندې نظرونه د غور لاندې ونیول شول، یو کاري سند برابر شو څو چې د بورد له لوري د 2011 کال د فبرورې په میاشت کې د غور لاندې ونیول شي. دغه کاري سند په دویمه مشورتي مسوده باندې د ترلاسه شویو نظرونو په ځواب کې د آسیا پرمختیایي بانک د عامه اړیکو د پالیسي د بیاکتنې په ویب پاڼه باندې خپور شو.
10. د مشورې د پروسې د برخې په توګه، د عامه اړیکو د پالیسي د بیاکتنې ډلې همدارنګه څو ځلي د غیردولتي موسسو د ټولنو له استازو سره د آسیا پرمختیایي بانک او د نړیوالې روڼتیا د نوښت په اړه په 2010 کال کې په مانیلا کې ناستې ترسره کړې تر څو چې د بیا کتنې په اړه بحث وکړي او نظرونه ترلاسه کړي. د 2011 کال د جنوري په میاشت کې د نړیوالې روڼتیا نوښتونو په مانیلا کې د عامه اړیکو د پالیسي د بیاکتنې په اړه یو ګردې میز دایر کړ. د 2011 کال د مې په میاشت کې، د آسیا پرمختیایي بانک د یوه پینل په بحث کې چې د عامه اړیکو د پالیسي په اړه او د غیر دولتي موسسو له لوري تنظیم شوي وه، ګډون وکړ، چې دغه بحث د آسیا پرمختیایي بانک په اړه د نوموړي بانک د 44 ناستې په دوران کې د ویتنام د ها نوي په ښار کې ترسره شوي وه. په دغه دواړو ناستو کې، د آسیا پرمختیایي بانک د عامه اړیکو د پالیسي او بیا کتنې په اړه یو پرېزنټیشن وړاندې کړ او د ګډونکو پوښتنو ته یې ځوابونه وویل.

دویمه ضمیمه 2

د نورو څو اړخیزه پرمختیایي بانکونو کې د معلوماتو بنکاره کول

1. د څو اړخیزه پرمختیایي بانکونو د معلوماتو د بنکاره کولو د پالیسي گډ او اساسي لارښود دا اړتیا په گوته کوي چې په خپلو فعالیتونو کې باید ډیر بنکاره او روښتیا ولري. د آسیا پرمختیایي بانک سیالي کونکي سازمانونو په دې وروستیو کې د معلوماتو د بنکاره کولو پالیسي کې بدلونونه راوستلي دي او یا خپلې پالیسي گانې د ډیرې روښتیا او حساب ورکونې لپاره تعدیلوي. په هر یو دغه ادارو کې، د پالیسي په تعدیل کې د اسنادو د بنکاره کولو د پراختیا او دغه ډول معلوماتو ته لاس رسې ډیرول شامل دي.

د افریقا پرمختیایي بانک

2. د 2004 کال د مارچ په میاشت کې، د افریقا پرمختیایي بانک د معلوماتو د بنکاره کولو پالیسي تصویب کړله، چې د 2005 کال په اکتوبر کې بیا تعدیل شوه. په دغه پالیسي کې دا بنکاره شوې دي چې د افریقا پرمختیایي بانک اړوند فعالیتونو او عملیاتو په اړه ټول معلومات بنکاره شي، یواځې د هغه حالاتو پرته چې ډیر اړ دلائل شتون ولري چې دغه معلومات بنکاره نشي.

3. د عملیاتي معلوماتو لپاره، په پالیسي کې یو لړ پراخه اسنادونه په گوته شوي دي چې باید عام وگړي ورته لاس رسې ولري، د هر سند لپاره د لنډو معلوماتو په گډون هغه پړاونه هم په گوته شي چې ددغه سندونو د چمتو کولو پروسه کې تیر شوې دي. په پالیسي کې د افریقا پرمختیایي بانک د مالي، اداري او حقوقي معلوماتو په اړه ځانگړې اشاره شوې ده چې دغه ډول معلومات باید عامو وگړو ته ورکړل شي.

4. د بیلگې په توگه، په پالیسي کې دا په گوته شوي دي چې د عملیاتي پالیسي سند او د هیواد د ستراتیژي سند مسودې به د بورډ د بحث څخه 50 ورځې وړاندې عامه وگړو ته بنکاره کيږي، تر څو چې د دغه سندونو په اړه مشورې ترویج او د دخپلو اړخونو گډون ډیر شي.

5. د هغه معلوماتو کتگوري چې باید محرم پاتې شي، د داخلي مالي معلوماتو په گډون چې کیدای شي د افریقا د پرمختیایي بانک د ډلې فعالیتونه په پانگو او مالي بازار، او مالي سوداګري کې اغیزمن کړي، او یا د شخصي ادارو د ملکیت په اړه معلومات چې د افریقا پرمختیایي بانک ترلاسه کړي دي او یا د پور په اړه مذاکرې روانې وي شاملیږي، خو د دغه ډول معلوماتو خپرول یواځې هغه مهال کیدای شي چې د شخصي ادارو له لوري یې اجازه ورکول شوې وي.

6. د افریقا پرمختیایي بانک بورډ د معلوماتو د بنکاره کولو پالیسي په 2011 کال کې ترسره او بشپړه شوې ده.

د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک

7. د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک د عامه اړیکو پالیسي د 2011 کال د جولای په میاشت کې نوې کړه. دغه نوې پالیسي د 2011 کال په نومبر کې نافذیږي.

8. د پروژو پروفایلونه (د پروژې د لنډیز سندونه) به د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک په ویب پاڼه کې د خصوصي سکتور د پروژو د بورډ له لوري د غور څخه 30 ورځې وړاندې په ویب پاڼه کې خپرېږي، پرته له هغه حالاتو څخه چې پروژه د محرمیت د محدودیتونه په چوکاټ کې راشي، چې په دې حالت کې به د پروژې د لنډیز سند به ژرتر ژره او د لومړي قسط د ورکولو د مخه خپور شي. د عامه سکتور د پروژو د لنډیز سندونه لږ تر لږه بورډ ته د غور لپاره د وړاندې کېدو څخه 60 ورځې مخکې خپرېږي. د پروژو پروفایلونه په انګلیسي او د اړونده هیواد چې پروژه پکې پلي کیږي، په ملي رسمي ژبه کې خپرېږي. که چیرې په مادي ډول سره په پروژه کې بدلون راشي، نو بیا معلومات نوې کیږي.

9. د 2011 کال د نوې شوي پالیسي مطابق، عامه وګړو ته د هیواد د ستراتیژي د چمتو کولو لپاره 45 ورځې د نظر ورکولو لپاره وخت ورکول کیږي. کله چې نوې پالیسي نافذه شي، نو د هیواد د ستراتیژي مسوده به په اړونده ملي رسمي ژبه خپره شي، څو چې عامه مشورې ته لاره هواره شي. د عامه نظرونو لنډیز او د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک کارکونکو نظرونو به هیواد د ستراتیژي وروستني تصویب لپاره د رییسانو بورډ ته واستول شي. د بورډ له لوري د هیواد د ستراتیژي د تصویب وروسته به د عامه وګړو نظرونه د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک په ویب پاڼه خپاره شوي او وروستني تصویب شوي ستراتیژي به په ملي رسمي ژبه خپره شي. پالیسي دا هم په ګوته کوي چې د سکتورونو د ستراتیژي ګانو مسودې به د عامه نظرونو لپاره د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک په ویب پاڼه کې د 45 ورځو لپاره خپرې شي. د عامه نظرونو لنډیز او د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک کارکونکو ځوابونه د سکتور د ستراتیژي وروستني تصویب لپاره د رییسانو بورډ ته واستول شي.

10. د 2011 کال د عامه معلوماتو پالیسي کې د چاپیریال او ټولنیز اغیز د ارزونې د شاملولو ژمنه هم شوې ده چې بورډ ته د غور لپاره لږ تر لږه د خصوصي سکتور لپاره 60 ورځې او د عامه سکتور لپاره 120 ورځې وړاندې عامه وګړو ته په لندن کې د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک په مرکزي دفتر او اړونده هیواد میشت دفتر کې چې پروژه موقعیت لري، وړاندې شي.

11. د اروپا پرمختیایي او بیارغونې بانک هر کال د عامه معلوماتو د پالیسي د پلي کولو په اړه کلنې رپورټ په خپل ویب پاڼه کې خپروي، چې د عامه معلوماتو د پالیسي په اړه د شويو ژمنو او دا چې د کال په دوران کې څرنگه پلي شوي دي، لنډیز وړاندې کوي.

د اروپا د پانګې اچونې بانک

12. د اروپا د پانګې اچونې بانک ژمن دي چې خپلو دخپلو اړخونو ته د معلوماتو لاس رسي ورکړي څو چې وتوانېږي د بانک د حکومتوالي، ستراتیژي، پالیسيو، فعالیتونو، کړنو، اجرائتو، اغیز او لاس ته راوړنو په اړه پوهاوي ترلاسه کړي. د اروپا د پانګې اچونې بانک د رویتیا نوې ستراتیژي د 2010 کال د فبروري د میاشتې څخه نافذه شوه. ټول معلومات چې د اروپا د پانګې اچونې بانک سره دي، د غوښتنې په بنسټ کیدای شي چې ښکاره شوي څو که چیرې د نه ښکاره کولو لپاره یې اړین دلیل وجود ولري. څرنگه چې د اروپا د پانګې اچونې بانک د یو بانک په توګه کار کوي، د معلوماتو د ښکاره کولو لپاره ځانګړي موانع هم شتون لري.

13. ددې لپاره چې معلوماتو ته لاس رسي ترویج شي، د اروپا د پانګې اچونې بانک ژمن دي چې داسې یوه ژبه غوره کړي چې د عامه وګړو اړتیاوې پوره کړي.

14. د هغه محدودیتونو سره چې د نافذه قوانینو او قواعدو له امله وضع شوي دي، عامه وګړو ته د معلوماتو د ښکاره کولو وروستني تصمیم د اروپا د پانګې اچونې بانک سره دي، او دغه بانک به تصمیم نیسي چې کوم سندونه د خپل ویب پاڼې له لپارې او کوم سندونه په چاپي ډول سره خپاره کړي. په عمومي ډول سره، هغه سندونه چې د عامه دلچسپي وړ ګڼل کیږي، او کیدای شي چې ګڼ دخپل اړخونه یا د عامو وګړو د دلچسپي لامل شي، خپاره به شي.

15. پداسي حال کې چې د اروپا د پانګې اچونې بانک ژمن دې چې د معلوماتو ښکاره کولو روڼتيا پلي کړي، همدارنګه مسؤليت لري چې مسلکي محرميت د اروپايي قوانينو په بنسټ وساتي. ملي قواعد او د بانک د سکتور معيارونه چې سوداګريز تړونونه او د بازار فعاليتونه د پوښښ لاندې راولي هم د اروپا د پانګې اچونې بانک باندې پلي کيږي. د معلوماتو ښکاره کولو استثنائات په عمومي ډول سره د اروپا د پانګې اچونې بانک د خپلو شريکانو سره محرمې سوداګريزې اړيکې دي.
16. د اروپا د پانګې اچونې بانک ژمن دې چې په رضاکارانه توګه سره د ټاکل شويو پاليسيو په اړه رسمي عامه مشورې په لاره واچوي.
17. هر عام وګړي حق لري چې د اروپا د پانګې اچونې بانک څخه د معلوماتو غوښتنه وکړي او تر لاسه يې کړي. غوښتنو ته هر ځواب بايد له دلایلو سره يو ځای وي.
18. د سازمان په داخل کې د روڼتيا د پاليسۍ د پلي کولو لپاره سرچينې تخصيص کيږي. د اروپا د پانګې اچونې بانک په ټولو سيميزو دفترونو کې د معلوماتو مرکز جوړ شي څو چې سيميزو وګړو ته د اروپا د پانګې اچونې بانک د فعاليتونو په اړه معلومات ورکړي.
19. د اروپا د پانګې اچونې بانک د شکايتونو ميکانيزم د خپلو اړخونو ته، کله چې دخپل اړخونه داسې و انگيرې چې د اروپا د پانګې اچونې بانک د روڼتيا د پاليسۍ په بنسټ فعاليتونه نه دي عرضه کړي، د شکايت اجازه ورکوي.

د بين الامريکا پرمختيايي بانک

20. د 2009 کال د دسمبر په مياشت کې بين الامريکايي پرمختيايي بانک د رييسانو اجرايوې بورد د روڼتيا د پاليسۍ د پراخه بيا کتنې اجازه ورکړه. بورد د بين الامريکايي پرمختيايي بانک معلوماتو د لاس رسې پاليسۍ د 2010 کال د مې په 12 تصويب کړه، او د 2011 کال د جنوري په لومړي نيټه نافذه شوه.
21. ددې لپاره چې د معلوماتو په ښکاره کولو باندې تاکيد شوې وي، د بين الامريکايي پرمختيايي بانک به له دې وروسته (مثبت ليست) د معلوماتو چې معمولاً يې ښکاره کوي، خپور نکړي. دغه پاليسۍ به هغه معلوماتو چې د بين الامريکايي پرمختيايي بانک له لوري توليديږي او يواځې د دغه بانک ملکيت وي د ښکاره کولو د استثناء ليست پورې تړاو ولري. برسیره پردې، په پاليسۍ کې يو شمير ځانګړي معلومات ليست شوي دي چې بايد خپاره نشي.
22. په دغه پاليسۍ کې د پخوا په پرتله اوس د ډيرو معلوماتو د څرګندولو اجازه ورکړل شوې ده، په ځانګړې توګه د بورد د کړنو او د پروژو د اجرا په اړه د معلوماتو ښکاره کولو اجازه ورکړل شوې ده. په پاليسۍ کې د بورد د کميتو د اجندا او د ناستو يادښتونو ته لاس رسې ورکړل شوې دي. د اجرايوې رييسانو بياني به په رضاکارانه ډول سره ښکاره شي. د لومړي ځل لپاره به د يو شمير پروژو د څارنې او ارزونې رپورټونه عامه وګړو ته وړاندې شي. په دغه پاليسۍ کې د بورد د ځينو اسنادو ښکاره کول په ورته وخت کې چې بورد ته لېږل کيږي، وړاند وينه کړې ده، لکه د هيواد ستراتيژي، د پور لپاره پروپوزل، او تخنيکي مرستې چې دغه ښکاره کول د خپل هيواد رضايت پورې تړاو لري.
23. د پاليسۍ مطابق هغه معلومات چې عامه نه دي، د وخت په تيريدو سره ښکاره شي. که چيرې معلوماتو ته د لاس رسې يوه غوښتنه
24. رد شي، غوښتونکي کولای شي چې په دويم پړاو کې خپلواکه بورد ته شکايت وکړي.

د نړيوال بانک پله

نړيوال مالي شرکت

25. د 2009 کال د سپټمبر په مياشت کې نړيوال مالي شرکت، د 2006 کال د بنکاره کولو د پالیسي بیا کتنه د یو اوږدمهالې کاري چوکاټ د برخې په توګه پیل کړه. د نړيوال مالي شرکت اوږدمهالې کاري چوکاټ د ریيسانو بورد د 2011 کال د مې په 12 تصویب کړ، چې معلوماتو ته د لاس رسي پالیسي پکې شامله ده. په دغه نوي پالیسي کې د معلوماتو د بنکاره کولو په ملاتړ کې چې په پالیسي کې بیان شوي دي، توضیحات راغلي ديو چې د دغه ډول معلوماتو د بنکاره کولو لپاره باید مفتح دلیل شتون ولري. دغه پالیسي کې د نړيوال مالي شرکت د خپلو پروژو او پانګه اچونو په اړه توان لور شوي دي چې د ټولې پروژې د دوران په اړه خبرې وکړي او د پرمختیايي لاس ته راوړنو په اړه رپورټ ورکړي. همدارنګه دغه پالیسي د نړيوال مالي شرکت د پانګې اچونې او مالي مداخلو او مشورتي خدمتونو کې رونتیا لوروي، او د هغه وګړو لپاره چې د بنکاره کولو غوښتنې یې رد شوي وي، د شکایتونو لپاره دوه پړاو لرونکې خپلواکه میکانیزم را منځ ته کوي.

دڅو اړخیزه پانګې اچونې د تضمین اداره

26. د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین ادارې د معلوماتو د بنکاره کولو پالیسي د 2007 کال د جولای په لومړي نیټه نافذه شوه چې د 1999 کال د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین ادارې د بنکاره کولو پالیسي او احکام یې لغوه کوي.

27. د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین اداره د خپلو فعالیتونو په اړه معلومات بنکاره کوي څو چې خپل مشتریان، دخپل اړخونه (د اغیزمن شویو ټولنو په ګډون)، او نور دلچسپي لرونکو عامه وګړي په ښه ډول سره پوهه شي او ښه ونډه واخلي او د پوهاوي په بنسټ د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین ادارې د سوداګریزو فعالیتونو، د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین ادارې د عمومي پرمختیا او د نورو فعالیتونو د اغیز، او پرمختیا کې یې د ونډې، په اړه بحث وکړي. دغه معلومات چې د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین اداره یې بنکاره کوي، د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین ادارې، په ادارې معلوماتو، او د هغه فعالیتونو په اړه معلومات چې د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین اداره یې ملاتړ کوي، په کټګوري کې راځي. پداسې حال کې چې د ډیرو معلوماتو د بنکاره کولو مسؤلیت د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین ادارې د مشتریانو په غاړه دي، د څو اړخیزه پانګه اچونې د تضمین اداره، ځینې ځانګړې معلومات د خپلې پالیسي مطابق بنکاره کوي.

28. د هغه معلومات چې په پالیسي کې یې د بنکاره کولو وړاندوینه شوې ده، ښه ګڼل شوي ده، په هغه صورت کې چې د معلوماتو نه بنکاره کولو لپاره کوم قانع دلیل شتون ونلري.

نړيوال بانک

29. د نړيوال بانک معلوماتو ته د لاس رسي پالیسي د اجرائیوي ریيسانو د بورد له لوري د 2009 کال د دسامبر په مياشت کې تصویب شوه او د 2010 کال د جولای په لومړي نیټه نافذه شوه. دغه نوي پالیسي د معلوماتو په بنکاره کولو کې د نړيوال بانک په کرنلاره کې بنسټیز بدلون را منځ ته کړ چې د یوې کرنلارې څخه چې د هر ډول معلوماتو د بنکاره کولو په اړه به یې فیصله کوله، اوس داسې کرنلارې ته بدلون وموند چې ټول معلومات چې په واک کې لري د استثناء شوي لیست پرته یې بنکاره کړي.

30. پالیسي د ډیرو معلوماتو د بنکاره کولو اجازه ورکوي، په ځانګړې توګه د پروژو په اړه چې چمتو او پلي کېږي، د تحلیلي او مشورتي فعالیتونو او د بورد د کړنو په اړه معلومات بنکاره کړي. په ورته وخت کې دغه بانک ځینو پالیسي او ستراتیژیکانو، د پروژو اړونده اسنادو ته د بورد ریيسانو ته د بیاکتنې او غور سره سم، لاس رسي ورکوي. خو، پالیسي د بحثونو پروسه محرمه ساتي، ځکه چې د دغه پروسې

تصمیمونه او فعالیتونه د غړو دولتونو باور او اړیکې ساتي او دا تضمین کوي چې کارکونکي په ازاد ډول سره خپل نظر او وړاندیزونه په داخل کې او له خپلو مشتریانو سره شریک کړي.

31. پالیسي اعظمي معلوماتو ته د لاس رسي او د معلوماتو د محرمانیت تر منځ چې ښکاره کول یې کیدای شي ښکاره گټو ته زیان ورسوي، یو اندول جوړ کړي دی. په پالیسي کې یو لیست د معلوماتو شامل دي چې دغه ډول معلومات به ښکاره نشي، چې د استثنایي معلوماتو په توګه ګڼل کیږي. خو، نړیوال بانک حق لري چې په استثنایي حالاتو کې ځانګړي معلومات چې د استثنا په لیست کې راځي، ښکاره کړي، که چېرې نړیوال بانک دا ومومي چې د دغه ډول معلوماتو ښکاره کولو گټو د معلوماتو د پټولو څخه ډیره ده. همدارنګه، دغه بانک حق لري چې هغه معلومات چې په معمولي حالاتو کې یې ښکاره کوي، په استثنایي ډول سره ښکاره نه کړي، که چېرې بانک ته دا جوتنه شي چې د دغه ډول معلوماتو ښکاره کولو زیان د ګټې په پرتله ډیر دی.

32. د نوي پالیسي مطابق، نړیوال بانک به ترشوني کچې معلومات له عامه وګړو سره شریک کړي، په ځانګړې توګه په خپل بهرني ویب پاڼه کې دغه معلومات خپاره کړي، او ښکاره او اغیزمنې پروسي به د معلوماتو د غوښتنو او د غوښتنل شویو معلوماتو د ځواب ویلو لپاره برابرې کړي. همدارنګه نړیوال بانک به د شکایتونو دوه پړاوونه پروسه جوړه کړي، دویم پړاو به داسې میکانیزم وي چې د خپل مدیریت څخه به خپلواک وي، او دا به د هغه وګړو لپاره وي چې په دې باور وي چې نړیوال بانک په غیری مناسبه توګه معلوماتو ته د دوي لاس رسي رد کړي دی. په پایله کې، پالیسي دا مني چې د وخت په تیریدو سره د ځینو معلوماتو حساسیت کمېږي، او د ځینو محرمو کټګوریو معلوماتو د ښکاره کولو لپاره یو وروستنې مهال ویش هم برابر وي.

د 2005 کال د عامه اړیکو پالیسی، د عامل اړیکو د پالیسی دڅیړنې سند او د نړیوال بانک او بین الامریکایي پرمختیایي بانک معلوماتو ته د لاس رسی د پالیسیو پرتله (سپتمبر 2011)

موضوع	د آسیا پرمختیایي بانک اوسني فعالیتون (د 2005 کال د عامه اړیکو پالیسی)	د عامه اړیکو د پالیسی د بیا کتنې د پلټنې پاڼه	نور څو اړخیزه پرمختیایي بانکونه
1. د پالیسی عنوان	د آسیا پرمختیایي بانک د عامه اړیکو پالیسی: ښکاره کول او د معلوماتو تبادله	د پالیسی عنوان په خپل حال پاتې شو	نړیوال بانک: د نړیوال بانک معلوماتو ته د لاس رسی پالیسی IDB: معلوماتو ته د لاس رسی پالیسی
2. د پالیسی وضعیت	په 2005 کي پالیسی تصویب شوه. اوس مهال د بیا کتنې لاندې ده	د پلي کیدو وړ نه ده	نړیوال بانک: د 2009 کال د نومبر په 17 پالیسی تصویب او د 2010 کال د جولای په لومړي نافذه شوه. IDB: د 2010 کال د می په دولسمه تصویب او د 2011 کال د جنوري په لومړي نافذه شوه
3. د بهرنیو اړیکو ستراتیژي په پالیسی کې شامله شوې ده؟	هو، د عامه اړیکو پالیسی د ښکاره کولو د پالیسی او د بهرنیو اړیکو د ستراتیژي ټولیزه ده.	د بهرنیو اړیکو ستراتیژي د عامه اړیکو په مشخص تمرکز باندې بدله شو، تر څو چې دا باوري کړي چې د بیلابیلو وګړو سره اغیزمنې اړیکې ترسره شوې دي.	نړیوال بانک او IDB: هیڅ پوښتنې نشته: یواځې معلوماتو ته لاسرسی. بهرنی اړیک او عامه اړیکې بیلو سندونو کې څیړل شوې دي
4. د اصولو په بنسټ تګلاره؟	د عامه اړیکو پالیسی ځینې عمومي اصول ټاکي (28-38 پراګرافونه)، خو واضح تاکید په کومه موضوع نه دي شوي	د پالیسی په بیانیه کې د پالیسی په بنسټیزو موضوعاتو تاکید شوي دي (27-33 پراګرافونه)	نړیوال بانک او IDB پالیسی ګانې د اصولو په بنسټ ګرځولې دي. ولاري دي.
5. د ښکاره کولو په ملاتړ بیان شوي دي؟	هو.	د معلوماتو د ښکاره کولو د ملاتړ وضعیت ساتل شوي دي.	نړیوال بانک او IDB: هو
6. د وخت په بنسټ ښکاره کول؟	هو، د سند وخت چې د آسیا پرمختیایي بانک کې په خپرېږي، د سند د ډول له مخې په ښکاره ډول سره بیان شوي دي (د بیلګې په توګه، ځینې سندونه باید د ارزونې د مخه خپاره شي، او نور باید د بورډ د غور وروسته په دوه اونیو کې دننه خپاره شي).	هو. د معلوماتو د ښکاره کولو وخت او د اړتیا په بنسټ تازه کول. د بورډ د ډیرو سندونو ښکاره کول د بورډ سره د شریکولو په مهال ترسره کیږي	نړیوال بانک او IDB: د نړیوال بانک او IDB د پالیسی د سند له مخې د معلوماتو د ښکاره کولو لپاره کوم مهال ویش نه دي ورکړل شوي، یواځې د بورډ د سندونو په اړه چې د بورډ سره د شریکولو په مهال به ښکاره کیږي.

د جدول ادامه

موضوع	د آسیا پرمختیایی بانک اوسني فعالیتون (د 2005 کال د عامه اړیکو پالیسي)	د عامه اړیکو د پالیسي د بیا کتنې د پلټنې پاڼه	نور څو اړخیزه پرمختیایی بانکونه
6. د د وخت په بنسټ ښکاره کول (د مخکني جدول ادامه)	هو. پنځه کاري ورځو کې د غوښتنې رسېدل باید تایید شي او په 30 ورځو کې باید ورته ځواب ورکړل شي.	هو. پنځه کاري ورځو کې د غوښتنې رسېدل باید تایید شي او په 20 ورځو کې باید ورته ځواب ورکړل شي.	هو: نړیوال بانک: هو. پنځه کاري ورځو کې د غوښتنې رسېدل باید تایید شي او په 20 ورځو کې باید ورته ځواب ورکړل شي. چې د تاریخ د تمدید امکان شته
7. په پالیسي کې د مثبت لیست اسناد شامل دي یا هغه معلومات شامل دي چې باید ښکاره شي؟	هو، د عامه اړیکو پالیسي کې د هغه معلوماتو چې د آسیا پرمختیایی بانک په ویب پاڼه کې باید خپاره شي او یا د پور اخیستونکي او مشتري له لوري اغیزمنو ته خپاره شي، شتون لري. (مثبت لیست)	هو، مثبت لیست ساتل شوي او نوي کيږي تر څو چې د خپل اړخونو خبر وي چې کوم مهال اسنادونه او معلومات په فعاله توګه ښکاره کيږي.	نړیوال بانک او IDB: د معلوماتو د ښکاره کولو لپاره هیڅ ډول مثبت لیست نلري. هر هغه معلومات چې په منفي لیست کې نه راځي، ښکاره کیدلای شي.
8. د ښکاره کولو استثناءات (منفي لیست)	هو (126-127 پراګرافونه)	د استثناء لیست واضح شوي دي (97 پراګراف). د اوه کتګوري معلوماتو لپاره چې باید ښکاره نشي، عنوانونه ورکړل شوي دي. په ځینو قضیو کې، د استثناء لیدلوري نور هم د اړونده معلوماتو چې باید ښکاره نشي، د ښکاره کولو سره د زیانونو د ډول په ګوته کولو سره نور هم مشخص شوي دي.	نړیوال بانک او IDB: هو. خو د معلوماتو نه ښکاره کولو استثناءات د هغه زیانونو په اړه چې د ښکاره کولو په صورت کې یې را منځ ته کيږي، نه بیانوي.
9. د بحث لاندې موضوعاتو د معلوماتو محرمي؟	هو، محرم معلومات چې د استثناء په چوکاټ کې راځي (126.1-126.3 پراګرافونه). هغه معلومات چې د 126.1-126.2 پراګرافونو لاندې راځي، ښکاره نشي، خو که چیرې ځانګړي ګټې یې د ښکاره د زیان څخه ډېرې وي. د بورډ د ناستو یادښتونو متن د (126.3 پراګراف) په بنسټ په استثناء کې راځي.	هو، د 2005 کال د عامه اړیکو د پالیسي د محرمو معلوماتو پروسه په 97 پراګراف (iii) - (i) پورې په خپل حال پاتې شوې ده. د بورډ د ناستو د یادښتونو متن کیدای شي چې د غوښتنې په بنسټ لس کاله وروسته ښکاره شي (پرته له تېرو کړنو)، دا کار په هغه صورت کې کیدای شي چې په دغه یادښتونو کې داسې معلومات نه وي چې د پالیسي په استثناءاتو کې راشي (84 پراګراف)	هو. نړیوال بانک او IDB: د بحثونو اړوند معلومات د استثناء په کتګوري کې راځي. نړیوال بانک: د بورډ او د بورډ د کمیټو د ناستو د یادښتونو متن د غوښتنې په بنسټ لس کاله وروسته شریک کیدای شي، خو په دې شرط چې دغه معلومات د محرومو معلوماتو په لیست کې شامل نه وي. IDB: د بورډ او د بورډ د کمیټو د ناستو د یادښتونو متن د IDB پالیسي کې د پوښ لاندې نه دي راغلي.

د جدول ادامه

ادامه لری

موضوع	د آسیا پرمختیایی بانک اوسني فعالیتون (د 2005 کال د عامه اړیکو پالیسي)	د عامه اړیکو د پالیسي د بیا کتنې د پلټنې پاڼه	نور څو اړخیزه پرمختیایی بانکونه
10. د ټولو معلوماتو امنیتي محرمیت چې له بانک سره دي؟	نه (د محرمیت سیستم یواځې د بورډ اسنادو لپاره دي).	نه. د داخلي مصونیت د محرمیت سیستم بیاکتنه به بېله ترسره کېږي.	نړیوال بانک او IDB: هو
11. د بانک د معلوماتو او اسنادو ښکاره کول؟	هو، خو د معلوماتو د ښکاره کولو فعال سیستم باید نه وي. د معلوماتو هر غوښتنه باید د عامه اړیکو د پالیسي سره پرتله او بیا کتنه یې وشي. که چیرې سند په استننا کې نه راځي، بیا نو غوښتنل شوي معلومات باید ښکاره شي. تاریخي معلوماتو په برخه کې لږ استثناءات شتون لري.	هو. اوسني فعالیتونه په خپل حال پاتې کېږي.	نړیوال بانک او IDB: د 5، 10 او 20 کلونو وروسته د اسنادو ډول ته په کتو سره د معلوماتو ښکاره کول
12. د بانک امتیازي اختیارات چې د عامه دلچسپي لپاره هغه معلومات چې په استننا کې راځي ښکاره کړي (مثبت رد)؟	هو، ټول معلومات چې د عامه اړیکو د پالیسي د استننا په چوکاټ کې د پوښښ لاندې راځي، پرته د محرمیت د حقوقي ژمنې څخه (129-130 پر اګرافونه) د PDAC د تصمیم منځته لغو	هو، اوسني فعالیت په خپل حال پاتې کېږي (99-100 پر اګرافونه). د تصمیم مثبت لغو کول د بورډ د ریکارډ لپاره د بورډ تصمیم او د نورو اسنادو لپاره د عمومي رییس لغو کول	نړیوال بانک: هو، یواځې د ځانګړو شرکتی معلوماتو لپاره، محرم معلومات او مالي معلومات IDB: هو
13. بانک د خپل امتیاز له مخې هغه معلومات چې په استننا کې نه راځي، نه ښکاره کوي (منفی رد)؟	نه	هو، په استثنایي حالاتو کې، او که چیرې بورډ اجازه ورکړي (101 پر اګراف)	نړیوال بانک: هو، په استثنایي حالاتو کې، او که چیرې د بورډ له لوري ورته صلاحیت ورکړل شوي وي، د بورډ د ریکارډ لپاره، او د معاون رییس او یا د بورډ در رییس له لوري د نورو اسنادو لپاره. IDB: هو، په استثنایي حالاتو کې، د بورډ د ریکارډو لپاره د بورډ لیکل شوي اجازه او معلوماتو ته د لاس رسې کمیته اجازه د نورو اسنادو لپاره
14. د معلوماتو د رد په صورت کې د شکایتونو پروسه؟	هو (داخلي). د شکایت یو پړاو میکانیزم دی چې د PDAC له لوري ترسره کېږي او غړي یې د عمومي مدیریت رییس، منشي، عمومي مشاور او د بهرنیو اړیکو عمومي رییس (158-159 پر اګرافونه)	هو. د شکایتونو دوه پړاونه دي (136-141 پر اګرافونه): (i) لومړی پړاو په PDAC پورې اړه لري (داخلي) (ii) دویم پړاو کې درې تنه خپلواک وګړي چې د معلوماتو په اړه کارپوهان وي په پروسه کې دخپل دي.	نړیوال بانک: هو. د دوه پړاونو د شکایت میکانیزم، چې دویم پړاو یې خپلواکه دی، چې درې تنه د معلوماتو د ازادې کارپوهان دي. IDB: هو، د دوه پړاونو د شکایت میکانیزم، دویم پړاو یې بهرنی بورډ دی (ترکیب په اړه یې جزییات نشته)
15. شکایتونه: د بیاکتنې لیدلوري یا کچه؟	د PDAC له لوري یې بیا کتنه کېږي که چیرې د غوښتنې د رد په اړه شکایت وشي چې پالیسي څخه تخطي شوې ده.	لومړی پړاو: د PDAC له لوري بیا کتنه (i) چې د معلوماتو د غوښتنې د رد له امله له پالیسي تخطي شوې ده، (ii) د پالیسي د استننا د لغوي لپاره غوښتنه (عامه کټي، 99 پر اګراف)	نړیوال بانک او IDB: لومړی پړاو: د داخلي کمیټې له لوري بیاکتنه (i) شکایت چې د معلوماتو په ردولو سره د پالیسي څخه تخطي شوې ده، یا (ii) د عامه کټو لپاره د لغوي غوښتنه

د جنو ادامه

موضوع	د آسیا پرمختیایی بانک اوسنی فعالیتون (د 2005 کال د عامه اړیکو پالیسي)	د عامه اړیکو د پالیسي د بیا کتنې د پلټنې پاڼه	نور څو اړخیزه پرمختیایی بانکونه
		دویم پړاو: د شکایتونو د خپلواکه بورډ له لوري د PDAC د تصمیم بیاکتنه د (i) قضیې په صورت کې	دویم پړاو: د شکایتونو د خپلواکه بورډ له لوري د داخلي کمیټې د تصمیم بیا کتنه (i).
16. د اداري بودجې جزییاتو ښکاره کول؟	هو. د آسیا پرمختیایی بانک بودجې کلني مالي رپورټ ښکاره کېږي.	هو. اوسنې فعالیتونه په خپل حال پاتې کېږي.	نړیوال بانک او IDB: هو
17. همزمانه ښکاره کول: (i) د پالیسيو او ستراتیژیو ښکاره کول چې بورډ سره د شریکولو په مهال عامه مشورې پرې ترسره شوې وي؟	نه	هو. د پالیسي او ستراتیژي سندونه چې د عامه مشورې له پروسې څخه تیر شوي وي (W او R سند) به د آسیا پرمختیایی بانک په ویب پاڼه کې بورډ سره د شریکولو په مهال خپره شي (72 پراگراف)	نړیوال بانک: هو، د پالیسي او ستراتیژي سندونه چې د عامه مشورې وروسته چمتو شوي وي، که چېرې مسوده د اجرايوي رییسانو له لوري بیاکتنل شوې وي. IBD: هو، د عملیاتي پالیسيو او ستراتیژیک سکټور په اړه که چېرې د سند لومړنۍ نسخې د بورډ له لوري د غور لاندې نیول شوي وي.
(ii) هغه مهال د هیواد د ستراتیژیو ښکاره کول چې له بورډ سره شریکي شوې وي؟	نه، خو د CPS مسوده باید په هیواد کې دخپلو اړخونو سره د مشورې په موخه د CPS د تصویب څخه وړاندې دوه ځلي شریکه شي.	هو. د CPS وروستني پروپوزل به د ADB په ویب پاڼه کې بورډ ته د شریکولو په مهال خپور شي، په دې شرط چې د غړي هیواد له دغه ښکاره کولو سره موافق وي (38 پراگراف).	نړیوال بانک: هو، که چېرې غړي هیواد رضایت ولري. IBD: هو، خو د اړونده هیواد رضایت پورې تړاو لري.
(iii) د پور پروپوزلونه د بورډ ته د تصویب لپاره د استولو په مهال ښکاره کول	نه. د بورډ د تصویب څخه وروسته په دوه اونيو کې دننه د پور هیڅ پروپوزل نه ښکاره کېږي.	هو. د دولتي پروژو لپاره د پور پروپوزل، او کمکي اسناد بورډ ته د لېږد په مهال ښکاره کېږي، که چېرې غړي هیواد د دا ډول ښکاره کولو سره توافق ولري (58 پراگراف)	نړیوال بانک: هو، که چېرې غړي هیواد رضایت ولري. IBD: هو، که چېرې د دولتي تضمین شوې پروژو فعالیت وي، نو د غړي هیواد رضایت شرط دی.
18. د پروژې جزییات ښکاره کول	هو. د PID د پیل او نوې کیدلو د برخې په توګه عمومي معلومات ورکول کېږي.	هو. د پروژې په اړه عمومي معلومات، د مهال ویش، وضعیت، او د پلي کیدو د پرمختګ په اړه معلومات به په PDS کې منعکس شي (پخواني PID)	نړیوال بانک: هو، د پروژې د سند د لومړنۍ یا نوې معلوماتو په توګه او د د پلي کیدو د وضعیت او پایلو رپورټ. IBD: هو
19. د مالي تفتیش بیانوي ښکاره کول چې د بانک د مالي پروژو په اړه دي؟	نه.	هو. د پروژو د تفتیش کلني حسابونه به د آسیا پرمختیایی بانک په ویب پاڼه خپاره شي. چې د دولتي پروژو د مذاکرې بلنه د پالیسي د نافذیدو وروسته صادریږي (62 پراگراف)	نړیوال بانک: هو. د هغه پروژو د تفتیش کلني مالي بیانیه به ښکاره شي چې د خبرو لپاره یې بلنه د 2010 کال د جولای په لومړي او یا د هغې وروسته شوې وي. IBD: د پور اخیستونکي او یا ګټه اخیستونکي د اجازې سره به د پروژو د کلني تفتیش رپورټ د دولتي پروژو لپاره ښکاره شي.

د جدول ادامه

ادامه لری

موضوع	د آسیا پرمختیایی بانک اوسني فعالیتون (د 2005 کال د عامه اړیکو پالیسي)	د عامه اړیکو د پالیسي د بیا کتنې د پلټنې پاڼه	نور څو اړخیزه پرمختیایی بانکونه
20. د داخلي تفتیش د رپورټونه ښکاره کول؟	نه، کیدای شي په دغه ډول رپورټونو کې د داخلي سیستم په اړه حساس معلومات شتون ولري، چې کیدای شي د دریمې ډلې له لوري ناوړه وکارول شي تر څو چې د آسیا پرمختیایی بانک کارونه زیانمن کړي.	نه، اوسني تگلاره په خپل حال پاتې ده.	نړیوال بانک: نه، د داخلي تفتیش رپورټونه محرم گڼل کېږي له دې امله د دغه ډول معلوماتو ښکاره کول عامه وگړو ته نه کیږي. IDB: نه.
21. د پروژې د څارنې، د پروژې د اجرائتو، د پروژې د ارزوي او یا تعادل د رپورټونو ښکاره کول؟	هو. د پروژې د څارنې اړونده معلومات په PID کې ښکاره کیږي. د پروژو د بشپړیدو او د ارزونې رپورټونه هم د آسیا پرمختیایی بانک په ویب پاڼه کې ښکاره کیږي.	هو. اوسني تگلاره په خپل حال پاتې ده.	نړیوال بانک او IDB: هو
22. ښکاره کول (i) د بورډ د ناستو یادښتونه، (ii) د بورډ د کمیټو د ناستو یادښتونه، او (iii) د بورډ د کمیټو کلنې رپورټونه؟	(i) هو، د بورډ د ناستو یادښتونه ښکاره کیږي (ii) نه، د بورډ د کمیټې د ناستو یادښتونه نه ښکاره کیږي (iii) هو، د بورډ د کمیټې کلنې رپورټونه ښکاره کیدای شي که چیرې کمیټې دغه سپارښتنه وکړي او بورډ یې تصویب کړي.	اوسني فعالیتونه په خپل حال پاتې کیږي.	نړیوال بانک او IDB: هو، د بورډ د ناستو یادښتونه ښکاره کوي، د بورډ د کمیټو یادښتونه، او کلنې رپورټونه ښکاره کول د نړیوال بانک او د بین الاړیکایي پرمختیایی بانک په پالیسي کې روښانه شوي دي.
23. ژباړه	د ژباړې کاري چوکاټ په 2007 کې تصویب شو. د آسیا پرمختیایی بانک د ټاکل شویو هیوادونو لپاره د CPSS ژباړې د هغه توکو د ساتنې لپاره ډیر اړین دي چې د پروژې مالکینو پورې تړاو لري، او همدارنګه د پوهاوي توکي تر 25 ژبو پورې ژباړل کیږي، چې حجم یې دوه میلیونه کلمې په کال کې دي.	اوسني تگلاره په خپل حال پاتې کیږي. برسيره پردې، PDSS به نورو اړونده ملي ژبو ته د ټولو پوړونو او مرستو پروژو لپاره وژباړل شي او همدارنګه د پروژو د چمتوکیدو د تخنیکي مرسته لپاره هم ژباړه ترسره شي. یادونه: په 2011 کال کې د آسیا پرمختیایی بانک د ژباړې کاري چوکاټ بیا کتنه وشوه.	نړیوال بانک: په 2003 کال کې یې د ژباړې کاري چوکاټ تصویب او 2006 کال کې یې بیا کتنه وکړه. نړیوال بانک ډلې په پراخه کچه عملیاتي او د پوهاوي مواد شپږو ژبو (عربي، چینایي، پرتګالي، روسي او هسپانوي) ته او نورو هغه ژبو ته چې غوښتي یې کیدله، وژباړل (د کال 30 میلیونه). نړیوال بانک په واشنګټن کې د ژباړې یو مرکز لري چې په شپږو سیمو کې ورته نور مرکزونه لري. د بین الاړیکایي پرمختیایی بانک: رسمي ژبې انګلیسي، هسپانوي، فرانسوي، او پرتګالي ده. د بین الاړیکایي پرمختیایی بانک د ژباړې کلنې حجم 13 میلیونه کلمې ده او ټولو رسمي ژبو ته یو مشترک ویب سایټ لري. ټول اسناد چې د بورډ مشرانو ته سپارل کیږي، په څلورو رسمي ژبو ژباړل کیږي.

ADB = د آسیا پرمختیایی بانک، CPS = د هیواد د ګډون سټراټیژي، DER = د بهرنیو اړیکو څانګه، IAP = د دښمنیتونو خپلواکه بورډ، IDB = بین الاړیکایي پرمختیایی بانک، MDB = څو اړخیزه پرمختیایی بانک، PCP = د عامه اړیکو پالیسي، PDAC = د عامه ښکاره کولو مشورتي کمیټه، PID = د پروژې د معلوماتو سند، PDS = د پروژې د اطلاعاتو پاڼه، RRP = د عمومي رییس رپورټ او وړاندیزونه، TA = تخنیکي مرستې. سرچینه: د آسیا پرمختیایی بانک

د عامه اړيکو د پالیسي د کارې چوکاټ پایلې

د طرحې لنډيز	شاخصونه او موخي	د رپور او څارنې ميکانيزمونه
اغيز د پرمختيا د اغيز لورېدل	د اصلاحي اجندا د پرمختګ رپوټ له ليارې يې څارنه کيږي	د پرمختيا د اغيز د بياکتنې کلنې رپورټونه ^۵
پایلي: د آسيا پرمختيايي بانک باندې د دخپلو اړخونو باور او کار په لوره کچه ډير شوي دي.	د آسيا پرمختيايي بانک په اړه د دخپلو اړخونو د درک ښه والي، او د آسيا پرمختيايي بانک د ازادې، حساب ورکونې او گډون ارزونه	د نظر ورکونکو مشرانو د درک سروې (هر درې کاله) د مشتريانو او گډون سروېکاني، او د نورو دخپلو اړخونو ارزونې د پنځه کلونو وروسته د پالیسي جامع بياکتنه
لاس ته راوړنې 1. د آسيا پرمختيايي بانک فعاله اړيکي	د آسيا پرمختيايي بانک د کلیدي نوښتونو، پروژو، او پالیسيو د جوړلو او پلي کولو لپاره د اړيکو ستراتيژي په کلیدي نړيوالو، سيميزو او ملي رسنيو کې دواړه شتون له معلوماتو ډک او د کارونکو لپاره د آسيا پرمختيايي بانک ويب پاڼې اسانه کارونې دوام	د دخپلو اړخونو د درک سروې (هر درې کاله) د عامه اړيکو د پالیسي کلنې رپورټونه د آسيا پرمختيايي بانک د ويب پاڼې او رسنيو د څارنې توکي (د بيلگې په توګه د ويب پاڼې کلنې رپورټ) د خپريدونکو توکو پيرېښه، تر لاسه کولو او پاکول
2. د آسيا پرمختيايي بانک عملياتي فعاليتونه معلوماتو ته د لاس رسي ډيرېدل	د آسيا پرمختيايي بانک له لورې د ملاتړ شويو پروگرامونو او پروژو کې اړيکي او د معلومات شريکول شامل شوي دي. د معلوماتو د غوښتنې سل سلنه ځوابونه په شلو ورځو کې دننه ورکړل شوي دي. د ښکاره کولو د اړتيا سره سل سلنه مطابقت تر لاسه شوې دي. د آسيا پرمختيايي بانک په ويب پاڼې کې د اسنادو په خپرولو کې کلنې ډيروالي راغلي دي. د پوهاوي د لوړولو او نورو اسنادو د ژباړې په کيفيت کې ښه والي را منځ ته شوي دي	د عامه اړيکو د پالیسي کلنې رپورټونه د معلوماتو د غوښتنې په گوته کولو د سيستم اطلاعات، چې د غوښتنو لپاره پروسس شوي دي او د عامه اړيکو د پالیسي کلنې رپورټونه د عامه معلوماتو او د ښکاره کولو د واحد د ښکاره کولو د مطابقت رپورټونه او د عامه اړيکو د پالیسي کلنې رپورټونه د عامه اړيکو د پالیسي کلنې رپورټونه

ادامه لری

د طرحې لنډيز	شاخصونه او موخې	د رپور او څارنې ميكانيزمونه
د فعاليتونو لاس ته راوړنې مهم ټکي 1.1. د پاليسي لپاره د اړيکو پلان برابرول	د پاليسي د تنفيذ د نيتي سره	د اړيکو پلان
1.2. د آسيا پرمختيايي بانک د ويب پاڼې بڼه والي، تر څو چې د کارونکو هيلې او اړتياوې پوره کړي (د بيلگې په توگه کارونه، لاس رسۍ)	په دوامداره توگه	د بهرني کارونې ازماينه يا د مستقيم کارونکو سروې
2.1. د شکايتونو خپلواکه بورد تاسيس	د پاليسي د تنفيذ د نيتي سره	د شکايت خپلواکه بورد جوړه شوې ده او په خبرونو کې خپرېږي، د آسيا پرمختيايي بانک ويب پاڼه، د عامه اړيکو د پاليسي کلنې رپورټونه، د کارکونکو د فعاليت لارښود او کتاب د پوهاوي د لوړولو په اړه د توکو برابرول
2.2. د پاليسي په اړه د کاري لارښود او کتاب چمتو کول، نوي کول او خپرول	د پاليسي د تنفيذ د نيتي سره	
2.3. د پاليسي په اړه د پور اخیستونکو او مشتريانو د پوهاوي توکي جوړ او خپرول	د پاليسي د تنفيذ د نيتي څخه درې مياشتې وروسته	د عامه اړيکو د پاليسي کلنې رپورټ
2.4. کارکونکو او اړونده دخپلو اړخونو ته د نوي پاليسي په اړه د روزنې او د پوهاوي لوړولو فعاليتونو ترسره کول	د پاليسي د تنفيذ د نيتي څخه يو کال وروسته	د ژباړې کاري چوکاټ نوي کول
2.5. د ژباړې کاري چوکاټ نوي کول	د پاليسي د تنفيذ له نيتي سره بشپړ کيږي	د عامه معلوماتو او د ښکاره کولو واحد د څارنې رپورټونه او د عامه اړيکو د پاليسي کلنې رپورټونه
2.6. د ښکاره کولو د اړتيا د مطابقت څارنه کول	په دوامداره توگه (لږترلږه په کلني ډول)	

* د آسيا پرمختيايي بانک د پرمختيا د اغيز بياکتنه: <http://www.adb.org/defr>

سرچينه: د آسيا پرمختيايي بانک

د آسیا پرمختیایي بانک په اړه

د آسیا پرمختیایي بانک لیدلوری د آسیا او اقیانوس سیمه د بیوزلې څخه خلاصون دي. د آسیا پرمختیایي بانک ماموریت د پرمختګ په حال کې هیوادونو سره مرسته کول دي خو چې بیوزلې کمه کړي او د خلکو د ژوند کیفیت په لوړولو کې مرسته وکړي. سره له دې چې په دې سیمې کې په دغه برخه کې ډیرې بریاوې ترلاسه شوې دي، خو بیا هم د نړۍ دوه دریمه بیوزلې په دغه سیمه کې ژوند کوي: 1.8 میلیاردو وګړي د ورځې له 2 ډالرو څخه لږ عاید باندې ژوند کوي، چې 903 میلیونو وګړي د ورځې 1.25 څخه په کمو ډالرو ورځ تیروي. د آسیا پرمختیایي بانک ژمن دی چې د ګډې اقتصادي ودې، د چاپیریال اوږدمهالې ودې او د سیمې د تمامیت له ليارې د بیوزلې کچه را ټیټه کړي.

د آسیا پرمختیایي بانک مرکز په مانیلا کې دی او د 67 غړو، د 48 سیمو په ګډون، ملکیت دی. د پرمختګ په حال کې هیوادونو سره ددغه بانک بنسټیز توکي د پالیسي په اړه دیالوګ، پورونه، شتمنیو پانګه اچونه، تضمینو، بلاعوضه مرستې او تخنیکي مرستې شاملې دي.

زمونږ سره اړیکه

د ارزونې خپلواکه اداره

د آسیا پرمختیایي بانک

۶ ای ډي بی جاده، مانډالوینګ ښار

۱۵۵۰ میټرو مانیلا، فیلیپینز

www.adb.org

ISBN 978-92-9254-396-9

د خپرونې د زیرمې شمیره. TIM146277